

รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พรศักดิ์ ทิพย์วงษ์ทอง

คุณฉันทิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาปรัชญาคณะศึกษาศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
กันยายน 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์และคณะกรรมการสอบคุณิพนธ์ ได้พิจารณา
คุณิพนธ์ของ พรศักดิ์ ทิพย์วงษ์ทอง ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาคคุณิพนธ์ิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิมสวาสดี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู)

คณะกรรมการสอบคุณิพนธ์

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ชารี มณีศรี)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิมสวาสดี)

.....กรรมการ
(ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีพร อนุศาสนนันท์)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับคุณิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาคคุณิพนธ์ิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ 19 เดือน กันยายน พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

คุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อัมสวาสดี อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ รองศาสตราจารย์ ดร.ชารี มณีศรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริพร อนุศาสนนันท์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณท่านผู้เชี่ยวชาญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก หัวหน้าภาควิชา การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาวาตรี ดร.พงศ์เทพ จิระโร อาจารย์ภาควิชาคณะจิตวิทยาประยุกต์และสถิติ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ดร.สมุทร ชำนาญ อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ดร.สุกิจ โพธิ์ศิริกุล โรงเรียนบ้านค่าย อาจารย์พิเศษภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, และ ดร.สุริสา บุญโชติหิรัญ โรงเรียนระยองวิทยาคม จังหวัดระยอง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ที่กรุณาให้ความรู้ ให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไข และวิจารณ์ผลงานทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ ในการตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) และปรับปรุงให้เหมาะสม มีความถูกต้องก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูล นอกจากนี้ ยังได้รับความอนุเคราะห์จากท่านผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ทำให้คุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และพี่ ๆ ทุกคนที่ให้อำนาจใจ และสนับสนุนผู้วิจัยเสมอมา คุณค่าและประโยชน์ของคุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตาแด่บุพการี บुरพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

พรศักดิ์ ทิพย์วงษ์ทอง

56810065: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; ปร.ด. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหาร/ โรงเรียนมาตรฐานสากล

พรศักดิ์ ทิพย์วงษ์ทอง: รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (MODEL OF WORLDCLASS STANDARD SCHOOL OF SECONDARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF BASIC EDUCATION COMMISSION) คณะกรรมการควบคุมคุณวุฒิวิชาชีพ: ประยูร อิ่มสวาสดี, กศ.ด., สุรัตน์ ไชยชมภู, กศ.ด. 183 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล จากโรงเรียนมาตรฐานสากล 10 โรงเรียน ด้วยการวิเคราะห์เอกสาร (Content analysis) ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบจำลอง อีสระ ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi) จากผู้ทรงคุณวุฒิ 17 ท่าน โดยแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ขั้นตอนที่ 4 การสรุปและนำเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ (Leadership) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic planning) การมุ่งเน้นผู้รับบริการ (Student and stakeholder focus) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement analysis and knowledge management) การมุ่งเน้นบุคลากร (Faculty and staff focus) การจัดการกระบวนการ (Process management) และผลลัพธ์ (Performance results) ในมิติขององค์ประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และองค์ประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management) ย่อมส่งผลให้ได้ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะด้านผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการจัดการศึกษา

56810065: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; Ph.D. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: ADMINISTRATION/ STANDARD SCHOOL

PORNSAK THIPWONGTHONG: MODEL OF WORLDCLASS STANDARD SCHOOL OF SECONDARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF BASIC EDUCATION COMMISSION. ADVISORY COMMITTEE: PRAYOON IMSAWASD, Ed.D., SURAT CHAICHOMPHOO, Ed.D. 183 P. 2017.

The purpose of this research were to design and to develop a management model for the World-Class Standard Schools of secondary school under the office of the Basic Education Commission. The research procedures consisted of 4 steps as follows: (1) investigating the basic current concept for administration toward the World-Class Standard Schools. The participants were 10 school administrators of World-Class Standard Schools. The questionnaire was used for gathering the data and content analysis was used for data analyzing. (2) designing a management model for the World-Class Standard Schools. (3) developing the management model using 17 experts' opinions through Delphi Technique. The research tool was a questionnaire with five-level scale. (4) proposing the management model for the World-Class Standard Schools of secondary school for the Basic Education Commission.

The research findings were that 1) The components of the management model were; 1) leadership, 2) strategic planning, 3) student and stakeholder focus, 4) Measurement, analysis and knowledge management, 5) Faculty and Staff focus, 6) Process Management, and 7) Performance Results. 2) The components of student performance, the outcomes were achieved by consisting of World-Class Standard and Quality System Management.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
คำถามของการวิจัย.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
การจัดการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน.....	13
หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับ โรงเรียนมาตรฐานสากล.....	21
รูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากล.....	29
แนวคิดการบริหารจัดการระบบคุณภาพ โรงเรียนมาตรฐานสากล.....	32
แนวความคิดเกี่ยวกับรูปแบบ.....	59
การวิเคราะห์เนื้อหาและเทคนิคเดลฟาย.....	69
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	77
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	86
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	86
กลุ่มเป้าหมาย.....	88
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	88

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	91
การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	93
ความหมายของสัญลักษณ์.....	93
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	93
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	119
สรุป.....	120
อภิปรายผล.....	125
ข้อเสนอแนะ.....	133
บรรณานุกรม.....	135
ภาคผนวก.....	141
ภาคผนวก ก.....	142
ภาคผนวก ข.....	144
ภาคผนวก ค.....	146
ภาคผนวก ง.....	181
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	183

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ความคลาดเคลื่อนและจำนวนผู้เชี่ยวชาญ..... 75
2	ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านภาวะผู้นำ..... 96
3	ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวางแผนกลยุทธ์..... 100
4	ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านผู้รับบริการ..... 104
5	ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดการความรู้..... 107
6	ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านบุคลากร..... 110
7	ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดการกระบวนการ..... 112
8	ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านผลลัพธ์..... 116

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2 รูปแบบการบริหาร 7 ด้าน ผู้การบริหาร โรงเรียน 4 ฝ่าย.....	8
3 ความสำเร็จของการดำเนินงาน โรงเรียนมาตรฐานสากล.....	31
4 ขั้นตอนการวิจัยการพัฒนาแบบกรณีที่ 1 ร่างรูปแบบจากการวิเคราะห์เอกสาร และการศึกษาจากสภาพจริง.....	64
5 ขั้นตอนการวิจัยการพัฒนาแบบกรณีที่ 2 ร่างรูปแบบ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย.....	65
6 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	87

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ ความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการสื่อสาร ทำให้สังคมโลกมีการตื่นตัวระหว่างวัฒนธรรมมากขึ้น การเมืองแบบเสรี ประชาธิปไตยเป็นที่นิยมยอมรับกันทั่วโลก ประเทศไทยจะมีความสัมพันธ์กับชุมชนโลก บนพื้นฐานของศักดิ์ศรีและความเท่าเทียมกัน จะมีความสามารถในการแข่งขันและร่วมมือกับประชาคมโลกได้ต่อเมื่อเรามีการปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดการศึกษาให้สามารถพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีสมรรถนะในการแข่งขัน มีคุณภาพสูงขึ้น รู้จักเลือกที่จะรับกระแสของวัฒนธรรมต่างชาติ ปลูกจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นคนไทย รวมถึงการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้ทันต่อสภาวะการณ์โลก (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2553, หน้า 1) จากสถิติข้อมูลการจัดอันดับการศึกษาของไทยในเวทีโลก ปี พ.ศ. 2556 โดย WEF: World economic form พบว่า อัตราการเข้าเรียนของเด็กไทยอยู่ในอันดับ 101 ของโลก และเป็นอันดับ 9 ของอาเซียน ในส่วนของคุณภาพ ระบบการศึกษาของไทยอยู่ในอันดับ 78 ของโลก และอันดับ 8 ของอาเซียน รวมทั้งคุณภาพประถมศึกษาอยู่ในอันดับ 86 ของโลก อันดับ 7 ของอาเซียนและล่าสุด WEF ได้เผยแพร่ผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันทางการศึกษาของประเทศต่าง ๆ ในปี พ.ศ. 2556-2557 พบว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 37 จาก 148 ประเทศ ดังกล่าว ซึ่งหากมองจุดอ่อนของการศึกษาไทยในภาพรวมแม้ว่าจะอยู่ระดับกลาง ๆ แต่ก็ประมาทไม่ได้ เพราะในระยะ 8 ปีที่ผ่านมา อันดับรวมของกัมพูชาสูงขึ้นมา 23 อันดับ อินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ สูงขึ้นมา 19 อันดับ หากการศึกษาไทยยังย่ำอยู่ที่เดิมอีกไม่กี่ปีข้างหน้าเราอาจตามหลังประเทศอื่นในอาเซียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558, หน้า 2)

จากการวิเคราะห์อันดับภาพรวมประเทศกลุ่มอาเซียน โดย WEF ในระยะ 8 ปีถึงปัจจุบัน พบว่า อันดับรวมของกัมพูชาสูงขึ้นมา 23 อันดับ อินโดนีเซียและฟิลิปปินส์สูงขึ้น 19 อันดับ มาเลเซียและไทยอันดับถดถอย 4 และ 5 อันดับ ตามลำดับ ซึ่งในการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันนั้น WEF พิจารณาจาก 3 หมวด ได้แก่ 1) ปัจจัยพื้นฐาน ประกอบด้วย สถาบันด้านเศรษฐกิจ โครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจมหภาค สุขภาพและการศึกษาขั้นพื้นฐาน เหล่านี้เป็นพื้นฐานของการพัฒนาประเทศ ในหมวดนี้ไทยได้อันดับที่ 49 2) ปัจจัยระดับประสิทธิภาพ หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่จะช่วยให้กิจการก้าวหน้า อันรวมถึงการศึกษาขั้นสูงและการฝึกอบรม

ขนาดของตลาด ประสิทธิภาพของตลาดสินค้า ตลาดแรงงาน ตลาดการเงิน ความพร้อมด้านเทคโนโลยี ในหมวดนี้ไทยได้อันดับที่ 40 และ 3) ปัจจัยนวัตกรรมและศักยภาพทางธุรกิจ หมายถึง ส่วนที่จะ ขับส่งให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปอีก หมวดนี้ไทยได้อันดับที่ 52 การประเมินความสามารถการแข่งขัน ด้านการศึกษาของ WEF จะมี 2 ระดับ ได้แก่ ประถมศึกษา (Primary education) และการศึกษา ขั้นสูง (Higher education and training) อันรวมถึงมหาวิทยาลัย อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา และการพัฒนาแรงงาน ด้านประถมศึกษา (ซึ่งรวมสาธารณสุขด้วย) ไทยอยู่ที่อันดับ 81 ของโลก และอันดับ 7 ในอาเซียน ด้านการศึกษาขั้นสูงและฝึกอบรม (Higher education and training) ไทยอยู่ในอันดับที่ 66 เทียบกับประเทศในอาเซียน WEF ประเมินไทยอยู่อันดับที่ 5 (สำนักงาน ส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน, 2556, หน้า 1)

เกณฑ์ในการพิจารณาจะให้น้ำหนักมากต่อมุมมองและความคาดหวังของผู้ประกอบการ ในธุรกิจของประเทศนั้น ๆ ว่าการศึกษามีการพัฒนาและตอบสนองต่อการพัฒนาขีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศหรือไม่ เช่น ตัวชี้วัดด้านคุณภาพของระบบการศึกษา (Quality of education system) WEF จะดูว่า ระบบการศึกษาของประเทศนั้น ๆ สามารถตอบสนองความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศได้หรือหรือไม่ ในกลุ่มประเทศอาเซียนด้วยกัน ไทยอยู่ในอันดับ 8 เท่าปี ค.ศ. 2012 เพียงแต่ลำดับประเทศเปลี่ยนไป เพราะปี ค.ศ. 2012 ลาว และพม่ายังไม่มีการจัด อันดับในรายงานปีนี้ คุณภาพด้านการศึกษาของเราดีกว่าเพียงเวียดนามและพม่า ในภาพรวม เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอาเซียน 10 ประเทศ ไทยต้องรีบพัฒนาอย่างเร่งด่วน 3 ข้อ ได้แก่ อัตรา เข้าเรียนประถม (อันดับที่ 9) คุณภาพระบบการศึกษา (8) คุณภาพประถมศึกษา (7) ตามลำดับ คุณภาพของการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นอีกประเด็นที่ WEF เน้นย้ำว่าไทยต้องเร่งพัฒนา เนื่องจากมีคุณภาพที่ “ต่ำผิดปกติ” ผลการประเมินด้านการศึกษาอีกหลายสถาบันยังชี้ไปใน ทางเดียวกันอีกด้วย ได้แก่ ดัชนีขีดความสามารถในการแข่งขัน ไอเอ็มดี (IMD) รายงานผล เมื่อพฤษภาคม พ.ศ. 2556 จัดอันดับภาพรวมการแข่งขันของไทยอยู่ในอันดับที่ 27 จาก 60 ประเทศ ซึ่งดีขึ้นกว่าปี พ.ศ. 2555 ที่อยู่อันดับที่ 30 จาก 60 ประเทศ IMD ประเมินด้านการศึกษาภาพรวมไทย อยู่อันดับที่ 51 จาก 60 ประเทศ เปรียบเทียบประเทศอาเซียน 5 ประเทศ สิงคโปร์ (4) มาเลเซีย (34) อินโดนีเซีย (52) และฟิลิปปินส์ (59) วิธีการประเมินของ IMD คล้ายกับของ WEF ในการสอบถาม ความเห็นจากตัวแทนนักธุรกิจและผู้ประกอบการในประเทศไทยว่า คุณภาพของระบบการศึกษาไทย ในมิติต่าง ๆ สามารถตอบสนองต่อความต้องการทางเศรษฐกิจและภาคธุรกิจได้ดีเพียงใด ดัชนี การพัฒนามนุษย์ (HDI) ประจำปี พ.ศ. 2556 (จำนวน 186 ประเทศ) บ่งบอกถึงการพัฒนามนุษย์ ของประเทศในภาพรวมทางสาธารณสุข การศึกษาและเศรษฐกิจ ครอบคลุมประชากรทุกระดับอายุ ใช้ติดตามพัฒนาการภาพกว้างในระยะยาว ไทยอันดับที่ 103 ประเทศอาเซียน มีอันดับ ดังนี้

สิงคโปร์ (18) บรูไน (30) มาเลเซีย (64) อินโดนีเซีย (121) เวียดนาม (127) กัมพูชา (138) ดัชนี การเรียนรู้ของเพียร์สัน (Pearson's learning curve index) ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ที่ต้อง ใช้สติปัญญา (Cognitive skills) รวมถึงการคิดวิเคราะห์และโอกาสเข้าถึงการศึกษา (Educational attainment) เปรียบเทียบทั้งหมด 40 ประเทศ ไทยอยู่ในอันดับที่ 37 ประเทศเพื่อนบ้าน มีอันดับ ดังนี้ เกาหลีใต้ (2) ฮองกง (3) ญี่ปุ่น (4) สิงคโปร์ (5) นิวซีแลนด์ (8) ออสเตรเลีย (13) อินโดนีเซีย (40) (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน, 2556, หน้า 2-3)

TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) ที่จัดอันดับผล การเรียนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับนานาชาติของนักเรียนชั้น ป.4 และ ม.2 ทุก 3 ปี รายงานปี พ.ศ. 2554 ในระดับ ม.2 จาก 45 ประเทศ คณิตศาสตร์อันดับที่ 28 และวิทยาศาสตร์ อันดับที่ 25 (อยู่ในกลุ่มต่ำทั้งสองวิชา) และเพิร์ล (Progress in international reading literacy study: PIRLS) เป็นตัวชี้วัดทักษะความสามารถด้านการอ่าน ไทยยังไม่เข้าร่วมโครงการ จาก 49 ประเทศ ฮองกงอยู่ในอันดับ 1 ประเทศในเอเชีย ที่ติดอันดับที่อุปเทน คือ สิงคโปร์ (4) และไต้หวัน (9) ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย 6 อันดับแรก ดังนี้ 1) ปัญหาคอร์ปชั่น 2) ความไม่มั่นคงทางการเมือง 3) ความไม่ต่อเนื่องทางนโยบาย 4) ระบบราชการ 5) ขาดความสามารถเชิงนวัตกรรม 6) ขาดคุณภาพการศึกษาแรงงาน (สำนักงาน ส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน, 2558, หน้า 20)

นอกจากนั้น เสียงสะท้อนของสังคมทั่วไปบ่งชี้ให้เห็นว่า ทักษะและความสามารถ ที่จำเป็นที่จะช่วยทำให้เด็กและเยาวชนไทยสามารถพัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นสากล ได้แก่ ทักษะ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รวมถึง ทักษะความสามารถด้านเทคโนโลยี ทักษะและความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ยังไม่อยู่ใน ระดับที่น่าพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ผลการทดสอบความถนัดทั่วไป (GAT) และผลการทดสอบความถนัดทางวิชาการและวิชาชีพ (PAT) ของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำและมีการกระจายสูง ยังไม่เป็นที่พึงพอใจ จากข้อมูล ดังกล่าวทำให้สังคมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ สรุปและเชื่อว่า คุณภาพการศึกษาของไทย เมื่อเทียบกับคุณภาพการศึกษาของนานาชาติยังอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ และความเชื่อมั่นที่ต่างชาติมีต่อประเทศไทย ตลอดจนการลงทุนของต่างชาติในประเทศไทยมาก จึงจำเป็นต้องพัฒนา และปรับปรุงการศึกษาไทยให้มีคุณภาพทัดเทียมกับการศึกษานานาชาติต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 4)

จากข้อมูลเบื้องต้นดังกล่าว ประเทศไทยโดยกระทรวงศึกษาธิการมีการปฏิรูปการศึกษา มีการวางกรอบแนวทางที่จะก่อให้เกิดผลต่อการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีระบบ

โดยกำหนดหลักการ กรอบแนวคิด กำหนดวิสัยทัศน์ด้านการศึกษาที่คนไทยต้องได้เรียนรู้ ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ และการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา เรียนรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้ คนไทยทุกคนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัยอย่างมีคุณภาพ ในทุกระดับและประเภทการศึกษา ในการบริหารงานเพื่อการปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินนโยบายผ่านมายังหน่วยงานที่มีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ อันประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานอาชีวศึกษา สำนักงาน การอุดมศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 6) กระบวนการในการจัดการศึกษานั้น การจั ดการศึกษาขั้นพื้นฐานถือได้ว่าเป็นหน่วยงานหลักที่สำคัญ เพราะเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่วางพื้นฐาน ในการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนของประเทศ ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และแยกเป็นการจัดการศึกษา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาและการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา จึงได้กำหนดนโยบายสำหรับ ใช้เป็นกลไกหลักในการบริหารการศึกษา เพื่อสนองตอบต่อการปฏิรูปการศึกษาของประเทศขึ้นมา โดยมีวิสัยทัศน์ที่สำคัญ คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นพลังการขับเคลื่อน การศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยเป็นหนึ่งในสองของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ ได้ดำเนินการภายใต้พันธกิจที่ว่าด้วยการพัฒนาและ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีความรู้คู่คุณธรรม มีความสามารถตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานและนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพระดับสากล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, หน้า 18)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดโครงการในการพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษาขึ้นมาเพื่อสนองตอบต่อแนวทางการปฏิรูปการศึกษา สนับสนุนการดำเนินงานตาม นโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐบาล และโดยรวมเป็นการยกระดับการพัฒนาการจั ดการศึกษาของประเทศให้เท่าทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงทั้งปวงในโลก จึงได้กำหนดเป็น โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School Project) ขึ้นมา และเป็นโครงการ ที่ถือว่าเป็นนวัตกรรมในการจัดการศึกษาที่สำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐาน คุณภาพเทียบเท่าสากล ผู้เรียนมีศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันทัดเทียมกับผู้เรียนของ นานาประเทศได้ พึ่งพาตนเองและมีสมรรถนะในการแข่งขัน สอดคล้องกับการจัดการศึกษาของ ประเทศต้องเป็น ไปในทิศทางที่มีคุณค่าต่อตัวผู้เรียน ต่อสังคมในทางสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น และเป็นประ โยชน์ต่อการพัฒนาประเทศให้ดำรงอยู่ในสังคมโลกที่มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง

(ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน, 2553, หน้า 4) โดยกระบวนการในการดำเนินการเป็นการบริหารจัดการยกระดับคุณภาพ โรงเรียนให้สูงขึ้นสู่มาตรฐานสากล ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพแห่งชาติ เป็นโรงเรียนยุคใหม่ที่จัดการศึกษาแบบองค์รวมและบูรณาการเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ การเมือง ศาสนา วัฒนธรรม เพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน มีการพัฒนาหลักสูตรและรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นความแตกต่าง ตามศักยภาพของผู้เรียน โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการใช้ สื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่เหมาะสม ทันต่อการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก ซึ่งสอดคล้องกับสภาพของสังคมไทย ที่อยู่ในภาวะของโลกที่เน้นระบบเศรษฐกิจ สังคมฐานความรู้ ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงต้องจัดเพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะในการนำพาประเทศเข้าสู่สังคมในยุคเศรษฐกิจ ฐานความรู้ได้ทั้งการรู้ทันนำโลก การเรียนรู้ชำนาญการ เชี่ยวชาญการปฏิบัติ การรวมพลังงาน สร้างสรรค์สังคม มีการพัฒนากระบวนการในการบริหารจัดการศึกษาด้วยวิธีที่หลากหลายทั่วถึง และต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล มีภาคีเครือข่าย การจัดการเรียนรู้และการบริหารการศึกษาร่วมกันระหว่างสถานศึกษาทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับ ภูมิภาค ระดับประเทศ ระดับระหว่างประเทศ (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2553, หน้า 24)

ด้วยความสำคัญของนโยบายข้างต้น โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการและโรงเรียนอื่น ๆ ที่เตรียมเข้ารับการยกระดับมาตรฐาน โรงเรียนสู่มาตรฐานสากลในอนาคต จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องตระหนักถึงความสำคัญในการร่วมกันผลักดันการทำงานให้มีคุณภาพ เพื่อก่อให้เกิด ประสิทธิภาพของโรงเรียนตามวัตถุประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 18) โดยให้โรงเรียนพัฒนาระบบบริหารจัดการระบบคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand quality award: TQA) ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่มีต้นแบบมาจากรางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศ สหรัฐอเมริกา ที่เรียกว่า The malcolm baldrige national quality award (MBNQA) ซึ่งได้มีการพัฒนา ปรับปรุงมาตลอด เพื่อช่วยให้องค์กรประเมินตนเองภายใต้สถานะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่าง ต่อเนื่อง มุ่งเน้นผลการดำเนินการตามกลยุทธ์ขององค์กร เกณฑ์ได้พัฒนาไปสู่มุมมองเชิงระบบ ที่ครอบคลุมและบูรณาการการบริหารจัดการกับผลการดำเนินการโดยรวมขององค์กร (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558, หน้า 1) ทั้งนี้ ประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นระดับ (Degree) ที่องค์กรดำเนินการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด (Robbins & Coulter, 1996) โดยถือเป็นความสำคัญยิ่งต่อการดำเนินงานของโรงเรียน ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหารในฐานะผู้นำ องค์กรจะต้องคำนึงถึงการบริหาร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพขององค์กรเป็นสำคัญ (Sallis & Jones, 2002)

นอกจากนี้ ผลการดำเนินการจัดการศึกษา ตามประกาศทิศทางการพัฒนาการมัธยมศึกษา ยุคใหม่ (พ.ศ. 2553-2561) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คำสั่งที่ 621/ 2554 ลงวันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2554 (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2557, หน้า 36) ในการมุ่งพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของประเทศไทย เพื่อยกระดับโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล ที่มีระบบบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ มีหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียง มาตรฐานสากล มีแหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อมที่เอื้อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต จากผลการดำเนินการที่ผ่านมา แม้ว่าจะมีโรงเรียนจำนวนหนึ่งสามารถจัดการศึกษา ได้อย่างมีคุณภาพ นักเรียนมีศักยภาพและความสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ เป็นที่ยอมรับ ของสังคมทั่วไป แต่เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ตัวบ่งชี้และค่าเป้าหมายการดำเนินการพัฒนา คุณภาพของโรงเรียนส่วนใหญ่มีผลการดำเนินการต่ำกว่าเกณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ที่พบว่า ความรู้ความสามารถ ในการคิดอย่างเป็นระบบ ความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ตลอดจนทักษะการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน (สำนักบริหารงาน การมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2557, หน้า 2-3)

ในระดับของโรงเรียนที่เกิดจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ที่มีแนวโน้มต่ำลง ซึ่งเป็นปัญหาที่ต่อเนื่องมาตลอดหลายปี ทำให้ต้องมีการปรับรูปแบบ การเรียนการสอน เมื่อมุ่งเน้นที่จะปรับระบบของการเรียนการสอน ผู้บริหารเองก็ต้องมีรูปแบบ การบริหารที่เหมาะสมเป็นการควบคุม ชี้แนะให้ครูผู้สอนมีกระบวนการในการเรียนการสอน เพื่อยกระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ให้มีผลการเรียนสูงขึ้น

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาข้างต้นของการพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน การศึกษาของประเทศไทย เพื่อยกระดับการศึกษาสู่มาตรฐานสากล ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา รูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารเพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

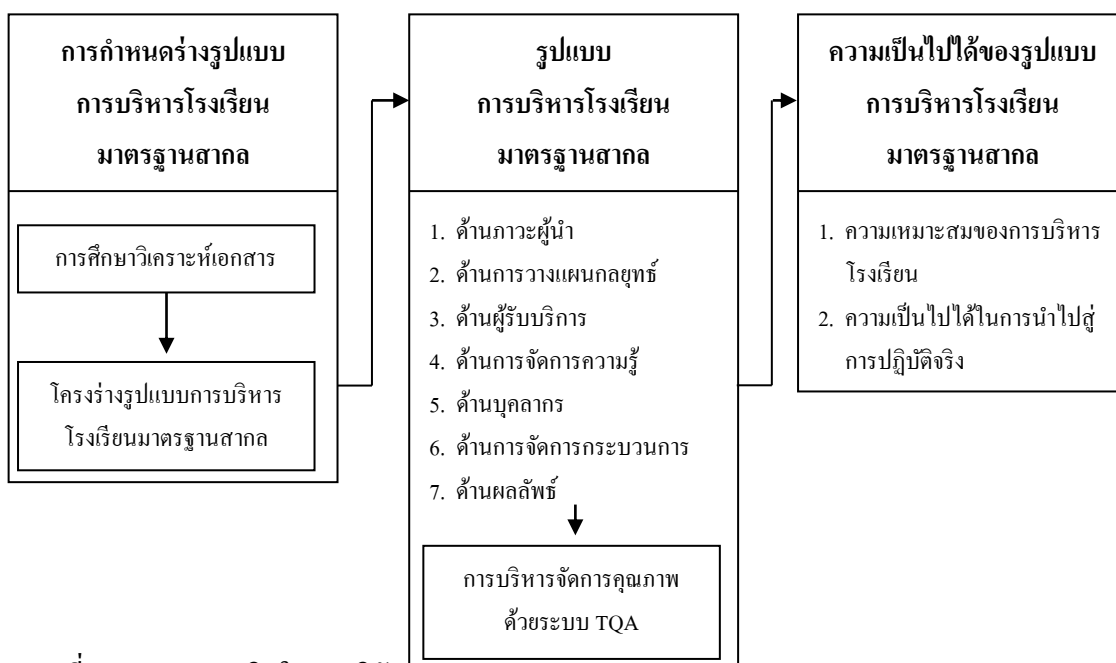
3. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำถามของการวิจัย

1. รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยอะไรบ้าง
2. รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ระดับใด

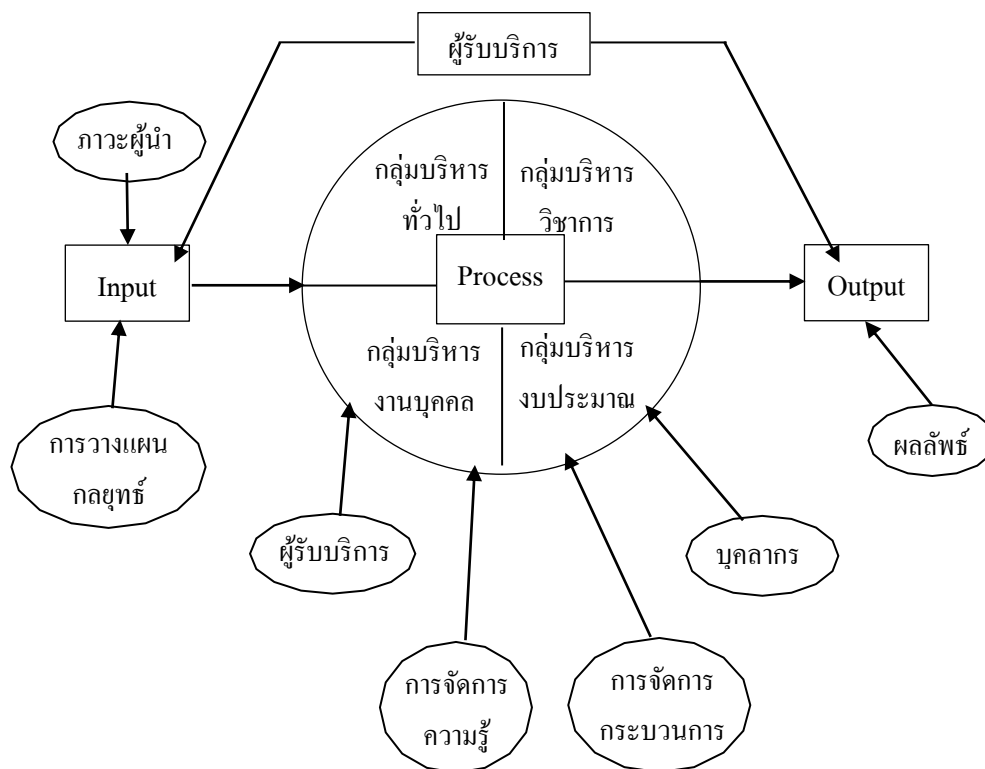
กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้นำระบบบริหารจัดการระบบคุณภาพ ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand quality award: TQA) ตามวัตถุประสงค์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 18) ประกอบด้วย องค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านภาวะผู้นำ 2) ด้านการวางแผนกลยุทธ์ 3) ด้านผู้รับบริการ 4) ด้านการจัดการความรู้ 5) ด้านบุคลากร 6) ด้านการจัดการกระบวนการ และ 7) ด้านผลลัพธ์ ดังภาพ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

รูปแบบการบริหาร 7 ด้าน สู่การบริหารโรงเรียน 4 ฝ่าย

ภาพที่ 2 รูปแบบการบริหาร 7 ด้าน สู่การบริหารโรงเรียน 4 ฝ่าย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้รูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เป็นแนวทางในการนำรูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปสู่การปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
3. ใช้เป็นแนวทางสำหรับนักวิจัยอื่น ๆ ทำการวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องต่อไป อันจะนำมาซึ่งองค์ความรู้ที่หลากหลาย และเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา และหน่วยงานอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาค้างนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ด้านภาวะผู้นำ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านผู้รับบริการ ด้านการจัดการความรู้ ด้านบุคลากร ด้านการจัดการกระบวนการ และด้านผลลัพธ์ โดยใช้แนวทางการบริหารจัดการคุณภาพ (TQA: Thailand quality award)

กลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นนักวิชาการบริหารการศึกษา ใช้เทคนิควิธีการคัดเลือกแบบ (Snowball method) โดยเลือกผู้เชี่ยวชาญครั้งแรกจำนวน 4 คน แล้วขอคำแนะนำในการเลือกผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้เชี่ยวชาญ 4 คนแรก อีก 13 คน รวม 17 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการเลือกผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ทั้งภาครัฐ และเอกชน เช่น มหาวิทยาลัย และโรงเรียนเอกชน 5 คน

1.2 ผู้มีผลงานด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) 4 คน

1.3 ผู้มีหน้าที่ในการบริหารการศึกษาระดับพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา 4 คน

1.4 ผู้มีหน้าที่ผลิตต้นกบริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้ที่ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ คณบดีคณะครุศาสตร์ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา 4 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โรงเรียนมาตรฐานสากล หมายถึง โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เทียบเคียงมาตรฐานสากล ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลเมืองโลก เพื่อพัฒนายกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นมาตรฐานสากล เป็นการต่อยอดคุณลักษณะที่เป็นมาตรฐานชาติ

1.1 ด้านภาวะผู้นำ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งนำการกำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยม ผลการดำเนินการที่คาดหวังของโรงเรียนของผู้บริหารระดับสูง รวมทั้งระบบธรรมาภิบาลของโรงเรียน และการดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรม กฎหมาย และความรับผิดชอบต่อชุมชน วิธีการที่ผู้บริหารระดับสูงสื่อสารกับบุคลากร การพัฒนาผู้นำในอนาคต

การวัดผลการดำเนินงานในระดับองค์กร และการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่มีจริยธรรม และวิถีปฏิบัติที่แสดงถึงความเป็นพลเมืองดี

1.2 ด้านการวางแผนกลยุทธ์ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดทำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการของโรงเรียน การถ่ายทอดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติ การจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอที่จะทำให้แผนปฏิบัติการบรรลุผลสำเร็จ การจะปรับเปลี่ยนแผนเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงวิธีการวัดความสำเร็จ และการรักษาความยั่งยืนของโรงเรียนในระยะยาว

1.3 ด้านผู้รับบริการ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการสร้างความผูกพันกับผู้รับบริการ เพื่อความสำเร็จด้านการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน และครอบคลุมวิธีการสร้างวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นผู้รับบริการ รวมถึงวิธีการที่โรงเรียนรับฟังความคิดเห็น ความต้องการของผู้รับบริการ และใช้สารสนเทศนี้เพื่อปรับปรุงและค้นหาโอกาสในการสร้างนวัตกรรม

1.4 ด้านการจัดการความรู้ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการและปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ และสินทรัพย์ทางความรู้ และการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งการทบทวนผลการดำเนินการ และใช้ผลการทบทวนในการปรับปรุงผลการดำเนินการ เพื่อผลักดันให้เกิดการปรับปรุงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ผลการดำเนินงาน และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของโรงเรียน

1.5 ด้านบุคลากร หมายถึง เป็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับการผูกใจ การพัฒนา และการจัดการบุคลากร เพื่อให้มีการใช้ศักยภาพของบุคลากรอย่างเต็มที่ และสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกับพันธกิจ กลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการโดยรวมของโรงเรียน รวมถึงการประเมินขีดความสามารถและอัตรากำลัง และการสร้างสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานที่จะก่อให้เกิดผลการดำเนินงานที่ดี

1.6 ด้านการจัดการกระบวนการ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการกำหนด สมรรถนะหลักและระบบงาน และการออกแบบการจัดการ และปรับปรุงกระบวนการที่สำคัญ เพื่อนำระบบงานไปใช้สร้างคุณค่าให้ผู้รับบริการ และโรงเรียนประสบความสำเร็จ รวมทั้งการเตรียมพร้อมต่อภาวะฉุกเฉิน

1.7 ด้านผลลัพธ์ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนและการปรับปรุงในด้านที่สำคัญ ได้แก่ ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน (Student learning outcomes) ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Customer-focused outcomes) ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ และการเงิน (Budgetary and financial, outcomes) ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร (Workforce outcomes) ผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลของกระบวนการ

(Process effectiveness outcomes) ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กร (Leadership outcomes) นอกจากนี้ยังเป็นการตรวจประเมินระดับผลการดำเนินการ เมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนและสถาบันการศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาและบริการในลักษณะเดียวกัน โดยจะแสดงข้อมูลสำคัญของระดับ (Levels) แนวโน้ม (Trends) ผลผลิตภาพ (Productivity) ประสิทธิภาพ (Effective) ในรอบเวลา (Cycle Time) ของการดำเนินงานของโรงเรียนในปัจจุบัน ผลลัพธ์ที่ได้จากการตรวจประเมินจะเป็นสารสนเทศตัวชี้วัดความก้าวหน้า เพื่อประเมินปรับปรุงกระบวนการจัดการศึกษาและบริการ โดยมีความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันกับกลยุทธ์ของโรงเรียน

2. รูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากล หมายถึง แบบจำลองของการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่แสดงโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน และกลไกการบริหาร มีคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาทำหน้าที่กำกับดูแลและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับแผนงานและโครงการ และกำหนดกลุ่มงานเป็นการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยแต่ละกลุ่มงานจะมีกลไกในการบริหารตามแนวทางการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ TQA (Thailand quality award)

3. ระบบคุณภาพ TQA หมายถึง กลยุทธ์ ระบบ กระบวนการและแนวทางในการปฏิบัติ เป็นเหตุให้ไปสู่รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศไทย มีรูปแบบการประเมิน 7 รูปแบบ คือ การนำองค์กร (Leadership) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic planning) การมุ่งเน้นลูกค้าและตลาด (Customer & market focus) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measuring, analysis, knowledge, management) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล (Human resource focus) การจัดการกระบวนการ (Process management) และผลลัพธ์ทางธุรกิจ (Business results) ทั้ง 7 มิตินี้คือที่มาของ High performance 4 ด้าน คือ ด้าน Strategy, people, process และ technology

4. ความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหาร หมายถึง รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล และรูปแบบการบริหารสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นตั้งแต่ระดับปานกลางขึ้นไป

5. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง อำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจและการกำหนดนโยบายการพัฒนาวิชาการ โดยพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานตามกรอบหลักสูตรแกนกลาง การพัฒนาการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียน

เป็นสำคัญ การพัฒนาการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาการเรียน การสอน การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ และการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

6. การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง อำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา ในการจัดทำแผน งบประมาณรายรับและรายจ่ายของ โรงเรียน และการจัดสรรงบประมาณตามแผนงานและโครงการ โดยใช้แผนงานงบประมาณเป็นเครื่องมือการควบคุมและตรวจสอบการบริหาร และการจัดการศึกษา ของโรงเรียน รวมถึงการบริหารงบประมาณและสินทรัพย์ การจัดระบบการจัดซื้อและจัดจ้าง การบันทึกควบคุมงบประมาณ การเก็บรักษาเงิน การจัดทำระบบบัญชี การรายงานทางการเงิน และการตรวจสอบภายใน

7. การบริหารงานบุคคล หมายถึง อำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาในการวางแผน อัตราค่าจ้าง การสรรหาบุคลากร การทดลองปฏิบัติงาน การบรรจุแต่งตั้ง การมอบหมายหน้าที่ การพิจารณาความดีความชอบ การกำหนดมาตรฐานภาระงาน การควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน ของบุคลากร การจัดสวัสดิการ การกำหนดระเบียบและกฎเกณฑ์การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติโรงเรียนของรัฐ

8. การบริหารทั่วไป หมายถึง อำนาจหน้าที่ในการวางแผนการจัดการศึกษา การกำหนด เป้าหมายและแผนงาน การทำงานของคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา การจัดประชุมเพื่อ ประสานงาน การแก้ไขปัญหาและการติดตามงาน งานสารบรรณ การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้พัฒนาการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ งานอาคารสถานที่ งานกิจการนักเรียน การจัดบริการรถรับส่งนักเรียน การจัดโครงการอาหารกลางวัน ความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สมาคมผู้ปกครองและครู การให้บริการหน่วยงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา และการประสานงานบุคลากรในสถานศึกษา

9. โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่จัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือช่วงชั้น ที่ 3 ถึงช่วงชั้นที่ 4 ยกเว้นโรงเรียนที่จัดการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์

10. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง หน่วยงานราชการที่มีหน้าที่ รับผิดชอบการจัดการศึกษาในระดับพื้นฐานตั้งแต่ระดับปฐมวัย จนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแบ่งออกเป็น 3 ช่วงชั้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มุ่งการศึกษารูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนมาตรฐานสากล
3. รูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากล
4. แนวคิดการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล
5. แนวความคิดเกี่ยวกับรูปแบบ
6. การวิเคราะห์เนื้อหาและเทคนิคเดลฟาย
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การบริหารและการจัดการภายในโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญนำไปสู่ความสำเร็จ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งความหวังว่า “นักเรียนทุกคนจะผ่านเกณฑ์มาตรฐานและพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศตามศักยภาพ” “ทุกห้องเรียนจะเป็นห้องเรียนคุณภาพ” “ครูทุกคนมีคุณภาพ มีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครู มีระบบเกื้อหนุนและเป็นสมาชิกของประชาคมแห่งการเรียนรู้” “ผู้บริหารทุกคนมีคุณภาพ บริหารอย่างเป็นระบบและเป็นผู้นำทางวิชาการ” “ประชาคมมีส่วนร่วม มีความพึงพอใจและให้การสนับสนุน โรงเรียน” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, หน้า 4)

ความหมายของการมัธยมศึกษา

การมัธยมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาระดับการศึกษาหนึ่งที่รับนักเรียนต่อจากระดับประถมศึกษา และเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยกลุ่มผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาจะมีอายุระหว่าง 12-17 ปี ซึ่งจัดเป็นกลุ่มวัยรุ่น โดยให้คำจำกัดความของ “การมัธยมศึกษา” ว่าเป็นการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีอายุเท่านั้นเท่านั้นเพียงอย่างเดียวไม่พอ ทั้งนี้เพราะจะกำหนดเกณฑ์อายุที่แน่นอนได้ยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่จะแบ่งตามอายุที่ชัดเจนแน่นอนไม่ได้

การจัดการศึกษามัธยมศึกษาจะต้องมีเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจน มีการปฏิบัติที่เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างจริงจัง โดยนักเรียนเป็นหัวใจของการศึกษา บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีของโรงเรียนจะมีส่วนในการเสริมสร้างความคิด จิตใจ และคุณธรรมต่าง ๆ อันพึงประสงค์ได้ โรงเรียนที่ดีจะต้องไม่แตกแยกจากชุมชน มีการนิเทศติดตามผล การสนับสนุนดูแลซึ่งกันและกันตามความสามารถ (บัญชา ปลื้มอารมย์, 2557, หน้า 21)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดระดับการศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นช่วงสุดท้ายของการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สำรวจความถนัดและความสนใจของตนเอง ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพส่วนบุคคล มีทักษะในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหา มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสมดุลทั้งความรู้ ความคิด ความดีงาม และมีความภูมิใจในความเป็นไทย ตลอดจนใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การศึกษาระดับนี้เน้นการเพิ่มพูนความรู้ทักษะเฉพาะด้าน สนองตอบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ มีทักษะในการใช้วิทยาการ และเทคโนโลยี ทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ มุ่งพัฒนาตนและประเทศตามบทบาทของตน สามารถเป็นผู้นำ และผู้ให้บริการชุมชนในด้านต่าง ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, หน้า 21-22)

ขอบข่ายงานการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 17-21) ได้กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552 โดยมีเนื้อหาสาระสำคัญครอบคลุมกลไกการบริหารโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน ตามขอบข่ายและภารกิจการบริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ประกอบด้วยเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. งานแผนงานและประกันคุณภาพ
2. งานวิชาการ
3. งานกิจการนักเรียน
4. งานบุคคล
5. งานธุรการ

6. งานการเงินและพัสดุ
7. งานบริการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
8. งานชุมชนและภาคีเครือข่าย

งานแผนงานและประกันคุณภาพ

แผน คือ สิ่งที่แสดงถึงความตั้งใจล่วงหน้าที่จะดำเนินการใด ๆ ภายในระยะเวลาหนึ่ง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ผลที่เกิดจากการวางแผนส่วนหนึ่งจะปรากฏในรูปเอกสาร เพื่อใช้เป็นหลักฐานยืนยันการตัดสินใจ ซึ่งจะระบุถึงสิ่งที่จะกระทำ เหตุผลที่เลือกทำ วิธีการดำเนินการ ผู้ดำเนินงาน และสถานที่ดำเนินงานด้านการศึกษา การวางแผนหมายถึงการกำหนดความต้องการ วิธีการดำเนินการและผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยใช้หลักวิชา เหตุผล มีข้อมูลประกอบ มีการนำเสนอปัญหาเพื่อขจัดอุปสรรคที่จะเกิดกับเป้าหมายข้างหน้า ทำให้ผู้ปฏิบัติรู้ว่าทำอะไร ที่ไหน เมื่อใดกับใคร ทำอย่างไร และทำเพื่ออะไรอย่างชัดเจน ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ถูกต้อง และบรรลุวัตถุประสงค์ การวางแผนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งเปรียบเสมือนกับ เข็มทิศ แผนที่เดินทาง หรือพิมพ์เขียว (Blue print) เป็นยานพาหนะที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างมีระบบ หากปราศจากการวางแผนที่ดีระบบก็ไม่สามารถปรับเปลี่ยนตัวให้เข้ากับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันได้ จึงมีคำกล่าวที่ว่า “การวางแผนที่ดีย่อมนำไปสู่ความสำเร็จกว่าครึ่ง (Well begun is half done)” หรืออาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า การวางแผนที่ดีมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กรในประการต่าง ๆ เช่น การทำงานของบุคลากรเกิดการประสานงานซึ่งกันและกัน ช่วยให้เกิดการประหยัดทางการบริหาร ทั้งคน เงิน วัสดุ และการจัดการช่วยให้การปฏิบัติงานสำเร็จ ลุล่วงไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เป็นการกระจายงานแบ่งเบาภาระความรับผิดชอบของผู้บริหาร สามารถระดมสรรพกำลังทรัพยากร (Mobilization of resources) ได้ตามความต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสามารถทราบปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามขั้นตอนของแผนได้อย่างชัดเจน (Plan implementation) สามารถดำเนินการแก้ไขปรับปรุงได้ทันต่อเหตุการณ์ คุ่มค่าและลดความสูญเปล่า (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2552, หน้า 10)

งานวิชาการ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2557 (ฉบับชั่วคราว) ได้กำหนดหน้าที่ของรัฐบาลไว้ 3 ประการเป็นครั้งแรก คือ 1) การบริหารราชการแผ่นดิน 2) การดำเนินการให้มีการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ 3) ส่งเสริมความสามัคคีและความสมานฉันท์ของประชาชนในชาติ ซึ่งรัฐบาลมีนโยบาย 11 ด้าน และการน้อมนำยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศว่าด้วยการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นหลักสำคัญ ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเน้นความพอดี พอควร สมแก่ฐานะ ความเป็นเหตุเป็นผล

และมีภูมิคุ้มกันมาเป็นแนวคิดสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในวันศุกร์ที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2557 นโยบายด้านการศึกษาได้กำหนดไว้ใน ข้อที่ 4 การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุง ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม และนโยบายด้านการวิจัย ข้อที่ 8 การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม (สำนักงานนโยบาย และยุทธศาสตร์ คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล, 2557, หน้า 2) และพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 10 และในหมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา ระบุไว้ในมาตรา 22 ถึงมาตรา 30 ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน และ กระบวนการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 37 โดยที่ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย การศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ซึ่งมีระบบการบริหารและจัดการศึกษาของทั้งสองระดับรวมอยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละ เขตพื้นที่การศึกษา ทำให้การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเกิดความไม่คล่องตัว และเกิดปัญหาการพัฒนาการศึกษา สมควรแยกเขตพื้นที่การศึกษาออกเป็นเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ อันจะเป็น การพัฒนาการศึกษาแก่นักเรียนในช่วงชั้นประถมและมัธยมศึกษาให้มีสัมฤทธิ์ผลและมีคุณภาพ ยิ่งขึ้น สรุปได้ว่า บทบาทสำคัญของสถานศึกษาต้องยึดหลักตอบสนองต่อผู้เรียน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด การจัดการเรียน การสอน ต้องจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เหมาะสมกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน มุ่งเน้นประเมิน พัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติกติและพฤติกรรมกรเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม วัตถุประสงค์ ประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับระดับและรูปแบบการจัดการศึกษา หากเปรียบเทียบแผนงานเป็นสมองเป็นแผนที่ เป็นเข็มทิศของชีวิต งานวิชาการก็คือหัวใจของ สถานศึกษา ที่มีความสัมพันธ์กับงานแผนอย่างแยกกันไม่ได้ การจะบริหารงานวิชาการให้ประสบ ผลสัมฤทธิ์ต้องตระหนักว่าหัวใจของการจัดการศึกษาคือผู้เรียน หากจะดูว่างานวิชาการ โรงเรียนใด เป็นอย่างไรดูได้จากนักเรียนในโรงเรียนนั้น ๆ โดยขอบข่ายของงานวิชาการในโรงเรียนครอบคลุมงาน ดังนี้ คือ งานจัดและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา งานจัดและพัฒนากระบวนการเรียนการสอน งานวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอน งานผลิตสื่อ นวัตกรรม งานการจัดและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ งานนิเทศภายใน การติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษา งานส่งเสริม สนับสนุน นักเรียนให้พัฒนาเต็มศักยภาพ งานวิจัยเพื่อการเรียนการสอน งานศูนย์ผลิตเอกสารทางวิชาการและ งานบริหารทางวิชาการแก่หน่วยงานภายนอก (สำนักบริหารงานการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย, 2552, หน้า 18)

งานกิจการนักเรียน

กิจการนักเรียนเป็นอีกหนึ่งภาระงานที่สำคัญ สถานศึกษามีบทบาทหน้าที่จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ รู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนที่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนาผู้เรียน โดยผ่านกระบวนการวางแผน และการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ สังคม การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย เกิดการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยผ่านกระบวนการและกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน เกิดทุนและจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีจิตสาธารณะ ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ปรับตัวมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน สามารถเลือกดำเนินชีวิต อย่างผู้มีภูมิรู้ และมีภูมิธรรม (สำนักบริหารงานการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย, 2552, หน้า 36)

งานบุคคล

การพัฒนาองค์กรจะประสบผลสัมฤทธิ์หรือไม่เพียงใด บุคคลซึ่งเป็นหนึ่งในสี่ประเด็นหลักของการบริหารจัดการ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการขับเคลื่อนองค์กรไปข้างหน้า เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบทการพัฒนาในกระแสโลกาภิวัตน์ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี สถานศึกษาจึงต้องมีหน่วยงานดังกล่าวอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม เพื่อขับเคลื่อนองค์กรสู่ความเป็นเลิศ งานบุคคลเป็นหน่วยสนับสนุนบุคลากรที่สำคัญในสถานศึกษา มีจุดประสงค์หลักของงานบุคคล เพื่อดูแลอำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรในโรงเรียน สร้างขวัญกำลังใจ ดูแลการรักษาสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ของบุคลากร ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถให้กับบุคลากร เช่น จัดการจัดการปฐมนิเทศให้บุคลากรเพื่อให้ทราบภาระงานเมื่อเริ่มเข้าสู่องค์กร จัดทำเอกสารแนะแนวทางปฏิบัติงาน จัดการนิเทศภายในเพื่อทบทวนบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ จัดการประชุมสัมมนา ศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มพูนทักษะและศักยภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร จัดระบบประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง (สำนักบริหารงานการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย, 2552, หน้า 48)

งานธุรการ

งานธุรการ เป็นหน่วยงานสนับสนุนที่สำคัญและจำเป็นหน่วยหนึ่งในสถานศึกษา มีหน้าที่หลัก ๆ ที่ต้องปฏิบัติเพื่อความสำเร็จขององค์กร ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลระเบียบและแนวปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานธุรการ การปฏิบัติงานด้านสารบรรณ การลงทะเบียนรับ-ส่งหนังสือ การโต้ตอบหนังสือราชการและหนังสือที่มีมาถึงสถานศึกษา รวมถึงการจัดเก็บและทำลายหนังสือ (สำนักบริหารงานการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย, 2552, หน้า 54)

งานการเงินและพัสดุ

งานการเงินและพัสดุ เป็นหน่วยสนับสนุนที่สำคัญช่วยให้การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปด้วยความราบรื่น มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ถูกต้องตามระเบียบ กฎแนวปฏิบัติ และมีหลักฐานครบถ้วนถูกต้อง คຸ້ມคຳประหยัดและเกิดประโยชน์ โปร่งใส ตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล ภาระหน้าที่งานการเงินและพัสดุ ประกอบด้วย การบริหารการเงินตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การจัดทำและตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ให้ถูกต้องเป็นปัจจุบันและเป็นไปตามแผน การประเมินความคຸ້ມคຳ การจัดทำทะเบียนควบคุมพัสดุ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบและง่ายต่อการตรวจสอบ (สำนักบริหารงานการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย, 2552, หน้า 62)

งานบริการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

งานบริการและงานอาคารสถานที่เป็นงานที่ช่วยสนับสนุนและส่งเสริมงานต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม ภาระงานเกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม การจัดบรรยากาศทั้งภายในห้องเรียนและภายในโรงเรียนให้เกิดความร่มรื่น เป็นสัดส่วนสวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดดูแลบำรุงรักษา อาคารเรียน อาคารประกอบห้องเรียน ห้องพิเศษและห้องบริการต่าง ๆ ให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างคຸ້ມคຳตามเกณฑ์ปริมาณและตรงตามมาตรฐาน จัดให้มีเอกสารการใช้อาคาร และจัดทำประวัติการบำรุงรักษา และสรุปประเมินผลอย่างชัดเจน (สำนักบริหารงานการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย, 2552, หน้า 72)

งานชุมชนภาคีและเครือข่าย

งานชุมชนและภาคีเครือข่ายมีความสำคัญอย่างยิ่งในยุคปัจจุบัน งานชุมชน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 58 “ให้มีกิจกรรม ทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณการเงิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครั้ว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบัน สังกัดอื่น ๆ โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา” ภาคีเครือข่าย คือ การจัดหรือเชื่อมโยง กลุ่มบุคคล หรือองค์กรที่สมัครใจที่จะแลกเปลี่ยนข่าวสารร่วมกัน เรียนรู้และทำกิจกรรมร่วมกัน ด้วยความเป็นอิสระ เท่าเทียมกันภายใต้พื้นฐานของการเคารพในสิทธิของแต่ละคน เชื่อถือ เอื้ออาทรซึ่งกันและกัน การจัดภาคีเครือข่ายในสถานศึกษามีทั้งในส่วนที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ ในระเบียบและข้อบังคับ และคณะกรรมการที่จัดตั้งให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการมูลนิธิคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการบริหารงานวิชาการ สมาคมผู้ปกครองและครู สมาคมนักเรียนเก่าหรือสมาคมศิษย์เก่า หน้าที่สำคัญของหน่วยงานนี้ คือ การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน จัดทำข้อมูลพื้นฐานและ

สภาพแวดล้อมของชุมชนและภาคีเครือข่าย ให้บริการแก่ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ประสานและขอรับการสนับสนุนด้านต่าง ๆ จากชุมชน รวมทั้งประเมินผลความต้องการและความพึงพอใจของชุมชนเพื่อสร้างเครือข่ายที่ยั่งยืนต่อไป (สำนักบริหารงานการศึกษามัธยมศึกษา ตอนปลาย, 2552, หน้า 94)

การพัฒนาคุณภาพมัธยมศึกษายุคใหม่

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 37-40) ได้กำหนดทิศทาง การพัฒนาคุณภาพการมัธยมศึกษายุคใหม่ (พ.ศ. 2553-2561) ว่า “การมัธยมศึกษาสร้างคุณภาพ คนไทยยุคใหม่ให้เป็นคนดีของสังคมโลก” มีเป้าประสงค์ คือ “ผู้เรียนเป็นคนไทยยุคใหม่ มีคุณภาพ มาตรฐานระดับสากล มีความเป็นพลโลก” ประเด็นยุทธศาสตร์ คือ “พลิกกระบวนการจัดการมัธยมศึกษา และระบบการเรียนรู้ใหม่ คู่คุณภาพระดับสากล” โดยมีวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ด้านคุณภาพผู้เรียน

ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และมีคุณภาพได้มาตรฐานระดับสากล ผู้เรียนมีความสามารถ ในการสื่อสาร ทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ รวมถึงการสื่อสารและภาษา สัญลักษณ์ อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีทักษะการคิด มีวิจารณญาณ สามารถไตร่ตรอง วิเคราะห์ สังเคราะห์ ริเริ่มสร้างสรรค์ แก้ปัญหา และกล้าตัดสินใจ ผู้เรียนสามารถออกแบบ คิดค้น พัฒนา ชิ้นงาน สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรมโดยใช้เครื่องมือ เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีทักษะการวางแผน จัดการ ทำงานเป็นทีม และเห็นช่องทางสร้างงานอาชีพในระบบเศรษฐกิจยุคใหม่ ผู้เรียน ใฝ่ดี มีคุณธรรม และมีความเป็นไทย ภูมิใจในถิ่นฐาน มีจิตสาธารณะ และจิตบริการ มีความเป็นพลเมือง ตามวัฒนธรรมประชาธิปไตย มีทักษะการดำรงชีวิต และมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมโลก เป็นสมาชิกที่เข้มแข็งของประชาคมอาเซียน และประชาคมโลก

2. ด้านระบบการเรียนรู้

โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล โรงเรียนจัดการเรียน การสอนสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร โดยเพิ่มพูนประสบการณ์การเรียนรู้และการศึกษาค้นคว้า ของนักเรียน ด้วยภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และได้เรียนรู้ ภาษาต่างประเทศที่สอง เพื่อการสื่อสารและการเรียนรู้โรงเรียนจัดการเรียนรู้เรื่องดิจิทัล (Digital literacy) และ การใช้ ICT เพื่อการเรียนรู้ อย่างทั่วถึง มีคุณภาพโรงเรียนจัดกระบวนการเรียนรู้ อิงถิ่นฐาน โดยใช้สภาพแวดล้อมชุมชนและทรัพยากรในถิ่นที่อยู่ เป็นแหล่งการเรียนรู้ให้เชื่อมโยง ประสานกับการศึกษา ประชาคมอาเซียน และประชาคมโลก

3. ด้านคุณภาพครูและสถานศึกษา

ครูพัฒนาความรู้ ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญและจรรยาบรรณทางวิชาชีพครูยุคใหม่ โรงเรียนบริหารจัดการได้คุณภาพ ะดับมาตรฐานสากล โรงเรียนส่งเสริม สนับสนุน แะแนะช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคลให้ได้พัฒนาตนเต็มตามศักยภาพ โรงเรียนมีสถานศึกษาอื่นเป็นภาคีร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และระหว่างประเทศ

4. ด้านคุณภาพแหล่งเรียนรู้

โรงเรียนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ใหม่ให้มีคุณภาพเอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียนจัดบริการแหล่งเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ทัวถึง และคุ้มค่า โรงเรียนใช้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ มีสถาบันและองค์กรต่าง ๆ ทุกภาคส่วน เป็นเครือข่ายร่วมส่งเสริม พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

ดังนั้น โรงเรียนมัธยมศึกษาจึงต้องสร้างความตระหนักและชี้แจงแนวทางพัฒนาโรงเรียนให้แก่ครู บุคลากร และผู้เกี่ยวข้อง มีการทบทวน ปรับแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแนวทาง การพัฒนาคุณภาพ โรงเรียนพัฒนาครู และบุคลากรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กระบวนการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพ พัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี ห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้แสวงหาภาคีเครือข่าย และจัดกิจกรรมการพัฒนาทั้งภายในและต่างประเทศ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการสอน มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลในการพัฒนาการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา

สรุปได้ว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาระดับการศึกษาหนึ่ง เป็น การศึกษาในระดับช่วงชั้นที่ 3 จัดการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และช่วงชั้นที่ 4 ระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 รับนักเรียนต่อจากระดับประถมศึกษา และเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยกลุ่มผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาจะมีอายุระหว่าง 12-17 ปี ซึ่งจัดเป็นกลุ่มวัยรุ่น โดยให้คำจำกัดความของ “การมัธยมศึกษา” โดยมีขอบข่ายของงาน ประกอบด้วย

- 1) งานแผนงานและประกันคุณภาพ 2) งานวิชาการ 3) งานกิจการนักเรียน 4) งานบุคคล
- 5) งานธุรการ 6) งานการเงินและพัสดุ 7) งานบริการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม 8) งานชุมชนและภาคีเครือข่าย

หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนมาตรฐานสากล

โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School) เป็นนวัตกรรมการจัดการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำมาใช้เป็นมาตรการเร่งด่วนในการยกระดับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานเทียบเท่าสากล เริ่มดำเนินการนำร่องในปีการศึกษา 2553 กับโรงเรียนจำนวน 500 โรงเรียน ทั้งระดับประถมและมัธยมศึกษา ด้วยการให้โรงเรียนในโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้เพื่อการเป็นสากล (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2555, หน้า 8) อย่างไรก็ตาม จากการกำกับติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ในปีการศึกษา 2553-2554 พบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานบางประการ ได้แก่ การใช้คำบางคำ อาจทำให้เกิดการเข้าใจผิดว่ามีความซ้ำซ้อนกับหลักสูตรบางหลักสูตร และการจัดสาระเพิ่มเติมในหลักสูตรของสถานศึกษาหลายแห่งยังไม่สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

นอกจากนั้น เสียงสะท้อนของสังคมทั่วไปบ่งชี้ให้เห็นว่า ทักษะและความสามารถที่จำเป็นที่จะช่วยทำให้เด็กและเยาวชนไทยสามารถพัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นสากล ได้แก่ ทักษะและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รวมถึงทักษะความสามารถด้านเทคโนโลยี ทักษะและความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ยังไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ ตลอดจนผลการเข้าร่วมโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (Program for international student assessment: PISA) จัดโดย Organization for economic co-operation and development: OECD มีประเทศเข้าร่วมโครงการประมาณ 70 ประเทศ คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนไทยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของนานาชาติมาก ส่วนผลการเข้าร่วมโครงการการศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ระดับนานาชาติ (Trended in international mathematics and science study: TIMSS) จัดโดย The international association for the evaluation of educational achievement: IEA มีประเทศเข้าร่วมโครงการประมาณ 60 ประเทศ คะแนนของนักเรียนไทยโดยเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนนานาชาติมากเช่นกัน ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ผลการทดสอบความถนัดทั่วไป (GAT) และผลการทดสอบความถนัดทางวิชาการและวิชาชีพ (PAT) ของนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำและมีการกระจายสูง ยังไม่เป็นที่พึงพอใจ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558, หน้า 3)

จากข้อมูลดังกล่าวทำให้สังคมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ สรุปและเชื่อว่าคุณภาพการศึกษาของไทยเมื่อเทียบกับคุณภาพการศึกษาของนานาชาติยังอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นที่ต่างชาติมีต่อประเทศไทย ตลอดจนการลงทุนของต่างชาติในประเทศไทยมีการลงทุนมาก จึงจำเป็นต้องพัฒนาและปรับปรุงการศึกษาไทยให้มีคุณภาพทัดเทียมกับการศึกษานานาชาติต่อไป

เจตนารมณ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากลมุ่งหวังที่จะพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งหมายถึง ความเป็นคนดี เป็นคนเก่ง เป็นคนที่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข มีคุณค่า และมีพื้นฐานความเป็นไทยภายใต้บริบทของสังคมโลกใหม่ รวมทั้งเพิ่มศักยภาพและความสามารถในระดับสูงด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการสื่อสาร เพื่อการพึ่งตนเองและเพื่อสมรรถนะในการแข่งขัน ส่วนโรงเรียนต้องได้รับการยกระดับคุณภาพสูงขึ้นสู่มาตรฐานสากล ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพแห่งชาติ (TQA) เป็นโรงเรียนยุคใหม่ที่จัดการศึกษาแบบองค์รวมและบูรณาการเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ศาสนา และการเมือง เพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ โรงเรียนต้องมีการพัฒนาหลักสูตร รูปแบบ และวิธีการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นความแตกต่างตามศักยภาพผู้เรียน โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้จำเป็นต้องมีสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือ สื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เหมาะสมและปรับประยุกต์ใช้ได้สมประโยชน์ ทันต่อความเคลื่อนไหว การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก มิภาคิเครือข่ายการจัดการเรียนรู้ และร่วมพัฒนากับสถานศึกษาระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับประเทศและระหว่างประเทศ รวมทั้งเครือข่ายสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นศูนย์และร่วมเป็นเครือข่ายพัฒนาความรู้ให้กับประชาชนในชุมชนและบุคคลทั่วไป และผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์ บุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาด้วยวิธีการที่เหมาะสม หลากหลายอย่างทั่วถึงต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการเรียนรู้และเพิ่มพูนประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล ตลอดจนเพื่อจรรโลงความพึงพอใจและความผูกพันต่อวิชาชีพอย่างแน่นแฟ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 20)

กระบวนการทัศน์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล ประกอบด้วย (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2553) ประกอบด้วย ดังนี้

1. โรงเรียนมาตรฐานสากลมีหลายรูปแบบ (Multi model-benchmarking) เป็นตัวของตัวเอง พัฒนาศักยภาพขององค์กร เร่งให้เกิดความพร้อม โดยระดมทรัพยากรรอบด้านจากแบบอย่างความสำเร็จที่หลากหลาย

2. ความใฝ่รู้ คือ วิถีไปสู่ความรู้แจ้ง (Spirit of enlightenment) สร้างวิถีแห่งการรู้แจ้ง สร้างแรงกระตุ้นใหม่ ๆ แสดงความมหัศจรรย์และเป้าหมายของสาระวิชา ปริมาณความรู้ คือ ความเพลิดเพลินในการแสวงหา

3. โรงเรียนสอนวิถีแห่งภูมิปัญญา (Multi intelligent) เด็กมีภูมิปัญญาความสามารถต่างกัน ความถนัดเป็นสิ่งที่เพิ่มศักยภาพได้ รู้จักและรู้จัก ใช้กระบวนการคัดกรองในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของเด็กเป็นรายบุคคลมาเป็นข้อมูล เพื่อส่งเสริมพัฒนาปัญญาของเด็กที่แตกต่างกัน

4. เราคือประชาคมโลก (Global community & responsibility) ความใฝ่รู้ไม่มีพรมแดน ในชุมชนโลกสัมพันธ์ภาพและความเป็นเครือญาติพี่น้อง นั่นคือ ความรับผิดชอบร่วมกันของมวลมนุษยชาติต่อประชาคมโลก

5. โรงเรียนประชาบาล (Synergy-community school) การจัดการศึกษาไม่ใช่ภาระของรัฐบาลโดยลำพัง เครือข่ายพันธมิตรกิจเริ่มต้นจากมิตรภาพในชุมชนท้องถิ่นไปสู่ภูมิภาค ข้ามพรมแดนไปสู่สังคมโลกสร้างสังคมที่ดีเป็นหน้าที่ของทุกคน เยาวชน คือ อนาคตของชุมชนความหวังของชาติและชะตากรรมของมวลมนุษยชาติ

ภาพแห่งความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล

การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ประกอบด้วย

1. ลักษณะการเป็นมาตรฐานสากล ประกอบด้วย
 - 1.1 การจัดการเรียนการสอน (หลักสูตรและการสอน)
 - 1.2 การบริหารด้วยระบบคุณภาพ
2. คุณลักษณะของโรงเรียนมาตรฐานสากล มีดังนี้
 - 2.1 ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (World citizen) คือ ต้องเป็นเลิศด้านวิชาการ สื่อสารสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก
 - 2.2 จัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World class standard)
 - 2.3 บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)
3. วัตถุประสงค์โรงเรียนมาตรฐานสากล
 - 3.1 พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก (World citizen) ตัวบ่งชี้คุณภาพ ประกอบด้วย 3.1.1) เป็นเลิศวิชาการ 3.1.2) สื่อสารสองภาษา 3.1.3) ล้ำหน้าทางความคิด 3.1.4) ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ 3.1.5) ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

3.2 ยกระดับการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World class standard) ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย ด้านคุณภาพวิชาการ ด้านคุณภาพของครู และด้านการวิจัยและพัฒนา

3.3 ยกระดับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management) ตัวบ่งชี้คุณภาพ ประกอบด้วย 1) คุณภาพผู้บริหารโรงเรียน 2) ระบบการบริหารจัดการ 3) ปัจจัยพื้นฐาน และ 4) เครือข่ายร่วมพัฒนา โดยการบริหารจัดการระบบคุณภาพ เป็นกลไกสำคัญในการผลักดันการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล ซึ่งจะทำให้เกิดคุณลักษณะต่อการจัดการเรียนการสอนอันจะส่งผลกระทบต่อนักเรียน อันเป็นเป้าหมายปลายทางของการจัดการศึกษาโดยระบบบริหารจัดการ ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นระบบที่จะพัฒนาองค์กรให้มีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ โดยอิงแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand quality award: TQA) มาพัฒนาขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการองค์กร เพื่อให้มีวิธีปฏิบัติและผลการดำเนินการในระดับมาตรฐาน โลก (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2553, หน้า 6-7)

จากแนวคิดเกี่ยวกับ โรงเรียนมาตรฐานสากลที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบของโรงเรียนมาตรฐานสากล มี 3 องค์ประกอบ คือ 1) องค์ประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน 2) องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอน และ 3) องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ ดังนั้นการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล จึงต้องครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบ และมีตัวบ่งชี้ที่ทำให้แต่ละองค์ประกอบประสบผลสำเร็จ คือ

1. องค์ประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน

คุณลักษณะผู้เรียน ผู้เรียนที่มีศักยภาพเป็นพลโลก (World citizen) โดยคุณภาพผู้เรียนมีลักษณะดังนี้

1.1 เป็นเลิศวิชาการ

1.1.1 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านการประเมินระดับชาติ อยู่ในระดับดีเป็นที่ยอมรับจากสถาบันนานาชาติ

1.1.2 นักเรียนมีความสามารถ ความถนัด เฉพาะทางเป็นที่ประจักษ์ สามารถแข่งขันในระดับชาติและนานาชาติ

1.1.3 นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นจนถึงระดับอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ในอัตราสูง

1.1.4 นักเรียนมีผลการเรียนที่สามารถถ่ายโอนกับสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ในนานาชาติได้

1.2 สื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา

1.2.1 นักเรียนใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่น ๆ

ในการสื่อสารได้ดี

1.2.2 นักเรียนสามารถสอบผ่านการวัดระดับความสามารถทางภาษาจากสถาบัน

ภาษานานาชาติ

1.2.3 ถิ่นน้ำทางความคิด

1.2.3.1 นักเรียนสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และจัดทำโครงการที่เสนอแนวคิดเพื่อสาธารณประโยชน์ร่วมกับนักเรียนนานาชาติ

1.2.3.2 นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ กล้าเผชิญหน้าความเสี่ยง สามารถใช้ความคิดระดับสูง มีเหตุผล และวางแผนจัดการสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้

1.2.3.3 นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ความคิดใหม่ ๆ เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ ค่านิยม และความเชื่อของตนเองและผู้อื่น

1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์

1.4.1 นักเรียนมีความสามารถประเมิน แสวงหา สังเคราะห์ และใช้ข้อมูลข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการให้สำเร็จ

1.4.2 นักเรียนมีความรอบรู้ด้านทัศนภาพ (ภาษาภาพ สัญลักษณ์ สัญลักษณ์) รู้จักตีความสร้างสื่อในการพัฒนาความคิด การตัดสินใจ และการเรียนรู้ให้ก้าวหน้าขึ้น

1.4.3 นักเรียนมีผลงานการประดิษฐ์ สร้างสรรค์ และออกแบบผลงานเข้าแข่งขันในเวทีระดับชาติและนานาชาติ

1.4.4 นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ ออกแบบ สร้างสรรค์งานสื่อสาร นำเสนอ เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนผลงานได้ในระดับนานาชาติ

1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

1.5.1 นักเรียนมีความตระหนักรู้ในสภาพการณ์ของโลก สามารถเรียนรู้และจัดการกับความซับซ้อน

1.5.2 นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักในความหลากหลายทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีนานาชาติ

1.5.3 นักเรียนมีความสามารถระบุประเด็นทางเศรษฐศาสตร์ วิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและนโยบายสาธารณะ เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนได้

1.5.4 นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคมและเป็นพลเมืองดี สามารถจัดการ และควบคุมการใช้เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะและปกป้องคุ้มครอง สิ่งแวดล้อม และอุดมการณ์ประชาธิปไตยโดยสังคมไทยและสังคมโลก

2. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล

2.1 ด้านคุณภาพวิชาการ

2.1.1 โรงเรียนจัดหลักสูตรทางเลือกที่เทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล ได้แก่ หลักสูตร English program (EP) Mini English program (MEP) International English program (IEP) International baccalaureate (IB) หรือหลักสูตรความเป็นเลิศเฉพาะทาง

2.1.2 โรงเรียนจัดหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นเลิศตอบสนองต่อความถนัดและ ศักยภาพตามความต้องการของนักเรียน

2.1.3 โรงเรียนจัดหลักสูตรอาชีพ (ปวช.ในโรงเรียนมัธยมศึกษา)

2.1.4 โรงเรียนจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ด้วยภาษาอังกฤษ

2.1.5 ปรับ ลดเนื้อหา เพิ่มความเข้มข้นของเนื้อหาหรือกิจกรรมสู่มาตรฐานสากล

2.1.6 ลดเวลาสอน เพิ่มเวลาผู้ช่วยตนเองให้แก่ นักเรียน

2.1.7 โรงเรียนใช้หนังสือ ตำราเรียนสื่อที่มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล

2.1.8 โรงเรียนจัดการเรียนการสอน โดยพัฒนาใช้ระบบห้องเรียนคุณภาพ (Quality classroom system)

2.1.9 โรงเรียนใช้ระบบการวัดและประเมินผลแบบมาตรฐานสากล โดยประเมิน จากการสอบข้อเขียน สอบปากเปล่า สอบสัมภาษณ์ และสามารถเทียบโอนผลการเรียนกับสถาบัน ศึกษาในระดับต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ

2.2 ด้านคุณภาพของครู

2.2.1 ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านวิชาการ ผ่านการประเมินในระดับชาติ

2.2.2 ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญด้านอาชีพ ผ่านการประเมิน อาชีพในระดับชาติ

2.2.3 ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร

2.2.4 ครูใช้หนังสือ ตำราเรียนและสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียน การสอน

2.2.5 ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการเผยแพร่ผลงาน ทั้งระบบออนไลน์ (Online) และออฟไลน์ (Offline)

2.2.6 ครูสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติ

2.2.7 ครูใช้การวิจัย สื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

2.3 ด้านการวิจัย โรงเรียนดำเนินการจัดทำวิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และใช้ผลการเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา เทียบเคียงมาตรฐานสากล

3. องค์ประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)

3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหาร

3.1.1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และสามารถนำโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล

3.1.2 ผู้บริหารบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ

3.1.3 ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ (Academic leadership) ที่มีผลงานปรากฏเป็นที่ยอมรับ

3.1.4 ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและบริหารจัดการ

3.1.5 ผู้บริหารสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร

3.1.6 ผู้บริหารมีประสบการณ์อบรม ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษานานาชาติ

3.2 ด้านระบบบริหารจัดการ

3.2.1 โรงเรียนบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพที่ได้รับการรับรองจากองค์กรมาตรฐานระดับโลก

3.2.2 โรงเรียนมีระบบการจัดการความรู้ (KM) และการสร้างนวัตกรรมเผยแพร่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3.2.3 โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การบริหารจัดการทั้งในและต่างประเทศ

3.2.4 โรงเรียนมีการบริหารด้านบุคคลอย่างมีอิสระและคล่องตัว โดยสามารถกำหนดตำแหน่งกำลัง สรรหา บรรจุ จัดจ้าง ส่งเสริมและพัฒนา

3.2.5 โรงเรียนสามารถแสวงหา ระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาความเป็นเลิศในการจัดการศึกษา โดยสามารถบริหารจัดการได้อย่างคล่องตัวตามสภาพความต้องการและจำเป็น

3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน

3.3.1 โรงเรียนมีขนาดชั้นเรียนเหมาะสม โดยมีจำนวนนักเรียนต่อห้อง (ระดับมัธยมศึกษา 35 คน ต่อ 1 ห้อง โดยมีจำนวนครูที่มีความรู้ตรงสาขาวิชาที่สอนเพียงพอ และมีอัตราส่วน ครู 1 คน ต่อนักเรียน ไม่เกิน 20 คน)

3.3.2 ภาระงานการสอนของครูมีความเหมาะสม

3.3.3 โรงเรียนจัดให้มีหนังสือ ตำราเรียนที่มีคุณภาพระดับมาตรฐานสากล เพื่อให้ให้นักเรียนได้ใช้เรียนอย่างเพียงพอ

3.3.4 โรงเรียนมีคอมพิวเตอร์พกพา สำหรับนักเรียนทุกคน

3.3.5 โรงเรียนมีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบความเร็วสูงเชื่อมโยงครอบคลุมพื้นที่โรงเรียน

3.3.6 โรงเรียนมีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์มัลติมีเดีย (Electronic multi-media classroom)

3.3.7 โรงเรียนมีห้องสมุด มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์วิทยบริการ มีสื่อที่พอเพียงเหมาะสมทันสมัย มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ และการค้นคว้าอย่างหลากหลาย

3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา

3.4.1 โรงเรียนมีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับเดียวกันเป็นเครือข่ายร่วมพัฒนาทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระหว่างประเทศ

3.4.2 โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และทรัพยากรระหว่างเครือข่ายโรงเรียนร่วมพัฒนา

3.4.3 โรงเรียนมีเครือข่ายสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3.4.4 นักเรียนและครูมีเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ

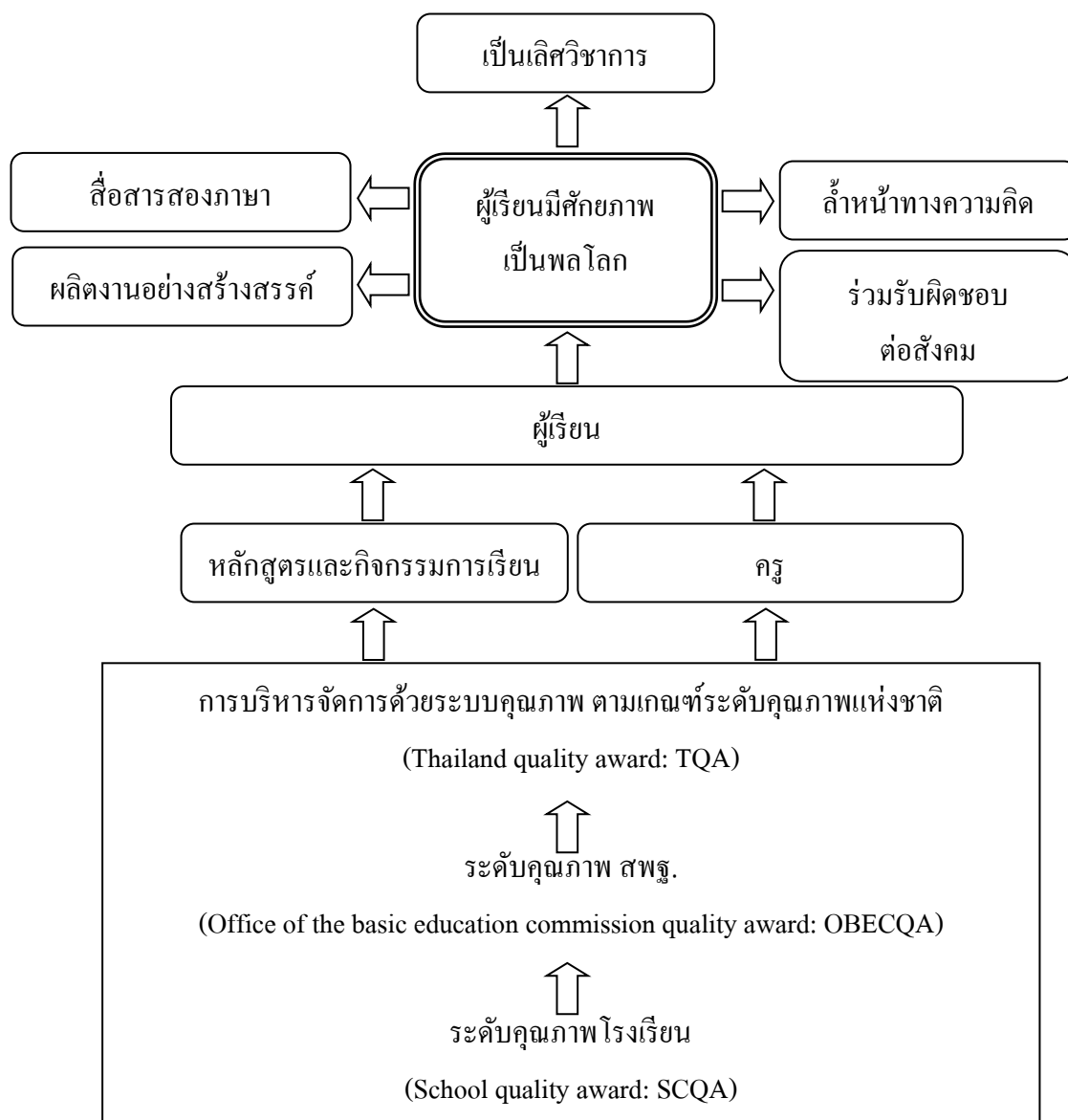
สรุปได้ว่า โรงเรียนมาตรฐานสากล หมายถึง โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เทียบเคียงมาตรฐานสากล ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลเมืองโลก เพื่อพัฒนาระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นมาตรฐานสากล เป็นการต่อยอดคุณลักษณะที่เป็นมาตรฐานชาติ

รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล

การบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ภายใต้องค์ประกอบของการบริหารจัดการ ด้วยระบบคุณภาพนั้น ได้อิงแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand quality award: TQA) มาพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการ แต่ที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ ในการบริหารจัดการศึกษาของชาติในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามเกณฑ์ดังกล่าว ยังไม่มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินองค์กรที่จัดการศึกษา โดยเฉพาะ (สำนักบริหารงานคณะกรรมการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2553, หน้า 2) ดังนั้น กรอบในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากลให้มีคุณภาพ จึงประยุกต์ แนวทางเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA) มาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการคุณภาพโรงเรียน คือ การนำเกณฑ์ของรางวัลคุณภาพมาเป็นกระบวนการในการพัฒนาการบริหารจัดการของโรงเรียนสู่การเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งเกณฑ์รางวัลดังกล่าวได้ถูกนำไปใช้ใน ภาครัฐและเอกชนอย่างแพร่หลาย (สำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ, 2553, หน้า 8) ซึ่งจากแนวคิดดังกล่าว เมื่อนำมาสู่กระบวนการในการบริหารจัดการคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้จัดเป็นองค์ประกอบในการบริหารจัดการทั้งสิ้น 7 องค์ประกอบ การนำองค์กร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัดวิเคราะห์และการจัดการความรู้ การมุ่งเน้นบุคลากร การจัดการกระบวนการผลลัพธ์ (สำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ, 2553, หน้า 10)

จากผลการติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลที่เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2553 ได้พบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานบางประการ ได้แก่ ความซ้ำซ้อนของสาระเพิ่มเติมกับหลักสูตรนานาชาติของบางประเทศ และการจัดหลักสูตรของสถานศึกษาหลายแห่ง ในส่วนของสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ขาดความสอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนที่กำหนด ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และจากเสียงสะท้อนของสังคมทั่วไป บ่งชี้ให้เห็นว่าทักษะและความสามารถที่จำเป็นจะช่วยทำให้เด็กและเยาวชนไทยสามารถพัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นสากล ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ การแสวงหาความรู้ ทักษะ ด้านเทคโนโลยี และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นยังไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้พิจารณาทบทวนจุดที่เป็นปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล และพัฒนาปรับปรุงแนวปฏิบัติสำหรับให้สถานศึกษาใช้ในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน โดยเริ่มต้นใช้ในปีการศึกษา 2555 ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (สำนักบริหารงานคณะกรรมการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2555, หน้า 1-3)

อย่างไรก็ตาม ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีศักยภาพเป็นพลโลก และมีส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็คือครู เพราะครูคือผู้ขับเคลื่อนให้เกิดกระบวนการต่าง ๆ ในโรงเรียน อีกทั้งยังเป็นผู้ใกล้ชิด และมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนักเรียนมากที่สุด การพัฒนาภาวะผู้นำให้เกิดขึ้นกับครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลจึงเป็นสิ่งจำเป็น หากครูมีภาวะผู้นำที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน จะทำให้การดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักบริหารงานการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายเสนอว่า คุณภาพของผู้เรียนถือเป็นความสำเร็จขั้นสุดท้ายของโรงเรียนมาตรฐานสากล คือ โรงเรียนที่ได้รับการประเมินว่ามีหลักสูตรกิจกรรมการเรียนการสอนและการบริหารจัดการที่ดีเยี่ยม แต่การประเมินคุณภาพของผู้เรียนยังไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ ก็ไม่ถือว่าโรงเรียนนั้นประสบความสำเร็จในการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ความสำเร็จของโรงเรียนในการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล จะพิจารณาจากคุณภาพของผู้เรียนที่เพิ่มขึ้นตามเป้าหมายที่แต่ละโรงเรียนกำหนดและทำความเข้าใจกับโครงการเป็นสำคัญ ความสำเร็จด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการบริหารจัดการ โรงเรียนด้วยระบบบริหารคุณภาพ ถือเป็นความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล บนพื้นฐานความเชื่อว่า ถ้าโรงเรียนมีหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และมีระบบการบริหารจัดการโรงเรียนที่ดี ก็จะช่วยให้ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้นเป็นลำดับ ความสำคัญของการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล สรุปได้ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ความสำเร็จของการดำเนินงาน โรงเรียนมาตรฐานสากล (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษา ตอนปลาย, 2555, หน้า 4)

สรุปได้ว่า เพื่อยกระดับการบริหารจัดการของโรงเรียนให้มีการบริหารด้วยระบบคุณภาพ ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand quality award: TQA) ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนา ศักยภาพของโรงเรียนดำเนินไปตามมาตรฐานสากลหรือมาตรฐานของประเทศชั้นนำที่มีคุณภาพ การศึกษาสูงทั้งหลาย แต่ในสภาพความเป็นจริงการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนมาตรฐานสากลมีความแตกต่างกัน ทั้งบริบท ศักยภาพ ขนาด โรงเรียน รวมทั้งสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ดังนั้นเพื่อให้การบริหารจัดการ

ด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียนเกิดการพัฒนา จึงกำหนดให้มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพเป็น 3 ระดับ คือ ระดับที่ 1 การบริหารจัดการระบบคุณภาพ ระดับโรงเรียน (School quality award: SCQA) ระดับที่ 2 การบริหารจัดการระบบคุณภาพระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Office of the basic education commission quality award: OBECQA) และระดับที่ 3 การบริหารจัดการระบบคุณภาพระดับชาติ (Thailand quality award: TQA)

แนวคิดการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล

การบริหารจัดการระบบคุณภาพ เป็นกลไกสำคัญในการผลักดันการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล ซึ่งจะทำให้เกิดคุณลักษณะต่อการจัดการเรียนการสอน อันจะส่งผลกระทบต่อนักเรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายปลายทางของการจัดการศึกษา ระบบบริหารจัดการซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นระบบที่จะพัฒนาองค์กรให้มีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ โดยอิงแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand quality award-TQA) มาพัฒนาขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการองค์กร ซึ่งสำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย (2553, หน้า 1-72) ได้ให้หลักการและแนวคิดองค์ประกอบของระบบบริหารจัดการองค์กร คุณภาพเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพไว้ ดังนี้

1. หลักการและแนวคิด (Core value and concepts)

การกำหนดเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ มีพื้นฐานจากแนวคิดและค่านิยมหลัก 11 ประการ ดังนี้

1.1 การชี้นำที่มีวิสัยทัศน์ร่วม (Visionary leadership) ผู้นำระดับสูงจะต้องเป็นผู้กำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ของโรงเรียนที่เน้นคุณภาพผู้เรียน และมีการสื่อสารทิศทาง วิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ และสร้างแรงจูงใจกระตุ้นบุคลากรให้มีส่วนร่วมในการทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ

1.2 การศึกษาที่ยึดการเรียนรู้เป็นแกนกลาง (Learning-centered education) โรงเรียนมุ่งเน้นการจัดการศึกษาไปที่การเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน ความต้องการ คุณลักษณะของผู้เรียนในอนาคตของสังคมโลก การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ความพึงพอใจของผู้เรียน และแปลงความต้องการเหล่านั้นมาเป็นหลักสูตร และพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสม

1.3 การเรียนรู้ขององค์กรและบุคคล (Organizational and learning) โรงเรียนจัดระบบการเรียนรู้ให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน และการเรียนรู้รายบุคคลในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกิจการดำเนินงานของโรงเรียน ซึ่งจะเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จ และส่งผลให้เกิดมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้เรียน

1.4 การให้คุณค่ากับคณะครู บุคลากร และผู้มีส่วนร่วม (Valuing faculty, staff and partners) โรงเรียนแสดงถึงการเห็นคุณค่าของครูและบุคลากร โดยการสร้างความผูกพัน ความพึงพอใจ แรงจูงใจ สภาพแวดล้อมการทำงาน สวัสดิการ ฯลฯ จะทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ

1.5 ความคล่องแคล่ว กระตือรือร้น (Agility) ความคล่องแคล่ว กระตือรือร้น เป็นความสามารถในการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความยืดหยุ่น และปรับเปลี่ยนความต้องการของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จะทำให้สามารถลดเวลาและต้นทุน

1.6 การมุ่งอนาคต (Focus on the future) การพัฒนาโรงเรียนให้มีความยั่งยืน ต้องอาศัยความเข้าใจปัจจัยต่าง ๆ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวที่มีผลกระทบต่อการจัด การศึกษา และส่วนแบ่งทางการศึกษา ตลอดจนการจัดหลักสูตรที่สนองต่อความต้องการ กำลังคน ในการพัฒนาประเทศ และการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก โรงเรียนจึงต้องมีแนวคิด ที่มุ่งอนาคต อย่างจริงจัง และสร้างความผูกพันในระยะยาวกับผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้รับบริการ โดยการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากร สร้างโอกาสทางนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน ได้เตรียมตัวมุ่งสู่ อนาคตที่เป็นเป้าหมายทางเลือกอย่างเหมาะสม

1.7 การจัดการเพื่อให้เกิดนวัตกรรม (Managing for innovation) โรงเรียนต้องแสวงหา สร้างพัฒนา และใช้องค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อให้เกิดนวัตกรรมของหลักสูตร การจัดการกระบวนการ เรียนรู้ และการบริการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้รับบริการ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง อื่น ๆ

1.8 การบริหารจัดการบนพื้นฐานของข้อมูลจริง (Management fact) โรงเรียน ได้วางแผน ตัดสินใจ และดำเนินการต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ผ่านการวิเคราะห์ เป็นข้อเท็จจริงที่เชื่อถือได้มากที่สุด ซึ่งการบริหารระบบพื้นฐานข้อมูลจริงนี้จะมุ่งสู่การเรียนรู้ ของผู้เรียน การปรับปรุงผลการดำเนินการและการเปรียบเทียบกับคู่แข่งหรือระดับ เทียบเคียง ของ “วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ”

1.9 ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ/สังคม และความเป็นพลเมืองดี (Public/ Social responsibility and citizenship) โรงเรียนมีบทบาทในการรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชนด้วยการมุ่งเน้น การดูแลสุขอนามัย สภาพแวดล้อมของชุมชนและสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน รวมทั้งบุคลากร ของโรงเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีจริยธรรมและจรรยาบรรณต่อสาธารณะ

1.10 การมุ่งเน้นผลลัพธ์และการสร้างคุณค่า (Focus on result and creating value) โรงเรียนได้วางแผน ปฏิบัติ และประเมินผลลัพธ์ ที่สำคัญในทุกระดับงานที่แสดงให้เห็นว่า มุ่งเน้น การสร้างคุณค่าและผลสำเร็จของผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้รับบริการ

1.11 มุมมองเชิงระบบ (System perspective) โรงเรียนสร้างระบบบริหารจัดการที่เชื่อมโยงแผนปฏิบัติงาน กระบวนการตัวชี้วัดและกิจกรรมต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันและบูรณาการเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ของโรงเรียน

2. องค์ประกอบของระบบบริหารจัดการองค์กรคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากล จากแนวคิดและค่านิยมหลัก 11 ประการ เพื่อนำไปสู่ผลการปฏิบัติการที่เป็นเลิศขององค์กร (โรงเรียน) ได้ถูกนำมาผนวกเป็นองค์ประกอบของระบบบริหารคุณภาพ 7 หมวด คือ

2.1 การนำองค์กร (Leadership) การบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียน ชี้นำการกำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยม ผลการดำเนินการที่คาดหวังของโรงเรียนของผู้ในระดับสูง รวมทั้งระบบธรรมาภิบาลของโรงเรียน และการดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรม กฎหมาย และความรับผิดชอบต่อชุมชน วิธีการที่ผู้บริหารระดับสูงสื่อสารกับบุคลากร การพัฒนาผู้นำในอนาคต การวัดผลการดำเนินงานในระดับองค์กร และการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่มีจริยธรรม และวิถีปฏิบัติที่แสดงถึงความเป็นพลเมืองดี

2.2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic planning) การบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดทำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการของโรงเรียน การถ่ายทอดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติ การจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอที่จะทำให้แผนปฏิบัติการบรรลุผลสำเร็จ การจะปรับเปลี่ยนแผนเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงวิธีการวัดความสำเร็จ และการรักษาความยั่งยืนของโรงเรียนในระยะยาว

2.3 การมุ่งเน้นผู้รับบริการ (Service recipient) การบริหารจัดการเกี่ยวกับการสร้างความผูกพันกับผู้รับบริการ เพื่อความสำเร็จด้านการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน และครอบคลุมวิธีการสร้างวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นผู้รับบริการ รวมถึงวิธีการที่โรงเรียนรับฟังความคิดเห็น ความต้องการของผู้รับบริการ และใช้สารสนเทศนี้เพื่อปรับปรุงและค้นหาโอกาสในการสร้างนวัตกรรม

2.4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, analysis and knowledge management) การบริหารจัดการเกี่ยวกับการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการและปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ และสินทรัพย์ทางความรู้ และการจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งการทบทวนผลการดำเนินการ และใช้ผลการทบทวนในการปรับปรุงผลการดำเนินการ เพื่อผลักดันให้เกิดการปรับปรุงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ผลการดำเนินงาน และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของโรงเรียน

2.5 การมุ่งเน้นบุคลากร (Faculty and staff focus) เป็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับการผูกใจ การพัฒนาและการจัดการบุคลากร เพื่อให้มีการใช้ศักยภาพของบุคลากรอย่างเต็มที่ และสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกับพันธกิจ กลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการ โดยรวมของโรงเรียน

รวมถึงการประเมินขีดความสามารถและอัตรากำลัง และการสร้างสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานที่จะก่อให้เกิดผลการดำเนินงานที่ดี

2.6 การจัดการกระบวนการ (Process management) การบริหารจัดการเกี่ยวกับการกำหนดสมรรถนะหลักและระบบงาน และการออกแบบการจัดการ และปรับปรุงกระบวนการที่สำคัญเพื่อนำระบบงานไปใช้สร้างคุณค่าให้ผู้รับบริการ และโรงเรียนประสบความสำเร็จ รวมทั้งการเตรียมพร้อมต่อภาวะฉุกเฉิน

2.7 ผลลัพธ์ (Performance results) การบริหารจัดการเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนและการปรับปรุงในด้านที่สำคัญ ได้แก่ ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน (Student learning outcomes) ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Customer-focused outcomes) ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ และการเงิน (Budgetary and financial, outcomes) ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร (Workforce outcomes) ผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลของกระบวนการ (Process effectiveness outcomes) ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กร (Leadership outcomes) นอกจากนี้ยังเป็นการตรวจประเมินระดับผลการดำเนินการเมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนและสถาบันการศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาและบริการในลักษณะเดียวกัน โดยจะแสดงข้อมูลสำคัญของระดับ (Levels)

แนวโน้ม (Trends) ผลผลิตภาพ (Productivity) ประสิทธิภาพ (Effective) ในรอบเวลา (Cycle time) ของการดำเนินงานของโรงเรียนในปัจจุบัน ผลลัพธ์ที่ได้จากการตรวจประเมินจะเป็นสารสนเทศ ตัวชี้วัดความก้าวหน้า เพื่อประเมินปรับปรุงกระบวนการจัดการศึกษาและบริการ โดยมีความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันกับกลยุทธ์ของโรงเรียน

3. ความหมายของโครงสร้างองค์กร

โครงสร้างองค์กร (Organization profile) หมายถึง ภาพรวมของโรงเรียนที่มีผลต่อการดำเนินการและความท้าทายที่สำคัญของโรงเรียน ภาพรวมของโรงเรียนจะแสดงให้เห็นถึงความพร้อมของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นจุดแข็งหรือจุดอ่อนของโรงเรียนในการดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย ลักษณะขององค์กร และความท้าทายต่อองค์กร

3.1 ลักษณะขององค์กร (Organization description) หมายถึง สภาพแวดล้อมของโรงเรียน และความสัมพันธ์ที่สำคัญระหว่างโรงเรียนกับผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้รับบริการ และเครือข่ายความร่วมมือกับโรงเรียน โดยมีประเด็นพิจารณาที่โรงเรียนต้องแสดง ดังนี้

3.1.1 สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน (Organization on environment) ประกอบด้วย

3.1.1.1 ประเภทหรือชนิดของหลักสูตรการศึกษาการบริหาร ส่งเสริมการเรียนรู้และบริการทางการศึกษาของโรงเรียน เป็นต้น

3.1.1.2 วิทยาลัยน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ค่านิยม ปรัชญา คติพจน์ และลักษณะวัฒนธรรมของโรงเรียน เป็นต้น

3.1.1.3 ข้อมูลลักษณะโดยรวมของโรงเรียน เช่น จำนวน เพศ อายุ ตำแหน่ง วิทยฐานะ อัตราส่วนนักเรียนต่อครู ระดับการศึกษาของครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูอัตราจ้าง ครูพิเศษ ลูกจ้างประจำ และสวัสดิการที่สำคัญ เป็นต้น

3.1.1.4 อาคารสถานที่เทคโนโลยี และอุปกรณ์ที่สำคัญของโรงเรียน เช่น จำนวนอาคารเรียน อาคารประกอบการต่าง ๆ ห้องปฏิบัติการ สนามกีฬา ห้องสมุด อุปกรณ์เทคโนโลยี อุปกรณ์อำนวยความสะดวก เป็นต้น

3.1.1.5 กฎระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของโรงเรียน เช่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ เป็นต้น

3.1.2 ความสัมพันธ์ระดับองค์กร (Organizational relationship)

3.1.2.1 ลักษณะโครงสร้างองค์กร และระบบธรรมาภิบาลขององค์กร ระบบการติดตามและรายงานจากโรงเรียนไปยังหน่วยงานต้นสังกัดทุกระดับ

3.1.2.2 ลักษณะของกลุ่มผู้เรียน กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และกลุ่มผู้รับบริการโรงเรียน ลักษณะความต้องการ และความคาดหวังที่สำคัญของกลุ่มต่าง ๆ ต่อการจัดการเรียนการสอน และการบริการทางการศึกษา

3.1.2.3 บทบาทของโรงเรียน และหน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือของโรงเรียน ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน กระบวนการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน และบทบาทในกระบวนการนวัตกรรมของโรงเรียน

3.1.2.4 ลักษณะความสัมพันธ์ และกลไกการสื่อสารที่ก่อให้เกิดการร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียน สถาบันระดับอุดมศึกษา สถานประกอบการและเครือข่ายความร่วมมืออื่น ๆ

3.1.2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้รับบริการและชุมชน

3.2 ความท้าทายต่อองค์กร (Organizational challenges)

3.2.1 สภาพแข่งขัน (Competitive environment)

3.2.1.1 จำนวนประเภทโรงเรียนที่เทียบเคียงกัน ลำดับที่ของโรงเรียน
ในวงการศึกษามือเทียบกับโรงเรียนที่เท่าเทียมกัน ทั้งขนาด ประเภทส่วนแบ่งของนักเรียน
ในเขตพื้นที่บริการและการเจริญเติบโตของโรงเรียน

3.2.1.2 ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนเมื่อเทียบกับโรงเรียน
ที่มีลักษณะเดียวกัน รวมทั้งผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่เกิดขึ้นต่อสภาพการแข่งขัน
ของโรงเรียน

3.2.1.3 แหล่งข้อมูลสำคัญเชิงเปรียบเทียบและเชิงแข่งขันภายในชุมชน
และภายนอกชุมชนของโรงเรียนประเภทเดียวกัน และปัญหาหรืออุปสรรคหรือข้อจำกัดในการหา
ข้อมูลดังกล่าว

3.2.2 ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ (Strategic challenges) ลักษณะประเภทของ
ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญของโรงเรียน ในด้านการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ทรัพยากรบุคคล
ความสัมพันธ์กับชุมชน และความยั่งยืนของโรงเรียน

3.2.3 ระบบการปรับปรุงผลการดำเนินการ (Performance improvement system)
วิธีการและแนวทางในการที่โรงเรียนทำการปรับปรุงผลการดำเนินการ และกระบวนการเรียนรู้
ของโรงเรียน การประเมินผลและการปรับปรุงกระบวนการสำคัญ ๆ ของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ

4. องค์ประกอบ 7 หมวด

หมวดที่ 1 การนำองค์กร (Leadership) การบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหาร
โรงเรียนขึ้นนำการกำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยม ผลการดำเนินการที่คาดหวังของโรงเรียนของผู้นำ
ระดับสูง รวมทั้งระบบธรรมาภิบาลของโรงเรียน และการดำเนินงานเกี่ยวกับจริยธรรม กฎหมาย
และความรับผิดชอบต่อชุมชน วิธีการที่ผู้นำระดับสูงสื่อสารกับบุคลากร การพัฒนาผู้นำในอนาคต
การวัดผลการดำเนินงานในระดับองค์กร และการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่มี
จริยธรรมและวิถีปฏิบัติที่แสดงถึงความเป็นพลเมืองดี

หมวดที่ 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic planning) การบริหารจัดการเกี่ยวกับการ
การจัดทำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการของโรงเรียน การถ่ายทอดวัตถุประสงค์
เชิงกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติการจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอที่จะทำให้แผนปฏิบัติ
การบรรลุผลสำเร็จ การปรับเปลี่ยนแผน เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงวิธีการวัดความสำเร็จ
และการรักษาความยั่งยืนของโรงเรียนในระยะยาว

หมวดที่ 3 การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and stakeholder focus)
การบริหารจัดการเกี่ยวกับการสร้างความผูกพันกับผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อความสำเร็จ
ด้านการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน รวมถึงวิธีการที่โรงเรียนรับฟังความคิดเห็น ความต้องการ

ของนักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยใช้สารสนเทศ เพื่อปรับปรุงและค้นหาโอกาสในการสร้างนวัตกรรม

หมวดที่ 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement analysis and knowledge management) การบริหารจัดการเกี่ยวกับการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการและปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ ลิขสิทธิ์ทางความรู้ และการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งการทบทวนผลการดำเนินการ และใช้ผลการทบทวนในการปรับปรุงผลการดำเนินการ เพื่อผลักดันให้เกิดการปรับปรุงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ผลการดำเนินงานและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของโรงเรียน

หมวดที่ 5 การมุ่งเน้นบุคลากร (Faculty and staff focus) การบริหารจัดการเกี่ยวกับการผูกใจ การพัฒนา และการจัดการบุคลากร เพื่อให้มีการใช้ศักยภาพของบุคลากรอย่างเต็มที่ และสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกับพันธกิจ กลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการ โดยรวมของโรงเรียน รวมถึงการประเมินขีดความสามารถและอัตรากำลังการสร้างสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงาน ที่ก่อให้เกิดผลการดำเนินงานที่ดี

หมวดที่ 6 การจัดการกระบวนการ (Process management) การบริหารจัดการเกี่ยวกับการกำหนดสมรรถนะหลัก และระบบงาน การออกแบบ การจัดการ การปรับปรุงกระบวนการที่สำคัญเพื่อนำระบบงานไปใช้สร้างคุณค่า ให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและโรงเรียนประสบความสำเร็จ รวมทั้งการเตรียมพร้อมต่อภาวะฉุกเฉิน

หมวดที่ 7 ผลลัพธ์ (Performance results) การบริหารจัดการเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน และการปรับปรุงในด้านที่สำคัญ ได้แก่ ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน (Student learning outcomes) ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Customer-Focused outcomes) ผลลัพธ์ด้านงบประมาณและการเงิน (Budgetary and financial, outcomes) ผลลัพธ์ ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร (Workforce outcomes) ผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลของกระบวนการ (Process effectiveness outcomes) และผลลัพธ์การนำองค์กร (Leadership outcomes) นอกจากนี้ยังเป็นการตรวจประเมินระดับผลการดำเนินการเมื่อเปรียบเทียบกับ โรงเรียนและสถาบันการศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาและบริการในระดับเดียวกัน โดยจะแสดงข้อมูลสำคัญของระดับ (Levels) แนวโน้ม (Trends) ผลผลิตภาพ (Productivity) ประสิทธิภาพ (Effective) ในรอบเวลา (Cycle time) ของการดำเนินงานของโรงเรียนในปัจจุบัน ผลลัพธ์ที่ได้จากการตรวจประเมิน จะเป็นสารสนเทศ ตัวชี้วัดความก้าวหน้า เพื่อประเมิน ปรับปรุงกระบวนการจัดการศึกษาและบริการ โดยมีความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันกับกลยุทธ์ของโรงเรียน

5. แนวทางการดำเนินการบริหารจัดการระบบคุณภาพ

การประเมินการบริหารจัดการระบบคุณภาพเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลได้นำเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติมาปรับปรุงใช้ ซึ่งแนวทางการดำเนินการที่นำเสนอในครั้งนี้ เป็นเพียงแนวทางกว้าง ๆ หรือเป็นตัวอย่างเท่านั้น ทั้งนี้โรงเรียนสามารถกำหนดแนวทางการดำเนินการที่แตกต่างกันไปตามบริบทและศักยภาพของโรงเรียน ดังนี้

หมวดที่ 1 การนำองค์กร (Leadership)

1. การนำองค์กร

1.1 วิสัยทัศน์และค่านิยม มีแนวทางการดำเนินการ/ วิธีการ ดังนี้

1.1.1 กำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโรงเรียน ทั้งสภาพจริงในปัจจุบัน และสภาพการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

1.1.2 กำหนดค่านิยมของโรงเรียนในการทำงานให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และพันธกิจ โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากร

1.1.3 ผู้บริหารโรงเรียนสร้างศรัทธาโดยเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงานตามค่านิยมของโรงเรียน เพื่อพัฒนาบุคลากรสู่ผู้นำขององค์กรนี้ในอนาคต

1.1.4 ผู้บริหารโรงเรียนมีระบบให้บุคลากรได้ใช้ศักยภาพในการทำงานอย่างเต็มที่ ภายใต้การกระจายอำนาจและการบริหารแบบมีส่วนร่วม

1.1.5 สร้างบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กระตุ้นให้เกิดการสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพการปฏิบัติงานและให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

1.1.6 จัดระบบการสื่อสารเพื่อให้ทราบและเกิดการยอมรับในวิสัยทัศน์ ค่านิยม และผลการดำเนินการที่คาดหวังของโรงเรียนแบบสองทิศทางอย่างหลากหลายรูปแบบ

1.1.7 ผู้บริหารโรงเรียนสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียน เพื่อให้เกิดการปรับปรุงผลการดำเนินการ การบรรลุพันธกิจและวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ รวมทั้งส่งเสริมและกำกับให้บุคลากรประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และมีจริยธรรม

1.2 การสื่อสารและผลการดำเนินการ มีแนวทางการดำเนินการ/ วิธีการ ดังนี้

1.2.1 ผู้บริหารโรงเรียนสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรในโรงเรียนแบบสองทิศทาง เพื่อสร้างความรักและผูกพันของบุคลากรกับโรงเรียน

1.2.2 ผู้บริหารโรงเรียนดำเนินการเชิงรุกในการสร้างแรงจูงใจและสื่อสารการตัดสินใจที่สำคัญให้บุคลากรทราบเพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ ให้เกิดผลการดำเนินการที่ดีกับโรงเรียน

1.2.3 ผู้บริหารโรงเรียนกำหนดผลการดำเนินการให้บรรลุวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ของโรงเรียน โดยมุ่งเน้นการสร้างคุณค่ากับนักเรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1.2.4 ผู้บริหารโรงเรียนทบทวนผลการดำเนินการของแผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม โดยนำผลการประเมินการดำเนินงานมาเทียบกับเป้าหมายของตัวชี้วัดในแผนกลยุทธ์

2. ระบบธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคม

2.1 ระบบธรรมาภิบาลของโรงเรียน มีแนวทางดำเนินการ/ วิธีการ ดังนี้

2.1.1 ผู้บริหารระดับสูงของโรงเรียนแสดงความรับผิดชอบต่อภาระทำ
ในด้านการเงิน ความโปร่งใสในการดำเนินงาน และการตัดสินใจที่เกิดจากการบริหารจัดการ

2.1.2 ผู้บริหารระดับสูงของโรงเรียนมีนโยบายในเรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
และบริหารจัดการด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบภายในและภายนอกที่เป็นอิสระ

2.1.3 ผู้บริหารระดับสูงของโรงเรียนยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร
และการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

2.1.4 จัดดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานของผู้บริหารระดับสูงของโรงเรียน
คณะกรรมการบริหาร โรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการนำผลการประเมิน
การปฏิบัติงานไปพัฒนาและปรับปรุงระบบการนำองค์กร

2.2 การประพฤติตามกฎหมายและมีจริยธรรม มีแนวทางดำเนินการ/ วิธีการ ดังนี้

2.2.1 ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือ
ผลการดำเนินการของโรงเรียนทั้งในปัจจุบันและอนาคต

2.2.2 กำหนดมาตรการ กระบวนการ ตัวชี้วัด และเป้าประสงค์ในการ จัดการ
ความเสี่ยงที่คาดการณ์หรือที่เกิดขึ้นแล้วในการดำเนินการ และการให้บริการของโรงเรียน รวมทั้ง
กำกับดูแลให้บุคลากรทำงานให้ถูกต้องตามระเบียบ ข้อบังคับ หลักจริยธรรมและจรรยาบรรณ
วิชาชีพ

2.2.3 จัดดำเนินการส่งเสริมและกำกับให้บุคลากรทำงานอย่างถูกต้องตามระเบียบ
ข้อบังคับ หลักจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

2.2.4 กำกับดูแล และดำเนินการต่อการประพฤติปฏิบัติที่ขัดต่อกฎระเบียบ
ข้อบังคับ หลักจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของบุคลากร

2.3 การสนับสนุนจากชุมชนที่สำคัญ มีแนวทางดำเนินการ/ วิธีการ ดังนี้

2.3.1 กำหนดชุมชนที่สำคัญและกิจกรรมที่โรงเรียนจะเข้าไปมีส่วนร่วมและ
สนับสนุนชุมชนนั้น ๆ

2.3.2 ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรของโรงเรียนดำเนินการสนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนที่สำคัญ

สรุปได้ว่า การกำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยม การสร้างศรัทธา โดยใช้รูปแบบการบริหารให้บุคลากรได้ใช้ศักยภาพ มีบรรยากาศในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการสื่อสารในแนวทางการปฏิบัติเพื่อเป้าประสงค์เดียวกันอย่างเป็นรูปธรรมตามแนวทางของระบบธรรมาภิบาล มีความรับผิดชอบต่อสังคม และมีส่วนร่วมมือของชุมชน ก่อให้เกิดความเข้มแข็งทั้งโรงเรียนและชุมชนร่วมกัน

หมวดที่ 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์

1. การจัดทำกลยุทธ์

1.1 กระบวนการจัดทำกลยุทธ์ มีแนวทางดำเนินการ/ วิธีการ ดังนี้

1.1.1 วิเคราะห์ปัจจัยและสถานะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ทั้งภายนอกและภายในโรงเรียนด้วยเครื่องมือต่าง ๆ

1.1.2 กำหนดทิศทางของโรงเรียนต้องการมุ่งไปสู่ผลลัพธ์ที่โรงเรียน ต้องการที่จะบรรลุ ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยม เป้าประสงค์

1.1.3 กำหนดกลยุทธ์ในระดับต่าง ๆ ที่จะทำให้โรงเรียนสามารถบรรลุ วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่กำหนดไว้

1.1.4 สื่อสารและถ่ายทอดทิศทางของโรงเรียนให้บุคลากรของโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง

1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ มีแนวทางดำเนินการ/ วิธีการ ดังนี้

1.2.1 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ โดยพิจารณาสิ่งที่โรงเรียนคาดหวัง ตอบสนองความท้าทายและความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ต่อโอกาสในการสร้างนวัตกรรม รวมถึงความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ

1.2.2 กำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่จะสะท้อนได้ว่า โรงเรียนสามารถดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์

1.2.3 กำหนดเป้าหมาย หรือตัวเลขที่โรงเรียนต้องการจะบรรลุของตัวชี้วัด โดยควรนำผลการดำเนินการของโรงเรียนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (Baseline data) ไปเทียบเคียงกับเป้าหมายที่กำหนด

1.2.4 กำหนดกรอบระยะเวลาของโครงการ/ กิจกรรมที่บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่กำหนดไว้

2. การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ

2.1 การจัดทำแผนปฏิบัติการและการถ่ายทอดเพื่อนำไปปฏิบัติ มีแนวทางดำเนินการ/วิธีการ ดังนี้

2.1.1 กำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินการเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายของตัวชี้วัดที่ตั้งไว้ตามแผนกลยุทธ์ โดยการพิจารณาและวิเคราะห์โครงการต่าง ๆ นั้น จะพิจารณาทั้งในด้านผลผลิต ผลลัพธ์ ความเสี่ยง ความเกี่ยวเนื่องกับโครงการอื่น ๆ รวมทั้งงบประมาณ ผู้รับผิดชอบ และระยะเวลาของแต่ละแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

2.1.2 ใช้การบริหารความเสี่ยงเข้าร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงที่มีผลจากนักเรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้รับบริการและส่วนแบ่งนักเรียนในพื้นที่บริการ

2.1.3 พัฒนาระบบการทำงานของโรงเรียนให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับกลยุทธ์ รวมทั้งให้กระบวนการทำงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.1.4 พัฒนาสมรรถนะ ทักษะ ความสามารถ ทักษะคิดของบุคลากร ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ เพื่อให้สามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์

2.1.5 วิเคราะห์องค์ความรู้ที่ต้องการในการดำเนินงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และทำให้บุคลากรได้เข้าถึงความรู้ที่พร้อมทั้งแสวงหาความรู้ที่ยังไม่มีมาเผยแพร่แก่บุคลากร

2.1.6 มีการสื่อสารและถ่ายทอดแผนปฏิบัติการสู่การปฏิบัติทั่วทั้งโรงเรียน

2.1.7 ใช้ข้อมูลและสารสนเทศในการบริหารจัดการและการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน

2.1.8 จัดทำแผนทรัพยากรบุคคลเพื่อพัฒนาขีดความสามารถ และความต้องการอัตรากำลังของโรงเรียน

2.1.9 จัดสรรทรัพยากรด้านการเงินและด้านอื่น ๆ ให้เหมาะสมเพียงพอ และพร้อมใช้ เพื่อให้การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการบรรลุผลสำเร็จ

2.1.10 กำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายที่ใช้ในการติดตามความก้าวหน้าของแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันทั้งโรงเรียน และครอบคลุมทุกกลุ่มของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2.2 การคาดการณ์ผลการดำเนินการ มีแนวทางดำเนินการ/วิธีการ ดังนี้

2.2.1 กำหนดค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดที่ใช้ในการติดตามแผนปฏิบัติการ โดยการคาดการณ์ ผลการดำเนินการเปรียบเทียบของโรงเรียนคู่เทียบเคียงและผลการดำเนินการที่ผ่านมา

2.2.2 การคาดการณ์ผลการดำเนินการจะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจ ในการคาดการณ์จะทำให้เห็นว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้สูงหรือต่ำเกินไป จะส่งผลต่อการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากร และควรมีช่วงระยะเวลาของการคาดการณ์ ผลการดำเนินการ

2.2.3 วางแผนดำเนินการพัฒนาเพื่อลดความแตกต่างระหว่างผลการดำเนินการในปัจจุบันที่คาดการณ์ไว้ของโรงเรียนกับโรงเรียนคู่เทียบเคียง

สรุปได้ว่า การจัดทำกลยุทธ์ ต้องมีการกำหนดทิศทางของโรงเรียน มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน และกระบวนการการทำงานของโรงเรียนให้มีความสอดคล้องกับกลยุทธ์ และกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

หมวดที่ 3 การมุ่งเน้นผู้รับบริการ

1. ความรู้เกี่ยวกับผู้รับบริการ

1.1 ความรู้เกี่ยวกับผู้รับบริการ มีแนวทางดำเนินการ/ วิธีการ ดังนี้

1.1.1 สำรวจ ตรวจสอบพันธกิจของโรงเรียนเพื่อนำมากำหนดนักเรียนกลุ่มผู้รับบริการ

1.1.2 ระบุ กำหนดกลุ่มผู้รับบริการ โดยการจัดทำฐานข้อมูลของผู้รับบริการในปัจจุบันและในอนาคต รวบรวมข้อมูลที่จำเป็นเพิ่มเติมและทบทวนปรับปรุงฐานข้อมูลให้มีความเป็นปัจจุบัน

1.1.3 จำแนกกลุ่มผู้รับบริการ โดยพิจารณาจากความท้าทายเชิงกลยุทธ์ นวัตกรรม โครงสร้างประชากร สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

1.1.4 กำหนดกลยุทธ์ วิธีการรับฟัง และเรียนรู้ความต้องการคาดหวังของผู้รับบริการทั้งในอดีตและปัจจุบันของโรงเรียนคู่เทียบเคียง

1.1.5 วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาประเด็นความต้องการและนำข้อมูลไปปรับกระบวนการทำงาน และการให้บริการที่สอดคล้องกับทิศทางการจัดการศึกษาของสังคมโลก

2. ความสัมพันธ์กับผู้รับบริการ และความพึงพอใจของผู้รับบริการ

2.1 การสร้างความสัมพันธ์กับผู้รับบริการ มีแนวทางดำเนินการ/ วิธีการ ดังนี้

2.1.1 จัดทำข้อมูลผู้รับบริการ โดยใช้ข้อมูล ด้านความต้องการ ความคาดหวัง และความนิยมชมชอบของผู้รับบริการทั้งในอดีตและปัจจุบัน

2.1.2 กำหนดและจำแนกข้อมูลเชิงความต้องการ เชิงพฤติกรรม เชิงจิตวิทยาจากระบบดูแลช่วยเหลือผู้รับบริการอย่างรอบด้าน

2.1.3 จัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์อย่างหลากหลายรูปแบบอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ เพื่อเรียนรู้ความต้องการใหม่ ๆ ของผู้รับบริการ

2.1.4 จัดระบบบริการ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การให้บริการ การรับฟัง การรับข้อร้องเรียน โดยเปิดช่องทางเลือกหลายช่องทางที่สะดวกรวดเร็ว

2.1.5 สร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานและนำไปกำหนดเป็นตัวชี้วัด การดำเนินงาน โดยประกาศให้ผู้รับบริการทราบ

2.2 การประเมินความพึงพอใจและความผูกพันของผู้รับบริการ มีแนวทางดำเนินการ/วิธีการ ดังนี้

2.2.1 ดำเนินการสำรวจเพื่อระบุคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและบริการที่จะวัด ความพึงพอใจ ไม่พึงพอใจ และความผูกพันต่อโรงเรียน

2.2.2 กำหนดวิธีการและเครื่องมือในการวัดความพึงพอใจ ไม่พึงพอใจ และความผูกพันต่อโรงเรียนให้สอดคล้องกับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน บริการแต่ละประเภท รวมถึงกลุ่มผู้รับบริการ

2.2.3 ดำเนินการสำรวจความพึงพอใจ ไม่พึงพอใจ และความผูกพันต่อโรงเรียนของผู้รับบริการ เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดแนวทางแก้ไขปรับปรุง คุณภาพการจัดการเรียนการสอน การบริการในแต่ละประเภท รวมทั้งการวางแผนการจัดการเรียนการสอนและการให้บริการในอนาคต

2.2.4 นำข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจ ไปปรับปรุงและพัฒนาเพื่อให้เกิดการบริการ อันเป็นการสร้างความประทับใจและภาพลักษณ์ที่ดีของโรงเรียน และนำไปเปรียบเทียบกับโรงเรียนคู่เทียบเคียง

2.2.5 นำข้อมูลเกี่ยวกับความไม่พึงพอใจของผู้รับบริการมาใช้ในการปรับปรุง การบริการให้ดีขึ้น รวมทั้งเพื่อให้เกิดนวัตกรรมและเพิ่มความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ

2.3 การวิเคราะห์และใช้ข้อมูลของผู้รับบริการ มีแนวทางดำเนินการ/วิธีการ ดังนี้

2.3.1 นำสารสนเทศที่ได้มาจำแนกกลุ่มผู้ใช้บริการ ซึ่งได้แก่ ความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน การจำแนกกลุ่มอาจแบ่งได้ ดังนี้

2.3.1.1 ตามลักษณะภูมิศาสตร์ (Geographic segmentation) เช่น ประเทศ ภาค จังหวัด อำเภอ ตำบล

2.3.1.2 ตามหลักประชากรศาสตร์ (Demographic segmentation) เช่น ภาษา เพศ เชื้อชาติ ครอบครัว รายได้ การศึกษา อาชีพ

2.3.1.3 ตามหลักจิตวิทยา (Psychographic segmentation) เช่น ทักษะสติ วิธีในการดำเนินชีวิต ความเชื่อ

2.3.1.4 ตามพฤติกรรม (Behavioristic segmentation) การใช้บริการ

2.3.2 การจำแนกกลุ่มผู้รับบริการที่มีในอนาคต ควรพิจารณา ดังนี้

2.3.2.1 ปัจจัยประเด็นความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์

2.3.2.2 สภาพสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป

2.3.2.3 ศึกษาข้อมูลการเปลี่ยนแปลงด้านการรับนักเรียนของโรงเรียน

เทียบเคียง

2.3.2.4 ทบทวนกลยุทธ์ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน เพื่อรองรับกลุ่มเป้าหมายจาก การวิเคราะห์ โดยกำหนดระยะเวลา การพัฒนาให้ชัดเจนทั้งระยะสั้น ระยะยาว เพื่อรองรับกลุ่มผู้ใช้บริการ ในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

2.3.2.5 ประชาสัมพันธ์บริการที่เกิดขึ้น

สรุปได้ว่า การมุ่งเน้นผู้รับบริการ ควรมีการกำหนดกลยุทธ์ ใช้การรับฟัง และการเรียนรู้ ความต้องการ คาดหวังของผู้รับบริการ มีการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาประเด็นความต้องการและ นำข้อมูลไปปรับกระบวนการทำงาน และการให้บริการที่สอดคล้องกับทิศทางการจัดการศึกษา ของโรงเรียน

หมวดที่ 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

1. การวัด การวิเคราะห์ และการปรับปรุงผลการดำเนินการ

1.1 การวัดผลการดำเนินการ มีแนวทางดำเนินการ/ วิธีการ ดังนี้

1.1.1 คัดเลือก รวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่จะนำไปติดตาม ผลการดำเนินงาน ของโรงเรียน ดังนี้

1.1.1.1 ข้อมูลผลการดำเนินการจากแผนงาน/ โครงการ และผลการใช้ งบประมาณ

1.1.1.2 ข้อมูลความต้องการ/ ความพึงพอใจ/ การร้องเรียนจากผู้รับบริการ

1.1.1.3 ข้อมูลด้านทรัพยากรบุคคล เช่น ความพึงพอใจของบุคลากร

1.1.1.4 ข้อมูลจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก

1.1.1.5 ข้อมูลจากการทำ Benchmarking และการศึกษา Best practices จากโรงเรียนสถาบันคู่เทียบเคียงทั้งภายในและภายนอกประเทศ

1.1.2 นำผลการวิเคราะห์มาทบทวนเพื่อหาจุดบกพร่องของการปฏิบัติงาน แล้ววิเคราะห์/ ค้นหาปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ รวมทั้งเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของ การบริหาร และการสร้างนวัตกรรมใหม่ให้เกิดขึ้น

1.1.3 ทบทวนวิธีการ ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ทันต่อระบบ การวัดผลการดำเนินการให้ทันต่อความต้องการและทิศทางของโรงเรียนที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้ง สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายในและภายนอกที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้

1.2 การวิเคราะห์ ทบทวน และปรับปรุงผลการดำเนินการ มีแนวทางดำเนินการ/ วิธีการ ดังนี้

1.2.1 วิเคราะห์และทบทวนผลการดำเนินการ โดยดูขีดความสามารถขององค์กร เปรียบเทียบกับ โรงเรียนคู่เทียบเคียงที่มีบริบทที่ใกล้เคียงกัน และมีผลการดำเนินงานที่สูงกว่า จัดลำดับความสำคัญสำหรับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและอย่างก้าวกระโดด โดยข้อมูลที่น่ามาใช้ เปรียบเทียบนั้นอาจพิจารณาได้ทั้งที่เป็นผลการดำเนินงานโดยรวม และผลการดำเนินงานที่เป็น รายละเอียดรายกระบวนการ

1.2.2 สื่อสารผลการวิเคราะห์และทบทวนให้บุคลากรทุกระดับในโรงเรียนรับรู้ เข้าใจผลการวิเคราะห์ และนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน

1.2.3 นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ ของโรงเรียน

2. การจัดการข้อมูลสารสนเทศและการจัดการความรู้

2.1 การจัดการข้อมูล สารสนเทศ มีแนวทางดำเนินการ/ วิธีการ ดังนี้

2.1.1 รวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่ต้องการใช้ ได้แก่

2.1.1.1 ข้อมูลของการติดตามและทบทวนการดำเนินงานของโรงเรียน

2.1.1.2 ข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์เกี่ยวกับปัจจัย แนวโน้มการวิเคราะห์ ข้อมูล เปรียบเทียบต่าง ๆ เพื่อใช้ในการวางแผน ทบทวนยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์

2.1.1.3 ข้อมูลในการเรียนรู้ รับฟัง และขอรับบริการของผู้รับบริการ

2.1.1.4 ข้อมูลการเรียนรู้ และการพัฒนาบุคลากร โดยรวบรวมข้อมูลจาก ทุกแหล่งไว้ในที่เดียวกัน และต้องมีการสำรองข้อมูลไว้ด้วย ดำเนินประมวลผลแบบ Real time เพื่อให้ข้อมูลมีความทันสมัยมากที่สุด ติดตั้งระบบป้องกันข้อมูลสูญหาย และข้อมูลถูกทำลาย เพื่อให้สามารถเรียกดูข้อมูลได้ตลอดเวลาที่ต้องการ

2.1.2 กำหนดระดับการเข้าถึงข้อมูลได้ และรูปแบบของข้อมูล ตามความต้องการ ใช้ข้อมูล โดยออกแบบระบบการเข้าใช้ และเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศในระดับต่าง ๆ

2.1.3 ประเมินและปรับปรุงระบบข้อมูลสารสนเทศ รวมถึง Hardware และ Software เพื่อใช้ระบบสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้และก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง ของความต้องการและทิศทางของโรงเรียน

2.2 การจัดการทรัพยากรสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการความรู้ มีแนวทางดำเนินการ/วิธีการ ดังนี้

2.2.1 ตรวจสอบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน ถูกต้อง เชื่อถือได้ และนำไปใช้งานได้ง่าย รวมทั้งมีการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล

2.2.2 สร้างระบบดูแลรักษาอุปกรณ์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และเครือข่าย เชื่อมโยง อินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต ให้สามารถทำงานได้อย่างคล่องตัวอยู่เสมอ

2.2.3 จัดหาอุปกรณ์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานระดับสากล เป็นโปรแกรมที่มีลิขสิทธิ์และสามารถประยุกต์กับโปรแกรมอื่นได้สะดวก

2.2.4 สร้างกระบวนการจัดการความรู้ โดยมีกระบวนการ 7 ขั้นตอน ดังนี้

2.2.4.1 บ่งชี้ความรู้และข้อมูล

2.2.4.2 สร้างและแสวงหาความรู้

2.2.4.3 จัดเก็บองค์ความรู้

2.2.4.4 ประมวลและกลั่นกรองความรู้

2.2.4.5 การเข้าถึงความรู้

2.2.4.6 การแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2.2.4.7 การเรียนรู้

สรุปได้ว่า การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูล ที่ติดตามและทบทวนการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อค้นหาปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ โดยมีข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ถูกต้อง เชื่อถือได้ และนำไปใช้งานได้โดยมีประสิทธิภาพ

หมวดที่ 5 การมุ่งเน้นบุคลากร

1. ความผูกพันของบุคลากร

1.1 การสร้างคุณค่าของบุคลากร มีแนวทางดำเนินการ/วิธีการ ดังนี้

1.1.1 กำหนดปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันและความพึงพอใจของบุคลากร โดยคำนึงถึงความเสมอภาค ความโปร่งใสและเป็นธรรม รวมทั้งการมีส่วนร่วมของบุคลากร ทุกกลุ่ม

1.1.2 นำผลจากการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรมากำหนดเป็นนโยบาย สวัสดิการ การให้บริการ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อม การทำงานให้ตรงกับความต้องการของบุคลากร

1.1.3 การจัดระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรโดยกำหนดตัวชี้วัด ผลการปฏิบัติที่ชัดเจน คำนึงถึงผลสำเร็จและผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก และจัดทำข้อตกลง ในการปฏิบัติงานร่วมกัน ซึ่งจะต้องถ่ายทอดตัวชี้วัดนี้สู่ระดับบุคคล

1.1.4 ให้มีคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดมาตรฐาน และความเป็นธรรม โดยเปิดเผยหลักเกณฑ์การประเมินและผลการประเมินให้บุคลากรรับทราบ

1.1.5 นำผลการประเมินไปใช้ประกอบการให้คำปรึกษาแนะนำแก่บุคลากร ในการพัฒนาสมรรถนะและปรับปรุงการปฏิบัติงาน และพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ให้รางวัลชูงใจ และการบริหารบุคลากรอื่น ๆ

1.1.6 การจัดระบบยกย่องชมเชย การให้รางวัลโดยกำหนดหลักเกณฑ์ ให้สอดคล้อง กับการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปี โดยยึดหลักคุณธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ และสื่อสาร หลักเกณฑ์การยกย่องชมเชย ชูงใจให้กับบุคลากรให้รับทราบทั่วทั้งโรงเรียน

1.1.7 ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรที่ได้รับการยกย่องชมเชยในระดับโรงเรียน ให้ได้รับโอกาสนำเสนอ และเผยแพร่ผลงานในระดับที่สูงขึ้น

1.2 การพัฒนาบุคลากรและผู้นำ มีแนวทางดำเนินการ/วิธีการ ดังนี้

1.2.1 จัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ของระบบการเรียนรู้และพัฒนาบุคลากร โดยวิเคราะห์ความต้องการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความสำเร็จตามกลยุทธ์ ปัญหาด้านทรัพยากรบุคคล สถานภาพปัจจุบันของสมรรถนะวัฒนธรรม การทำงานของบุคลากร ความต้องการของบุคลากร การถ่ายทอดความรู้จากปฏิบัติที่จะลาออก หรือเกษียณอายุ และความก้าวหน้าในการทำงาน

1.2.2 วิเคราะห์ปัจจัยแห่งความสำเร็จ และนำปัจจัยนั้นมากำหนดเป็นตัวชี้วัด เชื่อมโยงเป็นเหตุเป็นผลกับปัจจัยแห่งความสำเร็จนั้น

1.2.3 ดำเนินการจัดระบบการเรียนรู้และพัฒนาบุคลากรตามแผนเพื่อให้บุคลากร มีสมรรถนะตรงตามคุณลักษณะและหน้าที่ความรับผิดชอบโดยครอบคลุมประเด็น สมรรถนะหลัก ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ การปรับปรุงผลการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงจริยธรรมในวิชาชีพ

1.2.4 กำหนดมาตรการการประเมิน และจัดการประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ของระบบการเรียนรู้และพัฒนาบุคลากร

1.2.5 ส่งเสริมนำความรู้และทักษะที่ได้จากการศึกษาและฝึกอบรมมาใช้ในการปฏิบัติงาน โดยมอบหมายให้บุคลากรปฏิบัติงานสำคัญที่มีความท้าทายหรือ รับผิดชอบใหม่ ๆ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การถ่ายทอดและประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้บุคลากรได้นำไปใช้ ปฏิบัติงานอย่างทั่วถึงและมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ

1.2.6 เตรียมบุคลากรสำหรับตำแหน่งสำคัญต่อภารกิจหลัก โดยวิเคราะห์โรงเรียน และวิเคราะห์งาน เพื่อหาตำแหน่งที่มีความสำคัญต่อภารกิจหลักของโรงเรียน กำหนดงานและ สมรรถนะ

แต่ละตำแหน่งที่มีความสำคัญต่อภารกิจหลักของโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

1.3 การประเมินความผูกพันของบุคลากร มีแนวทางดำเนินการ/วิธีการ ดังนี้

1.3.1 ผู้บริหารและบุคลากรร่วมกันกำหนดปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพัน ความพึงพอใจของบุคลากร กำหนดผู้รับผิดชอบทำหน้าที่ในการสำรวจ ดำเนินการสำรวจ ความผูกพันและความพึงพอใจของบุคลากร

1.3.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากผลการสำรวจมาเชื่อมโยงกับผลลัพธ์ของโรงเรียน เพื่อปรับปรุงแก้ไขและกำหนดเป็นนโยบาย

1.3.3 จัดลำดับของแนวทางการสร้างความผูกพันและความพึงพอใจ และสภาพแวดล้อมที่ดีในการทำงาน โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการปรับปรุงและวิธีการที่เหมาะสม กับสถานการณ์

2. สภาพแวดล้อมในการทำงาน

2.1 ชีตความสามารถและอัตรากำลัง มีแนวทางดำเนินการ/วิธีการ ดังนี้

2.1.1 ประเมินความต้องการด้านขีดความสามารถและศักยภาพที่จำเป็นของบุคลากร โดยวิเคราะห์ระบบงาน วิสัยทัศน์ กลยุทธ์ โครงสร้างอัตรากำลัง และจัดสมรรถนะของกลุ่มสายงานให้สอดคล้องกับภารกิจ และบทบาทของงานเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง

2.1.2 สรรหา จัดจ้างบุคลากรโดยวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนที่มีคุณลักษณะ และทักษะตรงตามขอบข่ายงานและสมรรถนะหลักที่ต้องการ ด้วยระบบคุณธรรม หรือระบบ ความสามารถ และคำนึงถึงพฤติกรรมทางจริยธรรม และผลประโยชน์ของโรงเรียน

2.1.3 รักษาบุคลากรโดยการกำหนดเส้นทางความก้าวหน้าของตำแหน่งให้ชัดเจน โดยจัดกลุ่มงาน จัดทำรูปแบบเส้นทางความก้าวหน้าของตำแหน่ง รวมทั้งหลักเกณฑ์และมาตรฐาน ตำแหน่ง สร้างคุณภาพชีวิตและความสมดุลระหว่างชีวิต กับการทำงาน

2.1.4 จัดโครงสร้างของบุคลากรของโรงเรียนโดยการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงในอนาคตทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน คำนึงถึงการตอบสนอง ความท้าทายเชิงกลยุทธ์และความคล่องตัวในการเปลี่ยนแปลง

2.1.5 จัดทำแผนการเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของความสามารถ สมรรถนะของบุคลากรทั้งระยะสั้นและระยะยาว ดำเนินการตามแผนและประเมินผลความสำเร็จ ของแผนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

2.2 การสร้างบรรยากาศการทำงาน มีแนวทางดำเนินการ/วิธีการ ดังนี้

2.2.1 วิเคราะห์ปัจจัยและจัดสภาพแวดล้อมของการทำงานที่เกี่ยวข้องกับ
 สุขอนามัย ความปลอดภัย การป้องกันภัยให้เหมาะสมสำหรับทุกกลุ่มของบุคลากร โดยกำหนดตัวชี้วัด
 และเป้าหมายในการปรับปรุงแต่ละปัจจัยอย่างมีส่วนร่วม

2.2.2 กำหนดนโยบายของการบริการและสิทธิประโยชน์ให้เหมาะสมกับ
 ความต้องการและความแตกต่างของแต่ละกลุ่มบุคคล

สรุปได้ว่า มีการส่งเสริมให้บุคลากรนำความรู้และทักษะที่ได้จากการศึกษาอบรมมาใช้
 ในการปฏิบัติ และมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้กับบุคลากรได้นำไปใช้ในการปฏิบัติงาน
 อย่างทั่วถึง และมีความก้าวหน้าในวิชาอื่น

หมวดที่ 6 การจัดการกระบวนการ

1. การออกแบบระบบงาน

1.1 การออกแบบระบบงาน มีแนวทางดำเนินการ/ วิธีการ ดังนี้

1.1.1 ออกแบบระบบงานที่ครอบคลุมภารกิจทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ บุคคล
 งบประมาณ และบริหารทั่วไป โดยมุ่งเน้นผู้รับบริการ เพื่อนำสู่การบรรลุวิสัยทัศน์

1.1.2 กระบวนการในระบบงานต้องมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน โดยใช้ประโยชน์
 จากสมรรถนะหลัง

1.2 กระบวนการทำงานหลักและกระบวนการสนับสนุน มีแนวทางดำเนินการ/
 วิธีการ ดังนี้

1.2.1 กำหนดกระบวนการหลักและกระบวนการสนับสนุนที่สอดคล้องกับ
 พันธกิจและส่งเสริมความเป็นเลิศของโรงเรียน

1.2.2 จัดทำข้อกำหนดของกระบวนการหลักและกระบวนการสนับสนุน
 ที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มนักเรียน ชุมชน และสังคมโลกในปัจจุบันและอนาคต

1.2.3 ออกแบบและสร้างนวัตกรรมของกระบวนการทำงานเพื่อตอบสนอง
 ข้อกำหนดที่สำคัญ โดยใช้สารสนเทศกลุ่มนักเรียนและนักเรียนรายบุคคล

1.2.4 ควบคุมและปรับปรุงกระบวนการหลักและกระบวนการสนับสนุน

1.3 ความพร้อมต่อภาวะฉุกเฉิน มีแนวทางดำเนินการ/ วิธีการ ดังนี้

จัดระบบเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือต่อภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉิน โดยคำนึงถึง
 การป้องกัน การจัดการ แก้ไขและการฟื้นฟูอย่างต่อเนื่องภายใต้มาตรการที่เหมาะสมและรัดกุม

2. การจัดการและการปรับปรุงกระบวนการทำงาน

2.1 การออกแบบกระบวนการทำงาน มีแนวทางดำเนินการ/ วิธีการ ดังนี้

2.1.1 ออกแบบและสร้างนวัตกรรมในกระบวนการทำงานที่ตอบสนองต่อข้อกำหนดหลัก โดยคำนึงถึงเทคโนโลยี สารสนเทศ องค์ความรู้ และความคล่องตัวในการปฏิบัติงานของโรงเรียน

2.1.2 ออกแบบกระบวนการทำงานให้ครอบคลุมประเด็นหลักที่สำคัญ ได้แก่ การควบคุมคุณภาพ การควบคุมต้นทุนและทรัพยากร การควบคุมความเสี่ยงและการสูญเสีย และการควบคุมระยะเวลา

2.2 การจัดการกระบวนการทำงาน มีแนวทางดำเนินการ/ วิธีการ ดังนี้

2.2.1 การนำกระบวนการทำงานไปปฏิบัติงานประจำวันให้เป็นไปตามข้อกำหนดของการออกแบบ โดยใช้ข้อมูลจากผู้ปฏิบัติ นักเรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้รับบริการ

2.2.2 กำหนดตัวชี้วัด ผลการดำเนินการ และตัวชี้วัดภายในกระบวนการ เพื่อการควบคุมการแก้ไขปัญหาในข้อผิดพลาดของกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงานในส่วนของกิจกรรม กระบวนการ และระบบงาน

2.2.3 จัดกระบวนการทำงานไปสู่การปฏิบัติ โดยคำนึงถึงความแตกต่างของการเรียนรู้และศักยภาพของนักเรียน

2.2.4 จัดระบบการควบคุมและตรวจสอบการทำงานทุกขั้นตอน ได้แก่ การควบคุมคุณภาพ การควบคุมต้นทุนและทรัพยากร การควบคุมความเสี่ยงและการสูญเสีย และการควบคุมระยะเวลา

2.3 การปรับปรุงกระบวนการทำงาน มีแนวทางดำเนินการ/ วิธีการ ดังนี้
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษาประสบการณ์และวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาให้เกิดการปฏิบัติงานที่ดีสู่ความเป็นเลิศอย่างก้าวกระโดด

สรุปได้ว่า การจัดการกระบวนการ มีการกำหนดกระบวนการหลักและกระบวนการสนับสนุนที่สอดคล้องกับพันธกิจของโรงเรียน และส่งเสริมกระบวนการทำงาน เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามข้อกำหนด โดยมีระบบการควบคุมและตรวจสอบการทำงานทุกขั้นตอน เพื่อให้กระบวนการปฏิบัติงานนั้นมีคุณภาพ

หมวดที่ 7 ผลลัพธ์ มีแนวทางดำเนินการ/ วิธีการ ดังนี้

1. สิ่งที่ต้องนำเสนอ เช่น ข้อมูล สารสนเทศ งานวิเคราะห์ต่าง ๆ ของผลการดำเนินงาน
2. การนำเสนอต้องให้ความสำคัญกับข้อกำหนด ดังนี้

2.1 รายงานผล เป็นการแสดงข้อมูลในปัจจุบัน โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายเกี่ยวกับผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome)

2.2 แนวโน้มของผลการดำเนินการเป็นการแสดงข้อมูลสารสนเทศที่เป็นตัวเลข เพื่อแสดงให้เห็นทิศทางของผลลัพธ์ ตามลำดับช่วงเวลาที่เปลี่ยนไป

2.3 ผลการดำเนินงานเปรียบเทียบ เพื่อแสดงผลลัพธ์เมื่อเปรียบเทียบกับ โรงเรียน กลุ่มสังกัด/ ต่างสังกัด ในพื้นที่/ ต่างพื้นที่/ ระดับที่สูงกว่า

2.4 ความครอบคลุมและความสำคัญของผลลัพธ์ เพื่อแสดงว่ามีภาระงานผลลัพธ์ ที่สำคัญทั้งหมด

3. การแสดงผล ควรทำ ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย เช่น รูปแบบกราฟ หรือตาราง

สรุปได้ว่า ผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานต้องมีข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจุบัน โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายเกี่ยวกับผลผลิตและผลลัพธ์

ดังนั้น การบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากลคู่ความเป็นเลิศ ต้องเกิดจากความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ผู้บริหารศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ด้วยการเสริมสร้าง ผู้นำ ความเป็นผู้นำในการสร้างองค์ความรู้ให้แก่ครู โรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นวิธีการที่จะนำไปสู่ กระบวนการพัฒนาผู้เรียนสู่คุณภาพที่คาดหวังได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

การจัดการศึกษาเพื่อความเป็นมาตรฐานสากลในสถาบันการศึกษาต่างประเทศ

การจัดการศึกษาเพื่อความเป็นมาตรฐานสากลในสถาบันการศึกษาต่างประเทศ ทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นมาตรฐานสากลในหลาย ๆ ประเทศ พบว่า ประเทศต่าง ๆ มีการเตรียมพร้อมทั้งการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย การจัดตั้งหน่วยงานเพื่อรองรับการพัฒนาสู่ความเป็นมาตรฐานสากลในศตวรรษที่ 21 หลายประเทศมีการกำหนดทิศทางการพัฒนาในหลาย ทิศทาง ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการแนวคิดจากเอกสารหลาย ๆ แหล่งประกอบด้วย เอกสารเรื่อง การวิจัยเปรียบเทียบการปฏิรูปการศึกษาของประเทศในกลุ่มอาเซียน และการปฏิรูปการศึกษา ของสาธารณรัฐสิงคโปร์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2549, หน้า 116) เอกสารเรื่อง ฟินแลนด์โมเดล จากวารสารวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ศรินทร เศรษฐการุณย์, 2554, หน้า 7) เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาใน 3 ประเทศ คือ ประเทศสิงคโปร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศฟินแลนด์ ทั้งนี้เพราะแต่ละประเทศได้ให้ความสำคัญกับความเป็นมาตรฐานสากลของ สถานศึกษา ในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระดับสากล โดยดำเนินการ จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบ จัดทำโครงการ พัฒนาหลักสูตร การพัฒนาเนื้อหาในรายวิชา การพัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพครูที่สามารถรองรับการจัดการศึกษา การพัฒนา ระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นเกณฑ์มาตรฐานสากล การร่วมมือกับองค์กร หรือสถาบัน

การศึกษาในต่างประเทศในการพัฒนาบุคลากร การวิจัยและด้านวิชาการ ทั้ง 3 ประเทศ มีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยและมีความสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นประเทศที่ประเทศไทยใช้แนวคิดในการนำระบบรางวัลคุณภาพ (TQA) มาประยุกต์ใช้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากลในประเทศไทย
2. ประเทศสิงคโปร์ เป็นประเทศที่อยู่ในกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียน เป็นประเทศที่มีลำดับการจัดการศึกษาคือเป็นอันดับหนึ่งของประเทศในกลุ่มอาเซียนและในภาคพื้นทวีปเอเชีย
3. ประเทศฟินแลนด์ เป็นประเทศที่มีลำดับการจัดการศึกษาคือเป็นอันดับหนึ่งของโลก และเป็นประเทศที่ได้รับความสนใจจากนักการศึกษาทั่วโลก เดินทางไปศึกษาดูงานรูปแบบการจัดการศึกษาที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพนักเรียนประเทศฟินแลนด์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2549, หน้า 20) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ประเทศสหรัฐอเมริกา

ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่อยู่ในฐานะผู้นำของโลก ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาประเทศต่าง ๆ รับผิดชอบและนักศึกษาจากต่างประเทศมาศึกษา ความเป็นสากลของการจัดการศึกษาในอเมริกานั้น จุดเน้นอยู่ที่บทบาททางการเมือง เศรษฐกิจ และการต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาที่มีต่อนานาชาติ ทำให้การวางแผนการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกาต้องการที่จะมีการเรียนรู้เรื่องของประเทศต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ตลอดทั้งเพื่อสามารถเข้าใจและอยู่ร่วมกับสังคมโลกได้อย่างเหมาะสม แนวคิดและกิจกรรมความเป็นสากลของประเทศสหรัฐอเมริกา คือ การศึกษาประเทศอื่นเพื่อที่จะได้ติดต่อสัมพันธ์กันอย่างมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพสูง ความรู้ ความคิด และเข้าใจของประเทศสหรัฐอเมริกาไปสู่ประเทศอื่นด้วย ระบบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกาคือว่าเป็นระบบที่พัฒนาและมีประสิทธิภาพที่สุดในโลก นอกจากนี้ โรงเรียนมัธยมศึกษาเริ่มสร้างแรงงานระดับกลางมากขึ้น (White-collar workers) จึงผลักดันให้ระบบการศึกษาผลิตคนที่มีความรู้ความสามารถเพื่อรองรับอุตสาหกรรมดังกล่าว การเคลื่อนไหวของระบบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เปิดโอกาสให้คนทั่วไปประเทศเข้ามาเรียนมากขึ้น โดยเฉพาะหลังจากที่รัฐบาลเปลี่ยนกฎหมายของระบบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาให้เป็นแบบบังคับ (Compulsory education) และไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย นักเรียนจึงเพิ่มมากขึ้นในที่สุด ทำให้ประเทศสหรัฐอเมริกา มีประชาชนที่มีปัญญาความรู้ที่สุดในโลก ระบบมัธยมศึกษาจึงเริ่มใช้ระบบหลักสูตรระดับชาติในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 (National curriculum) ซึ่งกำหนดว่าโรงเรียนมัธยมทั่วประเทศจะต้องมีหลักสูตรและการสอนคล้ายกัน เพื่อที่จะวางมาตรฐานของระบบมัธยมศึกษาทั่วประเทศ (Standards-based education) ในช่วงต้นศตวรรษที่ 21 ระบบมัศึกษานิยมใช้การศึกษา

ตามมาตรฐานเพื่อที่จะให้ระบบมัธยมศึกษาเป็นสากลและเท่าเทียมกับ โรงเรียนมัธยมอื่น ๆ ทั่วประเทศ การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (Middle school หรือ Junior high school) จะเริ่มที่เกรด 7 และเกรด 8 ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (Senior high school) จะเริ่มที่เกรด 9 ไปจนถึงเกรด 12 ซึ่งนักเรียนชาวอเมริกันที่ประสงค์จะเข้าศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัย ต้องผ่านการสอบเอ็นทรานซ์ ที่เรียกว่า SAT (Scholastic aptitude test) ขณะที่นักเรียนต่างชาติใช้ผลสอบ TOEFL (Test of English as a foreign language) ซึ่งเป็นคะแนนสอบวัดระดับความรู้ภาษาอังกฤษ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2549, หน้า 21)

ปัจจุบันระบบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาประเทศสหรัฐอเมริกา ได้มีการพัฒนากระบวนการในการจัดการศึกษาในฐานะที่เป็นผู้นำของโลกในการจัดการศึกษามาโดยตลอด ประเด็นสำคัญที่น่าสนใจของการจัดการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกาที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลของประเทศไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2549, หน้า 22) ดังต่อไปนี้ คือ

1. การแก้ปัญหาในเรื่องอัตราการเรียนรู้อ่อนของนักเรียน โดยการใช้ระบบตรวจสอบข้อสอบของนักเรียนจากภายนอก (Curriculum-based external examinations) เพื่อที่จะลดความแข่งขันระหว่างนักเรียนในโรงเรียนเดียวกัน ข้อดี คือ ทำให้คุณภาพของการสอนเพิ่มขึ้นระดับหนึ่ง และคะแนนวิชาสอบของนักเรียนเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะในวิชาภาษาอังกฤษ วิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ผู้ปกครองมีบทบาทมากขึ้นเนื่องจากการที่โรงเรียนต้องรายงานผลการเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ นอกจากนี้ การรายงานผลการเรียนของนักเรียนให้แก่ผู้ปกครองทราบนั้นสร้างแรงจูงใจให้แก่เด็กเรียนมากขึ้น และรัฐบาลจะเพิ่มปริมาณเงินช่วยเหลือถ้าโรงเรียนสร้างผลงานที่ดี และนักเรียนส่วนใหญ่ผ่านมาตรฐานของรัฐ

2. การพัฒนาระบบการสื่อสารและเทคโนโลยี โดยให้ความสำคัญต่อการพัฒนาระบบการสื่อสารและเทคโนโลยีของระบบการศึกษาเพื่อที่จะใช้ในการสื่อสารระหว่างโรงเรียนและนักเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น และเพื่อให้ระบบการตัดสินใจของโรงเรียนเร็วขึ้น

3. การบริหารความรู้ (Knowledge management) เพื่อพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนให้เป็นระบบที่ควบคุมและใช้ข้อมูลความรู้ที่มีประสิทธิภาพ จึงเป็นแนวความคิดการบริหารจัดการที่สำคัญ และสามารถเพิ่มคุณภาพของข่าวสารและข้อมูลในโรงเรียนให้มากขึ้น

4. การประเมินผลเพื่อความเป็นเลิศตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพของสหรัฐอเมริกา (Malcolm baldrige national quality award: MBNQA) เป็นหลักการแนวความคิดการบริหารจัดการองค์กรตามมาตรฐานสากล ซึ่งประเทศสหรัฐอเมริกาใช้แนวคิดนี้ต่อการพัฒนาระบบการศึกษา

สำหรับประเด็นสำคัญในการพิจารณาในการบริหาร โรงเรียนให้เป็นมาตรฐานสากล ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

- 4.1 ภาวะผู้นำ (Leadership)
- 4.2 การวางแผนกลยุทธ์ (Strategic planning)
- 4.3 การให้ความสำคัญกับลูกค้าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและตลาด (Student, stakeholder and market focus)
- 4.4 สารสนเทศและการวิเคราะห์ (Information and analysis)
- 4.5 การให้ความสำคัญแก่บุคคลและหน่วยงานย่อย (Faculty and staff focus)
- 4.6 การบริหารกระบวนการ (Process management)
- 4.7 ผลการดำเนินงาน (Organizational performance result)

ประเทศสาธารณรัฐสิงคโปร์

สาธารณรัฐสิงคโปร์มีการพัฒนาการศึกษาสู่ความเป็นมาตรฐานสากล โดยการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งกลไกสำคัญที่จะสร้างศักยภาพของชาติให้สามารถก้าวขึ้นเป็นประเทศชั้นนำของโลก นั่นคือ การดำเนินการปฏิรูปการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขัน เจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับประเทศตะวันตก ในปี พ.ศ. 2548 เป้าหมายในแผนพัฒนาการศึกษาของ ประเทศสาธารณรัฐสิงคโปร์ ได้ขยายเป้าหมายไปสู่การเป็นผู้นำแห่งเอเชียด้านศูนย์กลางการศึกษาระดับมาตรฐานโลก (Asia premier world class education hub) และยกระดับมาตรฐานการศึกษาของคนในชาติสู่ระดับสากลโดยอาศัยแนวทางในการดำเนินการ ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน ควบคู่ไปกับผลลัพธ์ทางการศึกษาทั้งด้านคุณภาพและสมรรถนะ (Qualities and competencies model) การเน้นจิตสำนึกและแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ด้วยผลสัมฤทธิ์หรือความสำเร็จในการจัดการศึกษาของผู้เรียนแต่ละคน การทุ่มเททรัพยากรด้านการเงินมอบทุนทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้น การเน้นการบริหารจัดการแบบรวมศูนย์ การมีหลักสูตรการเรียนการสอนที่เข้มข้น การปรับเปลี่ยนจากการประเมินภายนอกสู่การเน้นการประเมินภายในแต่ละสถาบันการศึกษาด้วยความถี่มากขึ้น เพื่อให้สถานศึกษารู้จักตัวเองมากขึ้น การสนับสนุนอย่างแข็งขันจากครอบครัวผู้เรียนและการพัฒนาบุคลากรด้านการสอนโดยการเน้นการฝึกอบรม เพื่อให้พัฒนาการทางการศึกษาก้าวไปอย่างมั่นคง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2549, หน้า 23)

ยุทธศาสตร์และความสำเร็จในการปฏิรูปการศึกษา โดยกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ ที่ก้าวหน้าท้าทายมิติใหม่ในการปฏิรูปการศึกษาที่สำคัญ คือ

1. การปฏิรูปเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมศักยภาพของบุคคล
2. การปฏิรูปวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยกำหนดให้ประเทศเป็นศูนย์กลาง

ความเป็นเลิศ (Center of excellence) ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นอกจากนี้ยังกำหนดแผนพัฒนาสังคม โดยเน้นการผลิตกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสร้างความเชื่อมโยงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระดับนานาชาติ

3. การปฏิรูปนวัตกรรม ได้กำหนดแผนพัฒนานวัตกรรม (Innovation development scheme) และแผนให้ความช่วยเหลือแก่นักนวัตกรรม (Innovator's assistance scheme: IAS) เพื่อให้องค์กรปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงาน

4. การพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน (Skill development)

วิสัยทัศน์ (Vision): Thinking schools, learning nation เป็นการพัฒนาทักษะความคิดเชิงสร้างสรรค์ และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องให้กับคนในชาติ ได้มีการนำมากำหนดให้อยู่ในรูปแบบของการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น ซึ่งได้กำหนดเป็นมิติที่สำคัญ 4 ด้าน คือ หลักสูตรและการประเมินผล (Curriculum & assessment) ทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ (Learning resources) การพัฒนาครู (Teacher development) และโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพและเทคโนโลยี (Physical & Technological infrastructure)

จากการเรียบเรียงเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของประเทศสิงคโปร์ ดังกล่าว องค์กรประกอบที่สัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของครู คือ องค์กรประกอบด้านการพัฒนาครู (Teacher development) โดยมีการดำเนินการจัดฝึกอบรมผู้ที่จะเป็นครูให้มีความรู้ในการนำ IT ไปใช้ในการสอน การปฏิรูปทักษะ สมรรถนะด้านการสอน เพิ่มการสนับสนุนงบประมาณในประเภทเงินอุดหนุนให้โรงเรียนมีอำนาจในการจัดการเงินอุดหนุนด้วยตนเอง และเชิญชวนให้สถาบันการศึกษาระดับสูงและภาคอุตสาหกรรม มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการพัฒนาการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2549, หน้า 24)

ประเทศฟินแลนด์

ความเป็นมาของพัฒนาการจัดการศึกษา ระบบการศึกษาของฟินแลนด์เป็นระบบการศึกษาที่ได้รับการยอมรับนับถือเป็นอย่างมากจากนานาประเทศทั่วโลก ซึ่งทำการสำรวจระบบการศึกษาของประเทศต่าง ๆ ผลปรากฏว่าระบบการศึกษาของฟินแลนด์ได้รับการจัดให้อยู่ในอันดับหนึ่งมาตลอด กฎหมายการศึกษาขั้นพื้นฐานของฟินแลนด์ (1998) กำหนดไว้ว่า การศึกษาขั้นพื้นฐานมีระยะเวลาทั้งหมด 9 ปี และเป็นการศึกษาภาคบังคับ ในกรณีนี้เมื่อเด็กทุกคนอายุ 7 ปี จะต้องอยู่ในระบบการศึกษาเป็นเวลา 9 ปี เป้าหมายการศึกษาขั้นพื้นฐานของฟินแลนด์ก็คือ การส่งเสริมให้เด็กพัฒนาความเป็นมนุษย์ และเป็นสมาชิกที่มีความรับผิดชอบในทางจริยธรรมต่อสังคม พร้อมทั้งเตรียมทักษะและความรู้ที่จำเป็นต่อชีวิต โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับการศึกษา

ของประชากรและเพิ่มโอกาสที่เท่าเทียมกันทางการศึกษาให้กับประชาชน การศึกษาขั้นพื้นฐาน- การศึกษาภาคบังคับ (Basic education) กฎหมายการศึกษาขั้นพื้นฐานของฟินแลนด์กำหนด ให้เด็กทุกคนที่อาศัยอยู่อย่างถาวรในฟินแลนด์เมื่ออายุได้ 7 ขวบจะต้องได้รับการศึกษาภาคบังคับ ทั้งนี้ เงื่อนไขในการรับเด็กเข้าศึกษามีเพียงประการเดียว คือ อายุครบกำหนดในการพิจารณา จัดสถานศึกษาให้กับเด็กนี้ จะต้องให้เด็กใช้เวลาในการเดินทางน้อยที่สุดและปลอดภัยที่สุดด้วย เป้าหมายของการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ (Upper secondary education) ของฟินแลนด์ตามกฎหมาย (General upper secondary schools act 1998) คือ การพัฒนานักเรียน ไปสู่ความเป็นสมาชิกของสังคมและปัจเจกชนที่ดี มีความสมดุล และมีอารยธรรม ตลอดจน พัฒนานักเรียนให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการศึกษาต่อ การทำงาน ความสนใจ ส่วนบุคคล การพัฒนาบุคลิกภาพที่หลากหลาย นอกจากนี้ยังต้องส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ ตลอดชีวิต และการพัฒนาตนเองของนักเรียน จุดเด่นในการจัดการศึกษานโยบายการศึกษา ที่สำคัญของฟินแลนด์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2549, หน้า 25) ดังนี้

1. การให้บริการการศึกษาที่เสมอภาค
2. เศรษฐกิจของประเทศที่มีพื้นฐานเป็นรัฐสวัสดิการที่เน้นเรื่องความเป็นธรรม ทางเศรษฐกิจและสังคม
3. การจัดการศึกษาจัดโดยองค์กรบริหารท้องถิ่นและการกระจายอำนาจความรับผิดชอบ ให้ประชาชน ทำให้สามารถให้บริการแก่นักเรียนในทุกชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ
4. วัฒนธรรมที่ทั้งผู้ปกครอง นักเรียน และครูเน้นถือเรื่องการเรียนรู้สูงมาก ฟินแลนด์ เน้นการจัดการศึกษาภาคบังคับฟรี 9 ปี
5. การปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของฟินแลนด์ มีการระดมสมองผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างส่วนกลางกับท้องถิ่นที่ทุกฝ่ายต่างมุ่งให้เกิดการปรับปรุง ด้านการสอนอย่างเป็นระบบ ไม่ได้เป็นการรวมศูนย์การบริหารให้อยู่ที่ส่วนกลาง หรือกระจาย อำนาจสู่ท้องถิ่นอย่างใดอย่างหนึ่งแบบสุดโต่ง
6. การประเมินผล เป็นการให้ครูช่วยกันประเมินสิ่งที่นักเรียนแต่ละคนเรียนรู้ และมีความก้าวหน้าของแต่ละคน เพื่อช่วยชี้แนะให้เขาเรียนรู้ปรับปรุงตัวเอง มีการสอบมาตรฐาน ระดับชาติเพียงครั้งเดียว คือ ตอนจบชั้นมัธยมปลาย ซึ่งเป็นการสอบเพื่อวัดการบรรลุวัตถุประสงค์ ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้นักเรียนที่สอบได้ตามเกณฑ์สามารถ นำไปใช้ในการสมัครเรียน ต่อมหาวิทยาลัยหรือสถาบัน โปลีเทคนิคที่เน้นเรื่องอาชีพการงานได้

หลักการสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานของฟินแลนด์ อาจสรุปได้ คือ

1. ต้องสร้างโรงเรียนที่ดีสำหรับทุกคน ไม่ใช่แค่สำหรับบางคน
2. การปฏิรูปการศึกษาเป็นเรื่องที่ต้องทำแบบวิวัฒนาการต่อเนื่อง ไม่ใช่แค่การปฏิวัติครั้งเดียว เป็นเรื่องที่ต้องถื่น โรงเรียน ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วยอย่างเอาการเอางาน
3. โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ จะต้องเป็นส่วนที่แยกไม่ออกจากสังคมทั้งการเมือง วัฒนธรรมและเศรษฐกิจ นั่นคือ การปฏิรูปการศึกษาถือเป็นความรับผิดชอบของคนทุกคน ในชุมชนและในประเทศ
4. ความนับถือในเรื่องการจัดการศึกษาแบบมืออาชีพทั้งในระดับท้องถิ่น ครู ผู้บริหาร การมุ่งให้ความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติที่ดีที่สุดของพวกเขา เพื่อเสริมความเห็นพ้อง และวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ครู ประชาชน นักเรียนนักศึกษาในการปฏิรูป

ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์เอกสาร หลักการ แนวคิด แนวทางการบริหารจัดการศึกษา สำหรับความเป็นมาตรฐานสากลของ 3 ประเทศ ประกอบด้วย ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศสิงคโปร์ และประเทศฟินแลนด์ รวมถึงได้ทำการสังเคราะห์ร่วมกับ แนวทางการจัดการศึกษาของ โรงเรียนมาตรฐานสากลของประเทศไทย สรุปได้เป็น 14 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและการประเมินผล (Curriculum & assessment)
2. ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ (Learning resources)
3. ด้านการพัฒนาครู (Teacher development)
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพและเทคโนโลยี (Physical & technological infrastructure)
5. การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
6. การรับผิดชอบผลการเรียนและผลการสอบของผู้เรียน
7. การบริหารจัดการความรู้
8. การจัดการศึกษาตามเกณฑ์รางวัล มาตรฐานชาติ
9. ทักษะการรักการอ่าน
10. การเรียนสามภาษา
11. การปลูกฝังวินัยและการยอมรับของผู้เรียน
12. เสรีภาพในการจัดการเรียนการสอน
13. การจัดการสิทธิและคุณภาพอย่างเท่าเทียม
14. การวิจัยและพัฒนา

สรุปได้ว่า โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-class standard school) หมายถึง รูปแบบรูปแบบหนึ่งของนวัตกรรมในการจัดการศึกษา ที่จะช่วยทำให้เด็กและเยาวชนไทยสามารถพัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นสากล โดยมีทักษะและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รวมถึงทักษะความสามารถด้านเทคโนโลยี และทักษะและความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีพื้นฐานความเป็นไทยภายใต้บริบทของสังคมโลกใหม่ รวมทั้งการเพิ่มศักยภาพและความสามารถในระดับสูงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการพึ่งตนเองและเพื่อสมรรถนะในการแข่งขัน ซึ่งโรงเรียนต้องได้รับการยกระดับคุณภาพสูงขึ้นสู่มาตรฐานสากล ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพแห่งชาติ (Thailand quality award: TQA) เป็นโรงเรียนยุคใหม่ที่จัดการศึกษาแบบองค์รวมและบูรณาการเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ศาสนา และการเมืองเพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป

แนวความคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

ความหมายของรูปแบบ

คำว่า รูปแบบ หรือ Model เป็นคำที่ใช้เพื่อสื่อความหมายหลายอย่าง ซึ่งโดยทั่วไปแล้วรูปแบบจะหมายถึง สิ่งหรือวิธีการดำเนินงานที่เป็นรูปแบบของอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น รูปแบบจำลองสิ่งก่อสร้าง รูปแบบในการพัฒนาชนบท รูปแบบในการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎร เป็นต้น ซึ่งพจนานุกรม Contemporary English ของ Longman Dictionary of Contemporary English (1987, p. 668) ให้ความหมายคำคำนี้ไว้ 5 ความหมาย แต่โดยสรุปแล้วจะมี 3 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ 1) Model หมายถึง แบบย่อส่วนของของจริง ความหมายส่วนนี้แปลเป็นไทยว่า แบบจำลอง เช่น แบบจำลองเรือดำน้ำ เป็นต้น 2) Model หมายถึง สิ่งของหรือคนที่นำมาใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินการบางอย่าง เช่น ครูแบบอย่าง นักเดินแบบ หรือแม่แบบในการวาดภาพศิลป์ เป็นต้น และ 3) Model หมายถึง แบบหรือรุ่นของผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์รุ่น 864x เป็นต้น

Good (1973) ได้รวบรวมความหมายของรูปแบบเอาไว้ 4 ความหมาย ดังนี้

1. เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ
2. เป็นตัวอย่างเพื่อเลียนแบบ เช่น ตัวอย่างในการออกเสียงภาษาต่างประเทศเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนแบบ
3. เป็นแผนภูมิหรือรูปสามมิติซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลักการหรือแนวคิด

4. เป็นชุดของปัจจัย หรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งรวมกันเป็น ตัวประกอบและเป็นสัญลักษณ์ทางระบบสังคม อาจจะเขียนออกเป็นสูตรทางคณิตศาสตร์ หรือบรรยายเป็นภาษาาก็ได้

Bardo and Hartman (1982, p. 70) ให้ความหมายรูปแบบไว้ว่า เป็นชุดของข้อความเชิงนามธรรมเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เราสนใจ เพื่อใช้ในการบรรยายคุณลักษณะนั้น ๆ รูปแบบ อาจเป็นสิ่งที่เราพัฒนาขึ้นมาเพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญ ๆ ของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ

ถวัลย์รัฐ วรเทพพิพิงษ์ (2540, หน้า 21-23) ให้ความหมายของรูปแบบว่าลักษณะที่พึงปรารถนา ซึ่งมีลักษณะเป็นอุดมคติ หรือเกิดได้ยากในโลกของความเป็นจริง

ศิริชัย กาญจนวาสี (2547, หน้า 46) ให้ความหมายของรูปแบบว่า รูปแบบอาจเป็นเพียงของจริงหรือการจำลองของจริงหรืออาจมีลักษณะเป็นทฤษฎี หรือเป็นการเชื่อมโยงทฤษฎีสู่รูปธรรมหรือการปฏิบัติได้

บุญชม ศรีสะอาด (2549, หน้า 122-135) กล่าวว่ารูปแบบเป็นโครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่แสดงขั้นตอนการทำงานเป็นโพลีชาร์ท สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ปรากฏในธรรมชาติหรือระบบต่าง ๆ ที่อธิบายลำดับขั้นตอนขององค์ประกอบหรือกิจกรรมในระบบ

รัตนะ บัวสนธ์ (2552, หน้า 124) ความหมายของรูปแบบจำแนกออกเป็น 3 ความหมาย ดังนี้

1. แผนภาพหรือภาพร่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ยังไม่สมบูรณ์เหมือนของจริง รูปแบบในความหมายนี้มักจะเรียกทับศัพท์ในภาษาไทยว่า “โมเดล” ได้แก่ โมเดลบ้าน โมเดลรถยนต์ โมเดลเสื้อ

2. แบบแผนความสัมพันธ์ของตัวแปรหรือสมการทางคณิตศาสตร์ที่รู้จักกันในชื่อที่เรียกว่า “Mathematical model”

3. แผนภาพที่แสดงถึงองค์ประกอบการทำงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง รูปแบบในความหมายนี้ บางทีเรียกกันว่าภาพย่อส่วนของทฤษฎีหรือแนวคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น รูปแบบการสอน รูปแบบการบริหาร รูปแบบการประเมิน เป็นต้น

วาโร เฟ็งสวัสดี (2553, หน้า 3) กล่าวว่า “รูปแบบ (Model)” หมายถึง กรอบความคิดทางด้านหลักการ วิธีการดำเนินงาน และเกณฑ์ต่าง ๆ ของระบบที่สามารถยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

ทิสนา เขมมณี (2555, หน้า 220-221) รูปแบบเป็นรูปธรรมของความคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น เป็นคำอธิบาย เป็นแผนผัง ไดอะแกรม หรือแผนภาพ เพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น รูปแบบเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบสอบหาคำตอบความรู้ความเข้าใจในปรากฏการณ์ทั้งหลาย

จากความหมายพอสรุปได้ว่า รูปแบบ คือ แบบจำลองของสิ่งที่เป็นรูปธรรม และรูปแบบที่เป็นแบบจำลองของสิ่งที่เป็นนามธรรม เป็นการแสดงโครงสร้างความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ และแนวทางการปฏิบัติ หรือผังของการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งถ้าเกี่ยวข้องกับการบริหารงาน สถานศึกษา อาจเรียกว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษา

การพัฒนาารูปแบบ

เมื่อรูปแบบมีหลายลักษณะดังกล่าวมาแล้วนั้น ในการพัฒนาหรือสร้างรูปแบบก็ต้องขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจความเหมาะสมของรูปแบบที่เลือกใช้ อาจพิจารณาได้จากการวิเคราะห์ ความสอดคล้องระหว่างปรัชญาหรือแนวคิด รูปแบบการประเมินกับประเด็นปัญหาของสิ่งที่ต้องการ ประเมิน

ในปัจจุบันการพัฒนาารูปแบบใดก็ตาม ได้ดำเนินไปอย่างไม่หยุดยั้งเมื่อรูปแบบที่ใช้ อยู่ก่อนข้างล้าสมัย หรือไม่สามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ที่วางไว้ จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนา เพื่อให้รูปแบบนั้นมีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยทำการพัฒนาารูปแบบอย่างเป็นระบบ มีนักวิชาการได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาไว้ ดังนี้

Willer (1986, p. 83) กล่าวว่า การพัฒนาารูปแบบโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่

1) การสร้าง (Construct) รูปแบบ และ 2) การหาความเที่ยงตรง (Validity) ของรูปแบบ

Keeves (1988, p. 560) ได้กล่าวถึงหลักการอย่างกว้าง ๆ เกี่ยวกับการสร้างรูปแบบไว้

4 ประการ คือ

1. รูปแบบควรประกอบขึ้นด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (ของตัวแปร) มากกว่า ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงแบบธรรมดา อย่างไรก็ตามความเชื่อมโยงแบบเส้นตรง แบบธรรมดาทั่วไปนั้น ก็มีประโยชน์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาวิจัยในช่วงต้นของการพัฒนาารูปแบบ

2. รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบได้ สามารถตรวจสอบได้โดยการสังเกต และหาข้อสนับสนุนด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้

3. รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้น นอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้แล้วยังใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย

4. นอกจากคุณสมบัติต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้าง มโนทัศน์ใหม่ และการสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบ พบว่า การพัฒนารูปแบบนี้ อาจจะมีขั้นตอนในการดำเนินงานแตกต่างกันไป แต่โดยทั่วไปแล้วอาจจะแบ่งออกเป็นตอน ๆ คือ การสร้างรูปแบบ (Construct) และการหาความตรง (Validity) ของรูปแบบวิลเลอร์ (Willer, 1985, p. 83) ส่วนรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนว่ามีการดำเนินการอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะ และกรอบแนวคิดซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนี้ ๆ

จากการศึกษาวิเคราะห์ในเรื่องนี้พอสรุปได้ว่าการสร้างรูปแบบ (Model) นั้น ไม่มีข้อกำหนดที่ตายตัวแน่นอนว่าต้องทำอะไรบ้าง แต่โดยทั่วไปจะเริ่มต้นจากการศึกษาองค์ความรู้ (Intensive knowledge) เกี่ยวกับเรื่องที่จะสร้างรูปแบบตามหลักการที่กำหนดขึ้น แล้วนำรูปแบบที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบหาคุณภาพของรูปแบบต่อไป

โดยสรุปแล้วการพัฒนารูปแบบมีการดำเนินการเป็นสองตอนใหญ่ คือ การสร้างรูปแบบ และการหาคุณภาพของรูปแบบ

บุญชม ศรีสะอาด (2543, หน้า 104-106) กล่าวถึงการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบนี้ อาจกระทำได้ 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างหรือพัฒนารูปแบบ โดยมีการสร้างหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมาก่อน เป็นรูปแบบตามสมมติฐาน จากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวคิดรูปแบบที่มีพัฒนาไว้แล้วในเรื่องเดียวกันหรือเรื่องอื่น ๆ และผลการศึกษาหรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์สภาพการณ์ซึ่งจะช่วยให้สามารถกำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบ ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบลำดับก่อนหลังแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบ จะต้องใช้หลักเหตุผลเป็นรากฐาน

2. ทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ โดยหลังจากที่ได้พัฒนารูปแบบในขั้นแรกแล้ว จำเป็นจะต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนั้นถึงแม้ว่าจะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎีแนวคิดรูปแบบของคนอื่น และผลการวิจัยที่ผ่านมา ก็เป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐาน ซึ่งจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริง หรือทำการทดลองนำไปใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อทดสอบดูว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่

บุญส่ง หาญพานิช (2546, หน้า 112-118) กล่าวถึงการพัฒนารูปแบบไว้ 3 ขั้นตอน ได้แก่

1. การศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวความคิด โครงสร้างพื้นฐานของการบริหาร โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์และการสอบถาม

2. การจัดทำร่างรูปแบบโดยนำผลสรุปจากการวิเคราะห์สาระจากการสัมภาษณ์ และจากการวิเคราะห์แบบสอบถามนำมาสรุปเป็นข้อค้นพบเพื่อใช้เป็นฐานในการสร้างร่างรูปแบบ และ

3. การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ วาโร เฟ็งสวัสต์ (2553, หน้า 3) ศึกษาแนวคิดและกระบวนการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบสรุปว่า การพัฒนารูปแบบแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่

1. การสร้างหรือพัฒนารูปแบบในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะสร้างหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมาก่อนเป็นรูปแบบตามสมมติฐาน (Hypothesis model) โดยศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ผู้วิจัยอาจจะศึกษารายกรณีหน่วยงานที่ดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งผลจากการศึกษาจะนำมาใช้กำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรเหล่านั้น หรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบ ดังนั้น การพัฒนารูปแบบในขั้นตอนนี้จะต้องอาศัยหลักการของเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญ ซึ่งโดยทั่วไปการศึกษาในขั้นตอนนี้จะมีขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้

1.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำสารสนเทศที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นร่างกรอบความคิดการวิจัย

1.2 การศึกษาจากบริบทจริงในขั้นตอนนี้อาจจะดำเนินการได้หลายวิธี ดังนี้

1.2.1 การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการในปัจจุบันของหน่วยงาน โดยศึกษา ความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder) ซึ่งวิธีศึกษาอาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสอบถามการสำรวจ การสนทนากลุ่ม เป็นต้น

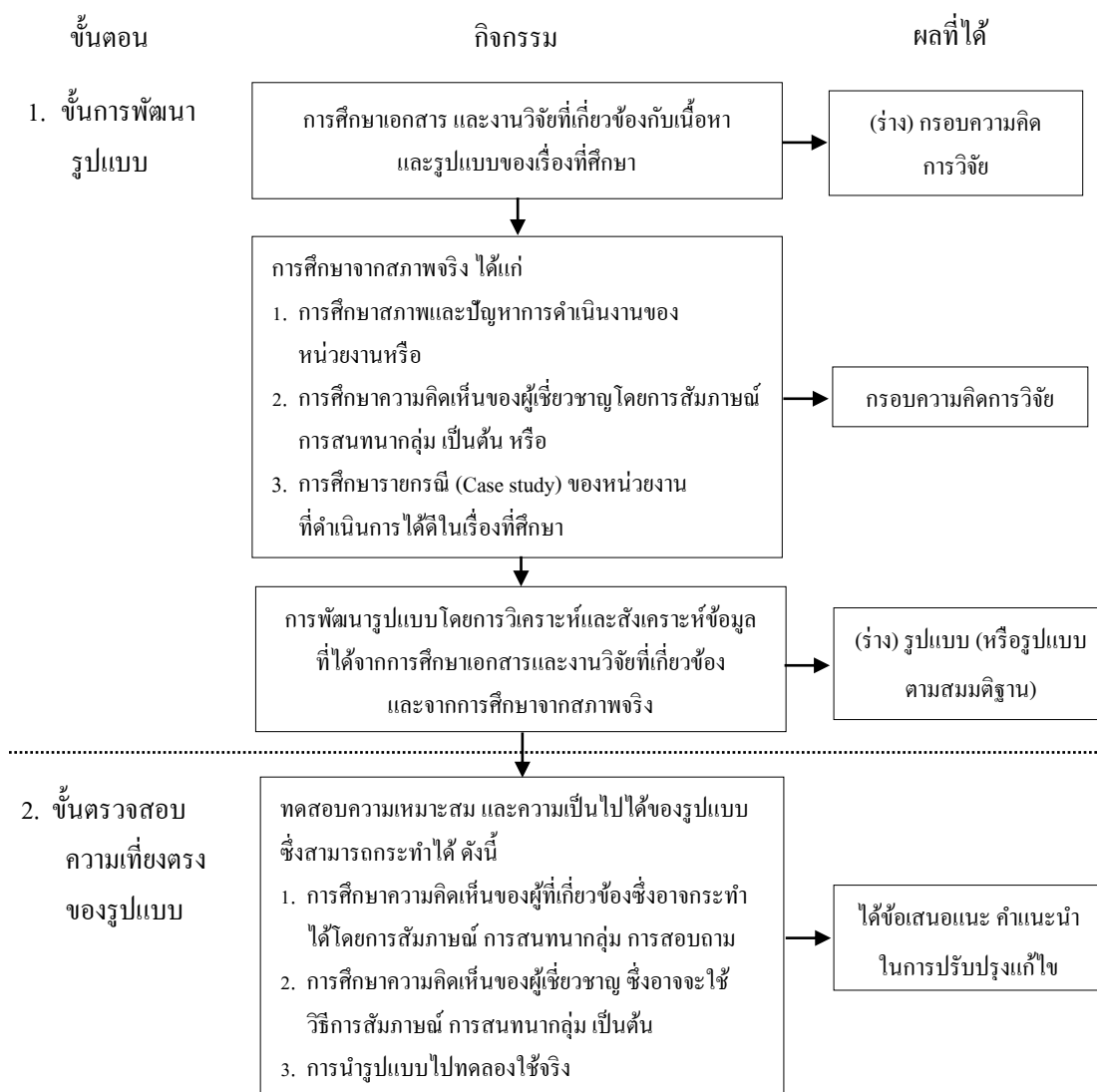
1.2.2 การศึกษารายกรณี (Case study) หรือพหุกรณีหน่วยงานที่ประสบผลสำเร็จ หรือมีแนวปฏิบัติที่ดีในเรื่องที่ศึกษา เพื่อนำมาเป็นสารสนเทศที่สำคัญในการพัฒนารูปแบบ

1.2.3 การศึกษาข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิวิธีศึกษาอาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์การสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) เป็นต้น

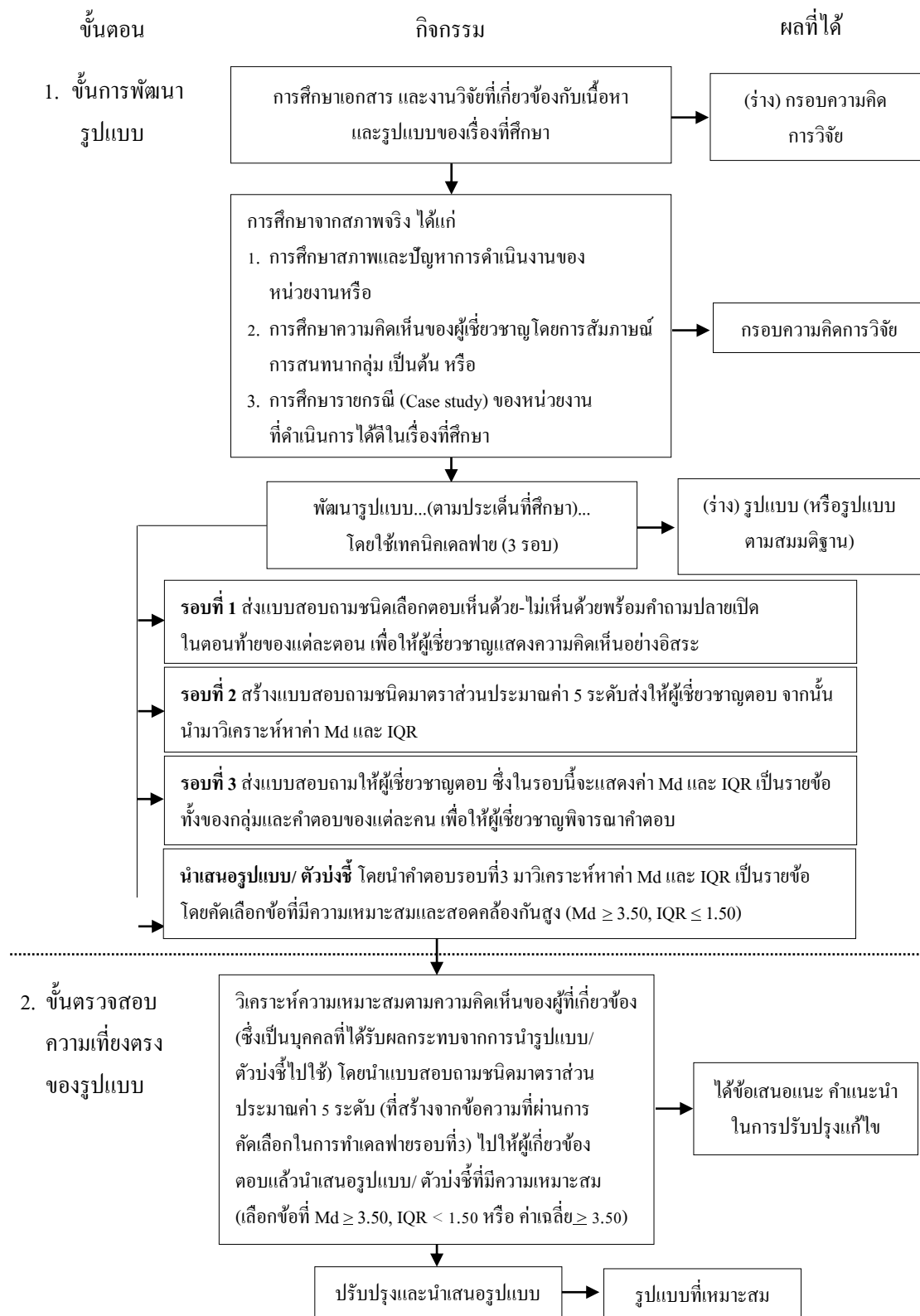
1.3 การจัดทำรูปแบบในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะใช้สารสนเทศที่ได้ในข้อ 1.1 และ 1.2 มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อกำหนดเป็นกรอบความคิดการวิจัยเพื่อนำมาจัดทำรูปแบบ

2. การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ ภายหลังจากที่ได้พัฒนารูปแบบในขั้นตอนแรกแล้วจำเป็นที่จะต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้นถึงแม้จะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎีแนวความคิดรูปแบบของบุคคลอื่น และผลการวิจัยที่ผ่านมา แต่ก็ยังเป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐานซึ่งจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่ การเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริงหรือทดลองใช้รูปแบบในสถานการณ์จริงจะช่วยให้ทราบอิทธิพลหรือความสำคัญขององค์ประกอบย่อย หรือตัวแปรต่าง ๆ ในรูปแบบผู้วิจัยอาจจะปรับปรุงรูปแบบใหม่ โดยการตัดองค์ประกอบหรือตัวแปรที่พบว่าไม่มีอิทธิพลหรือมีความสำคัญน้อยออกจากรูปแบบ ซึ่งจะทำได้รูปแบบที่มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

วาโร เฟ็งส์วัตต์ (2553, หน้า 12-13) ได้เสนอกระบวนการพัฒนารูปแบบไว้ในภาพที่ 4 และภาพที่ 5 ดังนี้

ภาพที่ 4 ขั้นตอนการวิจัยการพัฒนารูปแบบกรณีที่ 1 ร่างรูปแบบจากการวิเคราะห์เอกสาร
และการศึกษาจากสภาพจริง (วาโร เฟ็งส์วัตต์, 2553, หน้า 12)

ภาพที่ 5 ขั้นตอนการวิจัยการพัฒนารูปแบบกรณีที่ 2 ร่างรูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟาย
(วารุ เฟ็งสวัสดิ์, 2553, หน้า 13)

องค์ประกอบของรูปแบบ

Keeves (1997, pp. 386-387) กล่าวว่า รูปแบบโดยทั่วไปต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. รูปแบบจะต้องนำไปสู่การทำนาย (Prediction) ผลที่ตามมา ซึ่งสามารถพิสูจน์ทดสอบได้ กล่าวคือ สามารถนำไปสร้างเครื่องมือเพื่อไปพิสูจน์ทดสอบได้
2. โครงสร้างของรูปแบบจะต้องประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal relationship) ซึ่งสามารถใช้อธิบายปรากฏการณ์/ เรื่องนั้นได้
3. รูปแบบจะต้องสามารถช่วยสร้างจินตนาการ (Imagination) ความคิดรวบยอด (Concept) ความสัมพันธ์ (Interrelations) รวมทั้งช่วงขยายขอบเขตของการสืบเสาะความรู้
4. รูปแบบจะประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง (Structural relationships) มากกว่าความสัมพันธ์เชิงเชื่อมโยง

รูปแบบ (Model) ที่ใช้กันอยู่ทั่วไปมี 5 แบบหรือ 5 ลักษณะ

1. รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกในลักษณะของการเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ อย่างน้อย 2 สิ่งขึ้นไป รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากทางด้านวิทยาศาสตร์กายภาพ สังคมศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์
2. รูปแบบเชิงภาษา (Semantic model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกผ่านทางการใช้ภาษา (พูดและเขียน) รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากทางด้านศึกษาศาสตร์
3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกผ่านทางสูตรคณิตศาสตร์ ซึ่งส่วนมากจะเกิดขึ้นหลังจากได้รูปแบบเชิงภาษาแล้ว
4. รูปแบบเชิงแผนผัง (Schematic model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกผ่านทางแผนผัง แผนภาพ ไดอะแกรม กราฟ เป็นต้น
5. รูปแบบเชิงสาเหตุ (Casual model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ของสภาพการณ์/ ปัญหาใด ๆ รูปแบบด้านศึกษาศาสตร์มักจะเป็นแบบนี้เป็นส่วนใหญ่

Brown and Moberg (1980, pp. 16-17) ได้สังเคราะห์รูปแบบขึ้นมาจากแนวคิดเชิงระบบ (System approach) กับหลักการบริหารตามสถานการณ์ (Contingency approach) กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) สภาพแวดล้อม (Environment) 2) เทคโนโลยี (Technology) 3) โครงสร้าง (Structure) 4) กระบวนการจัดการ (Management process) และ 5) การตัดสินใจสั่งการ (Decision making)

Bardo and Hartman (1982, pp. 70-71) ให้ความเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบไว้ว่า การที่จะระบุว่ารูปแบบใดรูปแบบหนึ่งนั้นจะประกอบด้วยรายละเอียดมากน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสม และรูปแบบนั้นควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ไม่มีข้อกำหนดที่แน่นอนขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์นั้น ๆ เช่น รูปแบบที่มีลักษณะบางประการของระบบเปิด เป็นรูปแบบที่แสดงองค์ประกอบย่อยของระบบ ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต และ 4) ข้อมูลย้อนกลับจากสภาพแวดล้อม ซึ่งการพิจารณารูปแบบในลักษณะนี้ถือว่าผลผลิตของระบบเกิดจากการที่มีปัจจัยนำเข้าส่งเข้าไปผ่านกระบวนการ ซึ่งจะกระทำให้เกิดผลผลิตขึ้น และให้ความสนใจกับข้อมูลย้อนกลับจากสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งเป็นลักษณะของระบบเปิด

สมบูรณ์ ศิริสรหรือ (2547, หน้า 354-355) ได้พัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของคณบดี ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบมีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1) คุณลักษณะภาวะผู้นำของคณบดีที่ต้องพัฒนา

สรุปได้ว่า องค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบจะต้องมีความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างสามารถตรวจสอบได้จากการสังเกต ทำให้เกิดมโนทัศน์ใหม่ในการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งองค์ประกอบของรูปแบบ คุณลักษณะของรูปแบบ จะเป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนารูปแบบในลำดับต่อไป

การตรวจสอบรูปแบบ

Eisner (1976, pp. 192-193) ได้เสนอแนวคิดการตรวจสอบ โดยการใช้ผู้ทรงคุณวุฒิในบางเรื่องที่ต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเชื่อว่าการรับรู้ที่เท่ากันนั้นเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รู้ และได้เสนอแนวคิดการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิไว้ดังนี้

1. การตรวจสอบโดยแนวทางนี้มีได้เน้นผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ตามรูปแบบการประเมินแบบอิงเป้าหมาย (Goal-based model) การตอบสนองปัญหาและความต้องการของผู้เกี่ยวข้องตามรูปแบบ การประเมินแบบสนองตอบ (Responsiveness model) หรือกระบวนการตัดสินใจ (Decision making model) อย่างไรก็ตามหนึ่ง แต่การตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิจะเป็นการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่นำมาพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป แต่อาจผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาต่าง ๆ เข้าด้วยกันตามวิจรณ์ญาณของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้ข้อมูล ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการตรวจสอบ

2. เป็นรูปแบบการตรวจสอบที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะตรวจสอบ โดยที่พัฒนามาจากรูปแบบการวิจารณ์งานศิลป์ที่มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้งและต้องอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย เนื่องจากเป็นการวัดคุณค่าไม่อาจประเมินด้วย

เครื่องวัดใด ๆ ได้และต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ตรวจสอบอย่างแท้จริง ต่อมาได้มีการนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้ทางการศึกษาระดับสูงในวงการอุดมศึกษามากขึ้นเฉพาะสาขานั้น ผู้ที่ศึกษาเรื่องนั้นจริง ๆ จึงจะทราบและเข้าใจลึกซึ้ง

3. เป็นแบบที่ใช้ตัวบุคคลหรือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบโดยให้ความเชื่อถือกับผู้ทรงคุณวุฒินั้นเพียงกรรม และมีคุณยพินิจที่ดี ทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่าง ๆ นั้น จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒินั่นเอง

4. เป็นรูปแบบที่ยอมให้ความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิ ตามอรรถยาศัยและความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่พิจารณาการบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการการเก็บรวบรวม การประเมินผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ

การตรวจสอบรูปแบบมีหลายวิธี ซึ่งอาจใช้การวิเคราะห์จากหลักฐานเชิงคุณภาพ (Qualitative) และเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยที่การตรวจสอบรูปแบบจากหลักฐานเชิงคุณภาพ อาจใช้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ตรวจสอบ ส่วนการตรวจสอบโมเดลจากหลักฐานเชิงปริมาณ โดยใช้เทคนิคทางสถิติ ซึ่ง อูทุมพร จามรมาน (2541, หน้า 23) กล่าวถึงการตรวจสอบรูปแบบควรตรวจสอบคุณลักษณะ 2 ประการ ดังนี้

1. การตรวจสอบความมากน้อยของความสัมพันธ์ ความเกี่ยวข้อง และเหตุผลระหว่างตัวแปร

2. การประมาณค่าพารามิเตอร์ของความสัมพันธ์ดังกล่าว ซึ่งการประมาณค่านี้สามารถประมาณข้ามกาลเวลากลุ่มตัวอย่างหรือสถานที่ได้ (Acrosstime, sample, sites) หรืออ้างอิงจากกลุ่มตัวอย่างไปหาประชากรได้ โดยผลการตรวจสอบนำไปสู่คำตอบ 2 ประการ คือ 1) การสร้างรูปแบบใหม่ และ 2) การปรับปรุงหรือพัฒนารูปแบบเดิม

สรุปได้ว่า ผู้วิจัยคิดโครงสร้างของรูปแบบขึ้นก่อน แล้วปรับปรุงโดยอาศัยสารสนเทศจากการศึกษาองค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรแต่ละตัว แล้วจึงเลือกองค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรที่สำคัญประกอบขึ้นเป็นโครงสร้างของรูปแบบก็ได้ หัวใจสำคัญของขั้นนี้อยู่ที่การเลือกองค์ประกอบในรูปแบบตัวแปร/ กิจกรรม เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสม ดังนั้น ผู้วิจัยควรกำหนดหลักการในการพัฒนารูปแบบอย่างชัดเจน เป็นรูปแบบที่ไม่ซับซ้อน สามารถนำไปปฏิบัติได้ง่าย และในการวิจัยบางเรื่องจำเป็นต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม

คุณลักษณะของรูปแบบที่ดี

Husen and Postlewaite (1994, p. 386) ได้กล่าวว่า รูปแบบที่มีประโยชน์และอยู่ในขอบข่ายการวิจัย มีลักษณะ ดังนี้

1. รูปแบบควรนำไปสู่การทำนายของผลที่จะเกิดภายหลังได้ด้วยข้อมูลจากการสังเกตที่น่าเชื่อถือได้
2. โครงสร้างของรูปแบบควรจะแสดงให้เห็นถึงบางสิ่งบางอย่างที่เป็นกลไกเชิงเหตุผลซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษาได้มากขึ้น
3. รูปแบบควรจะให้คำอธิบายที่ช่วยขยายความรู้ในแนวคิดใหม่ และนำไปสู่การแสวงหาองค์ความรู้ที่ต้องการศึกษา
4. รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างมากกว่าความสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องกัน อย่างไรก็ตาม สหสัมพันธ์และการถดถอยน่าจะนำมาใช้ในช่วงแรกของการตรวจสอบ เพราะว่าจะบอกได้ถึงตัวแปรสำคัญที่มีความสัมพันธ์ที่ต้องการศึกษา ดังนั้น สหสัมพันธ์และการถดถอยสามารถนำไปสู่การสร้างรูปแบบได้

สรุปได้ว่า รูปแบบเป็นการแสดงความสัมพันธ์ของโครงสร้างขององค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อใช้ในการกำหนด การวิเคราะห์ และทำความเข้าใจสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยองค์ประกอบจะเปลี่ยนแปลงไปตามแนวคิด ทฤษฎี หลักการ เหตุผลพื้นฐาน ตัวแปรที่ต้องการศึกษา และสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป โดยกำหนดรูปแบบนั้น อาจจะเป็นเชิงเหตุผล เชิงสัมพันธ์หรือแบบอื่น ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้ในการทำนายความเป็นเหตุเป็นผล ตลอดจนช่วยอธิบายและขยายความรู้เป็นแนวคิดใหม่ ซึ่งรูปแบบสามารถปรับปรุงได้ 4 ขั้นตอนหลัก คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การสร้างรูปแบบเบื้องต้น การทดสอบรูปแบบ และการพัฒนารูปแบบที่สมบูรณ์

การวิเคราะห์เนื้อหาและเทคนิคเดลฟาย

ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) บางครั้งเรียกว่า วิธีสังเคราะห์เชิงบรรยาย การวิเคราะห์สาระ การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการสรุปผลตามเกณฑ์ของผู้อ่าน ผลการวิเคราะห์จึงแตกต่างกันตามผู้วิเคราะห์ การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยสำหรับการพรรณนาเนื้อหาเพื่อให้ผลการวิเคราะห์มีความเป็น 1) เป็นภาวะวิสัย (Objective) กล่าวคือ ไม่ว่าจะวิเคราะห์โดยใครก็ได้ผลไม่แตกต่างกัน 2) เป็นระบบ และ 3) เป็นปริมาณ (อุทมพร จามรมาน, 2531, หน้า 9) และสุภางค์ จันทวานิช (2539, หน้า 144) กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารอย่างหนึ่ง โดยการทำให้ข้อมูลเอกสาร ได้แก่ ถ้อยคำ ประโยค หรือใจความในเอกสารเป็นจำนวนที่วัดได้ แล้วแจกแจงจำนวนของถ้อยคำ ประโยค หรือใจความเหล่านั้น

อุทมพร จามรมาน (2533, หน้า 98) ได้ให้ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ไว้ว่า เป็นการวิเคราะห์เนื้อเรื่อง เป็นเทคนิคการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่เชื่อถือได้ โดยการดึงเอาเนื้อหาในหลักฐานทั้งหลายออกอย่างมีระบบระเบียบ สามารถตีเป็นตัวเลขได้ และมีความเป็นปรนัย

สุรพงษ์ โสธนเสถียร (2545, หน้า 306) ให้ความหมายว่า การวิเคราะห์สาระหรือ การวิเคราะห์เนื้อหา เป็นเทคนิคเพื่อใช้ในการอนุมานอย่างเป็นระบบ เป็นวัตถุวิสัย เป็นการแจกแจง โนทัศน์ที่เป็นประเด็นของการศึกษาตามที่ระบุไว้ในวัตถุประสงค์ สิ่งสำคัญสำหรับการวิเคราะห์ เนื้อหาสาระก็คือ หลักเกณฑ์ในการคัดเลือก (Criteria of selection) สิ่งที่จะแจกแจงขึ้นเพื่อ ให้ การนับค่ามีความน่าเชื่อถือ

Carney (1972, pp. 24-25) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อหา คือ วิธีการที่ใช้ในการศึกษา เนื้อหาของเอกสารอย่างมีหลักเกณฑ์ และกำหนดขั้นตอน ไว้อย่างเป็นระบบ

Krippendorff (1980, p. 21) ให้ความหมายเพิ่มเติมว่า เป็นเทคนิคการวิจัยอย่างหนึ่งจาก ข้อมูลที่คล้ายคลึง เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์เนื้อหาให้มีความน่าเชื่อถือ เพื่อผลสรุปที่ถูกต้อง เทียบตรง จากข้อมูล ไปสู่สถานะแวดล้อมของข้อมูล

สรุปได้ว่า การวิเคราะห์ หมายถึง การวิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารหรือหลักฐานที่ใช้ใน การวิจัย อย่างเป็นระบบในเชิงปริมาณ และผลสรุปมีความถูกต้อง เทียบตรง และเชื่อถือได้ โดยจัดเป็นเทคนิคการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่เชื่อถือได้ โดยการดึงเอาเนื้อหาในหลักฐาน ทั้งหลายออกอย่างมีระบบระเบียบ สามารถตีความแปลงให้มีความหมาย ในการสรุปผล

ประเภทของการวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์เนื้อหามีหลายประเภท ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ในการจำแนก ได้แก่

Holsti (1996, pp. 70-71) ได้จำแนกเนื้อหาออกเป็น 3 แบบ คือ

1. การวิเคราะห์ลักษณะของการสื่อความหมาย คือ การวิเคราะห์ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง กับคำถามว่า ในสาระต่าง ๆ ที่เป็นข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์เนื้อหาที่เป็นเรื่องอะไร มีความหมาย อย่างไร และเกี่ยวข้องกับใคร

2. การวิเคราะห์เชิงเหตุผล คือ วิเคราะห์เหตุผลตลอดจนผลจากข้อมูล

3. การวิเคราะห์ผล คือ วิเคราะห์ส่วนที่เป็นผลของการสื่อความหมาย

Krippendorff (1980, pp. 35-48) ได้เสนอการวิเคราะห์เนื้อหาออกเป็น 6 ประเภท คือ

1. วิเคราะห์เนื้อหาาระบบ เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ ของเนื้อหาสาระที่จะนำมาวิเคราะห์

2. วิเคราะห์เนื้อหามาตรฐาน เป็นการวิเคราะห์เพื่อประเมินค่าของสาระเนื้อหาว่ามีคุณค่ามากน้อยเพียงไร หรือเพื่อวิเคราะห์ว่าเนื้อหาสาระแตกต่างไปจากมาตรฐานมากน้อยเพียงไร

3. วิเคราะห์เนื้อหาดัชนีบางอย่าง เช่น ความถี่ของคำ สัญลักษณ์ ที่แสดงให้เห็นแรงจูงใจของผู้เขียน หรือดัชนีเพื่อชี้ให้เห็นความรู้สึกพอใจ ไม่พอใจต่อเหตุการณ์บางอย่าง

4. วิเคราะห์หา เพื่อหากลุ่มคำต่าง ๆ เช่น ตำแหน่ง ยศ ปี สถานที่ ชื่อ เป็นต้น

5. วิเคราะห์เนื้อหา เพื่อหาความหมาย เช่น การสรุปประเด็นการหาสาเหตุ และผลการอธิบายพฤติกรรม

6. การวิเคราะห์เนื้อหากระบวนการภายใน เช่น การวิเคราะห์เอกสาร เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ทำให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับการปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีของคนไทยแต่ละพื้นที่ต่อการทำนุบำรุงสภาวะแวดล้อมในพื้นที่ของตน

สรุปได้ว่า การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) หมายถึง วิธีการสังเคราะห์เนื้อหาเชิงบรรยาย การวิเคราะห์สาระของเนื้อหา การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการสรุปผลตามเกณฑ์ที่ผู้อ่านกำหนด ซึ่งผลของการวิเคราะห์จะแตกต่างกันตามเกณฑ์ของผู้วิเคราะห์แต่ละคน การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยเชิงพรรณนาเนื้อหา โดยใช้ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวสำหรับการสรุปประเด็นตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

องค์ประกอบของการวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์เนื้อหา เป็นงานของผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งผู้วิเคราะห์จะต้องรู้ในเรื่องนั้นเป็นอย่างดี นอกเหนือจากความเชี่ยวชาญแล้วยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ อีกดังนี้ (อุทุมพร จามรมาน, 2531, หน้า 11-12)

1. เนื้อหาที่จะวิเคราะห์ อาจอยู่ในรูปเอกสาร รูปภาพ เพลง फिल्म คำพูด หลักฐานทางประวัติศาสตร์ บทสนทนา

2. วัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์เนื้อหา ได้แก่ 1) เพื่อสรุปข้อมูล 2) เพื่อหารูปแบบหรือความสัมพันธ์ภายใน 3) เพื่อหารูปแบบหรือความสัมพันธ์ภายนอก

3. หน่วยในการวิเคราะห์ ปกติมี 3 ประการ คือ 1) หน่วยจากการสุ่ม 2) หน่วยจากการบันทึก 3) หน่วยจากเนื้อหา

4. กลุ่มตัวอย่างและประชากร นักวิเคราะห์จะต้องสุ่มตัวอย่าง เอกสารหรือสิ่งที่จะนำมาวิเคราะห์สุ่มเนื้อหาสาระสิ่งที่จะวิเคราะห์ออกมา เท่าที่เวลาและงบประมาณจะอำนวยให้

ขั้นตอนการวิเคราะห์เนื้อหา

สุภางค์ จันทวานิช (2539, หน้า 146-147) ได้กล่าวในการวิเคราะห์เนื้อหา มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยต้องตั้งกฎเกณฑ์ขึ้นสำหรับการคัดเลือกเอกสาร และหัวข้อที่จะทำการวิเคราะห์ ใครก็ตามที่มาเป็นผู้วิเคราะห์เนื้อหาต่อไปนี้จะใช้เกณฑ์เดียวกันในการคัดเลือก

2. ผู้วิจัยต้องวางเค้าโครงของข้อมูล โดยการนำรายชื่อกำ หรือข้อความในเอกสาร ที่จะถูกนำมาวิเคราะห์แล้วแบ่งไว้เป็นพวก ๆ (Categories) กระทำเช่นนี้จะช่วยให้การวิเคราะห์ มีความสม่ำเสมอ ผู้วิเคราะห์สามารถตัดสินใจได้ว่า จะดึงคำหรือข้อความใดออกมาจากเอกสาร หรือตัวบท (Text) และจะทิ้งหรือตัดข้อความใดออกไป

3. ผู้วิจัยจะต้องคำนึงถึงบริบท (Context) หรือสภาพแวดล้อมประกอบของข้อมูล เอกสารที่นำมาวิเคราะห์ด้วย ดังที่ได้กล่าวแล้วเรื่องวิธีใช้ข้อมูลเอกสาร ผู้วิจัยควรตั้งคำถามเกี่ยวกับ เอกสารที่นำมาวิเคราะห์ เช่น ใครเป็นผู้เขียน เขียนให้ใครอ่าน ช่วงเวลาที่เขียนเป็นอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อให้การวิเคราะห์เป็นไปอย่างลึกซึ้งขึ้น

4. โดยปกติการวิเคราะห์เนื้อหาจะกระทำกับเนื้อหาตามที่ปรากฏในเอกสารมากกว่า เนื้อหาที่ซ่อนอยู่ การวัดความถี่ของคำหรือข้อความในเอกสาร ก็หมายถึงคำหรือข้อความที่มีอยู่ ไม่ใช่คำ หรือข้อความที่ผู้วิจัยตีความไว้ การตีความข้อความจะกระทำในอีกขั้นตอนหนึ่งภายหลัง เมื่อผู้วิจัยจะสรุปข้อมูล

5. ขั้นตอนนี้ยังเป็นที่ยกเถียงกันอยู่ระหว่างนักวิจัยเชิงปริมาณ กับนักวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณ เมื่อทำ 4 ขั้นตอนแล้ว ก็ถือว่าผู้วิจัยได้สรุปข้อมูลอย่างแม่นยำ และนำข้อมูล มาอ้างอิงกับประชากรทั้งหมดได้ แต่สำหรับนักวิจัยเชิงคุณภาพมักมีข้อทักท้วงอยู่บ้าง โดยนักวิจัย เชิงคุณภาพเห็นว่าความถี่ของคำ หรือข้อความที่ปรากฏมีอาจใช้แสดงถึงความสำคัญของคำหรือ ข้อความนั้นก็ได้

อุทุมพร จามรมาน (2531, หน้า 13) ได้กล่าวถึงการเสนอขั้นตอนการวิเคราะห์เนื้อหา ไว้เพิ่มเติม โดยพบว่า การวิเคราะห์เนื้อหา มี 2 ขั้นตอน โดยแปลข้อมูลเป็นตัวเลข ซึ่งมีรายละเอียด แต่ละขั้นตอน ดังนี้

1. การแปลภาษาเป็นข้อมูล จะกระทำได้ก็ต่อเมื่อผู้วิเคราะห์จับประเด็นที่ซ่อนอยู่ใน เนื้อหาสาระ ได้อย่างชัดเจนเสียก่อนแล้วแยกเนื้อหาสาระออกเป็นส่วนย่อย ๆ ตามแต่ลักษณะของ ข้อมูลที่ต้องการ เช่น

1.1 แยกเป็นกลุ่มตามเนื้อหาหรือตัวแปร

1.2 แยกเป็นสาย (Chain) เช่น เนื้อหาสาระที่เกิดขึ้นในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต นำมาจัดเรียงบนเส้นเดียวกัน

1.3 แยกเป็นวงกลมย่อย (Loop) เนื้อหาสาระใดที่เป็นพวกเดียวกัน นำมาจัดพวก เข้าด้วยกันเป็นวง ๆ

1.4 แยกตามมิติ (มิติเดียวกันหรือมากกว่าหนึ่งมิติ) เช่น จัดกลุ่มตัวแปรบุคลิกของคน 5 แบบ ก็จัดได้ 5 มิติ

1.5 จัดทำเป็นกิ่งก้านต้นไม้ (Trees) ซึ่งได้แก่ การจัดทำเป็นระเบียบแยกย่อยเป็นสาย ๆ เหมือนรากหรือกิ่งก้านของต้นไม้ เช่น การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเครือญาติ

2. การแปลข้อมูลเป็นตัวเลข เป็นขั้นตอนหลังจากวิเคราะห์เนื้อหาออกมาเป็นส่วนย่อยแล้ว การแปลข้อมูลจากส่วนย่อยเป็นตัวเลข ทำได้ 2 แบบ คือ แปลเป็นจำนวน หรือความถี่ กับแปลเป็นค่าหรือคะแนน

สุวิมล ติरणันท์ (2542, หน้า 45) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูลที่รวบรวมมาได้ทั้งหมด โดยแยกให้เห็นถึงส่วนประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบเหล่านั้น มีขั้นตอนการศึกษา ดังนี้

1. วิเคราะห์ แยกแยะ รายละเอียดของเหตุการณ์ หรือประเด็นที่ศึกษาว่ามีตัวแปรย่อย หรือส่วนประกอบอะไรบ้าง

2. จัดหมวดหมู่ของตัวแปรหรือส่วนประกอบเหล่านั้น

3. ศึกษาถึงการเชื่อมโยงของตัวแปรหรือส่วนประกอบเหล่านั้น

4. สรุปเพื่อแสดงสาระสำคัญที่เป็นข้อค้นพบจากการศึกษา

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2545, หน้า 308-309) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการวิเคราะห์สาระสรุปได้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ต้องทราบถึงหน่วยของสาระที่จะวัด (Content unit) หน่วยของสาระที่จะวัดเป็นหน่วยที่จะแสดงมโนทัศน์ที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์เพื่อต้องการเจตนับ

2. คัดเลือกตัวอย่าง การคัดเลือกงานเขียนจำนวนหนึ่งจากงานเขียนทั้งหมด หรือคัดเลือกพื้นที่ตัวอย่างจากพื้นที่ทั้งหมดเพื่อเป็นตัวแทนในการศึกษา

3. การจัดประเภทเพื่อสร้างทฤษฎีมูลฐาน การจัดประเภท คือ การให้ความหมายต่อมโนทัศน์หรือตัวแปรที่ระบุไว้ว่า จะวัดมโนทัศน์เหล่านั้นต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่สามารถนำมาเข้ารหัสได้

4. การลงรหัสแบบเปิด (Open coding) ซึ่งเป็นการให้ขอบเขตความหมายของมโนทัศน์ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความหมายที่เป็นความตั้งใจไว้ หรือเป็นความหมายตามแรงจูงใจของผู้เขียน ซึ่งอาจเขียนเป็นแบบหรือกรอบการเจตนับ (Coding frames)

ความเชื่อถือได้ของผลการวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์เนื้อหามักจะอิงกับผู้วิเคราะห์ส่วนใหญ่ ผลการวิเคราะห์เนื้อหาเดียวกัน แต่ต่างที่คนวิเคราะห์มักให้คำตอบแตกต่างกัน ทั้งนี้มาจากแหล่งความคลาดเคลื่อนหลายอย่าง เช่น

ลักษณะและความสามารถของผู้วิเคราะห์ ความสมบูรณ์ของข้อมูล การสุ่มข้อมูลมาวิเคราะห์ วิธีการวิเคราะห์ และการจัดทำรายงานความเชื่อถือ ได้จำแนกออกได้เป็นความเที่ยง (Reliability)

ความตรง (Validity)

ความเที่ยง หมายถึง ความคงที่ ความเหมือนเดิม และความแม่นยำ ซึ่งตรวจสอบได้ โดยการวิเคราะห์ซ้ำ ๆ แล้วเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ทั้งสองครั้งว่า ความแตกต่างกันหรือเหมือนกัน การตรวจสอบขั้นตอนการวิเคราะห์ทุกขั้นตอน และตรวจสอบเกี่ยวกับเกณฑ์หรือมาตรฐานในทุก ๆ ขั้นตอน

ความตรง หมายถึง ผลการวิเคราะห์สอดคล้องกับความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด ประกอบด้วย ความตรงเกี่ยวกับข้อมูล ความตรงตามความหมาย ความตรงตามการสุ่ม ความตรงตามวิธีการ และความตรงตามเนื้อหา

สรุปได้ว่า การวิเคราะห์เนื้อหา หมายถึง ความแม่นยำที่สามารถตรวจสอบได้ โดยการวิเคราะห์ซ้ำ ๆ เพื่อให้เกิดข้อมูลที่สอดคล้องกับความเป็นจริง ตรงตามเนื้อหามากที่สุด

เทคนิคเดลฟาย (Delphi echnique)

เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย เป็นวิธีการวิจัยที่ศึกษาความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังมาสร้างรูปแบบต่าง ๆ เพื่อนำมาพัฒนาให้รูปแบบที่ศึกษาบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผลที่ได้จากการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟายมาช่วยให้อ้างอิงการตัดสินใจได้ดีขึ้น เนื่องจากสามารถนำไปทดแทนการตัดสินใจทางเลือกอื่นได้

บุญธรรม กิจปริดาปริสุทธิ (2540, หน้า 165) ได้กล่าวว่า การวิจัยแบบเทคนิคเดลฟาย มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. เป็นการค้นคว้าหาข้อเท็จจริงที่อาศัยวิธีระดมความคิดจากผู้เชี่ยวชาญในปัญหาการวิจัยนั้น ๆ ผู้เชี่ยวชาญจะแสดงความคิดเห็นของตนอย่างอิสระ โดยไม่คำนึงถึงความคิดเห็นของผู้อื่น ทั้งนี้เพราะผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนไม่มีโอกาสได้พบกัน และไม่ทราบว่ามีใครเป็นผู้เชี่ยวชาญบ้าง
2. จะมีการรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนแสดงความคิดเห็นซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง ด้วยการเว้นเวลาระหว่างแต่ละครั้งให้เหมาะสม และถือคำตอบหรือความคิดเห็นครั้งสุดท้ายเป็นหลัก
3. การแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญใช้วิธีการเขียนตอบในแบบสอบถามที่ผู้วิจัยส่งไปให้
4. การวิเคราะห์ข้อมูลมักใช้มัธยฐาน (Median) กับพิสัยควอไทล์ (Interquartile Wange) เพื่อสรุปผลและแปลผลการวิจัย

การเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

หลังจากกำหนดประเด็นปัญหาที่จะศึกษาได้แล้ว ขั้นตอนต่อไป คือ การเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ขั้นตอนนี้มีความสำคัญมาก เนื่องจากคุณลักษณะเฉพาะของการวิจัยแบบเทคนิคเดลฟาย คือ การอาศัยข้อคิดเห็นจากการตอบของผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้น ผลการวิจัยจะน่าเชื่อถือหรือไม่จึงขึ้นอยู่กับว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เลือกสรรมานั้นสามารถให้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือเพียงใด ผู้เชี่ยวชาญจึงควรเป็นผู้รอบรู้ และรู้จักในประเด็นที่ศึกษาอย่างจริงจัง เป็น “ผู้รู้” หรือ “Panel experts” ในเรื่องนั้น ๆ อาจเป็นผู้ที่ศึกษาเรื่องดังกล่าวมาเป็นเวลานาน เป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบหรือมีประสบการณ์โดยตรงกับประเด็นที่ศึกษา นอกจากนี้ จุมพล พูลภัทรชีวิน (2530, หน้า 184) ได้เสนอแนะเพิ่มเติม ในการเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่จะทำให้ผลการวิจัยเกิดผลจริงว่า ควรจะเลือกผู้บริหารในหน่วยงานนั้นและผู้ที่มีศักยภาพจะเป็นผู้บริหาร ถัดมาเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญของเราผนวกเข้ากับนักวิชาการ ทั้งจากภายในและภายนอกหน่วยงานของเรา ซึ่งในที่นี้อาจรวมถึงผู้ใช้บริการ

McMillan (1971, p. 52) ได้เสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่จะใช้ในการวิจัยแบบเดลฟาย ในการประชุมประจำปี California junior colleges association เมื่อปี ค.ศ. 1971 พบว่า เมื่อจำนวนผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 17 คน ขึ้นไป อัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อนจะน้อยมาก ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความคลาดเคลื่อนและจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

จำนวนผู้เชี่ยวชาญ	การลดลงของความคลาดเคลื่อน	ความคลาดเคลื่อนลดลง
1-5	1.20-0.70	0.50
5-9	0.70-0.58	0.12
9-13	0.58-0.54	0.04
13-17	0.54-0.50	0.04
17-21	0.50-0.48	0.02
21-25	0.48-0.46	0.02
25-29	0.46-0.44	0.02

กระบวนการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย

การวิจัยแบบเทคนิคเดลฟายจะมีกระบวนการวิจัยเช่นเดียวกับการวิจัยแบบอื่น ๆ แต่มีจุดเน้นแตกต่างกันที่สำคัญ ได้แก่

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยแบบเทคนิคเดลฟาย คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญในประเด็นปัญหานั้น ซึ่งมีความสำคัญมาก เพราะผลการวิจัยจะถูกต้องหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ ซึ่งจะต้องระมัดระวังในการเลือกเป็นพิเศษ การเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยแบบเทคนิคเดลฟาย มีประเด็นที่จะต้องพิจารณา 2 ประการ

1.1 ขนาดของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญควรมีขนาดไม่ต่ำกว่า 17 คน และไม่ควรมีมากเกินไป เพราะอาจทำให้เกิดความล่าช้าในการติดตามคำตอบ และอาจได้บุคคลที่ไม่เชี่ยวชาญในประเด็นปัญหานั้นจริง ๆ

1.2 วิธีการเลือกผู้เชี่ยวชาญ จะใช้วิธี Critical incident technique กล่าวคือ จะเลือกผู้เชี่ยวชาญที่ผู้วิจัยเห็นว่ามีความเชี่ยวชาญจริง ๆ มา 1 คนก่อน แล้วขอร้องให้ผู้เชี่ยวชาญท่านนั้น ระบุรายชื่อผู้เชี่ยวชาญต่อไปอีกท่านละ 3 ชื่อ หรือมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ จากนั้นขอร้องให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านนั้น ระบุรายชื่อผู้เชี่ยวชาญต่อไปอีกท่านละ 3 ชื่อ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนได้ผู้เชี่ยวชาญมากพอ จึงนำรายชื่อผู้เชี่ยวชาญเหล่านั้นมานับความถี่ที่ซ้ำ ๆ กัน เรียงตามลำดับที่ซ้ำกันมากไปน้อย จะได้รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตามต้องการ

2. การรวบรวมข้อมูล ข้อมูลการวิจัยแบบเดลฟาย คือ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ปกติจะรวบรวม 4-5 ครั้ง โดยส่งแบบสอบถามไปให้ตอบในระยะเวลาที่ห่างกันพอสมควร แบบสอบถามที่ส่งไปให้ตอบแต่ละครั้งจะมีลักษณะ ดังนี้

2.1 ครั้งที่ 1 จะส่งเป็นแบบสอบถามในลักษณะคำถามเปิด เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญเขียนแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์และวิจารณ์อย่างกว้างขวางในทุก ๆ ประเด็น การรวบรวมข้อมูลครั้งที่ 1 นี้ อาจจะใช้การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ พูดคุยสนทนากับผู้เชี่ยวชาญ โดยมีรายการคำถามเปิดนำสนทนาส่งแบบสอบถามไปให้ก็ได้ จะทำให้ได้ความคิดเห็นอย่างกว้างขวางและตรงประเด็นที่นักวิจัยต้องการ

2.2 ครั้งที่ 2 ใช้แบบสอบถามฉบับใหม่ที่ได้จากการรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ตอบคำถามเปิดในครั้งที่ 1 มาสร้างเป็นคำถามปิด ซึ่งจะสร้างเป็นคำถามปิดในลักษณะใดก็ได้ จะเป็นแบบเลือกตอบหรือแบบประเมินค่าก็ได้ ทั้งนี้สุดแล้วแต่ความเหมาะสมของลักษณะปัญหาการวิจัย แล้วส่งไปให้ผู้เชี่ยวชาญตอบ

2.3 ครั้งที่ 3 ก่อนส่งให้ตอบครั้งที่ 3 ต้องนำคำตอบครั้งที่ 2 มาวิเคราะห์คำนวณหาค่ามัธยฐานและพิสัยควอไทล์ของข้อคำถามแต่ละข้อ แล้วใช้ข้อคำถามเดิมนั้นสร้างเป็น

แบบสอบถามฉบับใหม่ โดยเพิ่มคำถามพื้นฐานกับพิสัยควอไทล์ไว้ พร้อมกับบอกให้ผู้เชี่ยวชาญท่านนั้นทราบว่าผลการตอบครั้งที่ 2 นั้น ท่านตอบอยู่ในตำแหน่งใด และให้ผู้เชี่ยวชาญท่านนั้นทบทวนคำตอบและตอบกลับอีกครั้ง ซึ่งในการตอบครั้งนี้ ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะทราบว่าตนมีความคิดเห็นแตกต่างหรือไม่แตกต่างไปจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดเพียงไร และจะได้พิจารณาว่าตนเห็นด้วยกับความสอดคล้องในความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนอื่น ๆ หรือไม่ หากไม่เห็นด้วยก็แสดงเหตุผลประกอบการยืนยันคำตอบเดิมนั้น

2.4 ครั้งที่ 4 นำคำตอบที่ได้ในครั้งที่ 3 มาวิเคราะห์หาคำพื้นฐานและพิสัยควอไทล์ใหม่ และจัดพิมพ์ค่าใหม่เช่นเดียวกับครั้งที่ 3 แล้วจัดส่งไปให้ผู้เชี่ยวชาญตอบใหม่อีก เป็นครั้งสุดท้ายซึ่งทำเหมือนกับครั้งที่ 3

3. การวิเคราะห์ข้อมูล นำผลการถามครั้งสุดท้ายเป็นผลของข้อมูลที่รวบรวมได้ นำไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติต่อไป ซึ่งมักจะวิเคราะห์ด้วยมัธยฐานและพิสัยควอไทล์ดังกล่าวแล้ว

สรุปได้ว่า วิธีเคลฟาย เป็นวิธีการคาดการณ์ผลลัพธ์โดยวิธีการออกความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เทคนิคเคลฟายเป็นเทคนิคที่มีขั้นตอนและระเบียบแบบแผนที่ชัดเจน โดยผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถามจำนวนสองรอบหรือมากกว่านั้น โดยในแต่ละรอบผู้จัดทำจะสรุปคำตอบของรอบนั้นเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับตอบคำถามในรอบถัดไป โดยเชื่อว่าคำตอบในแต่ละรอบจะถูกเกลามาให้ “ถูกต้อง” มากยิ่งขึ้น ซึ่งสุดท้าย การสอบถามจะหยุดลงเมื่อได้ข้อสรุปที่มั่นคง และคะแนนค่าเฉลี่ยหรือมัธยฐานจะเป็นตัวกำหนดคำตอบ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพ ทั้งองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นนักวิชาการ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา ได้รูปแบบการบริหารคุณภาพ ทั้งองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้ 1) ด้านการนำองค์กรและการวางแผนกลยุทธ์ จำนวน 45 ข้อ ที่มีความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพอย่างชัดเจน แสดงถึงความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพ มีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 2) ด้านระบบและกระบวนการ จำนวน 25 ข้อ ที่มีความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา 3 ลำดับแรก ได้แก่ กระบวนการเรียนรู้เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ กระบวนการเน้นผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม ระบบดูแลช่วยเหลือให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความสามารถที่โดดเด่น

3) ด้านทรัพยากรบุคคล และทีมงาน จำนวน 12 ข้อ ที่มีความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา 3 ลำดับแรก ได้แก่ แผนการพัฒนาบุคลากร แต่งตั้งคณะกรรมการและมอบอำนาจหน้าที่ให้กับหัวหน้าที่มีคุณภาพ มีการมอบหมายหน้าที่ชัดเจนตามระเบียบปฏิบัติราชการ 4) ด้านการวิเคราะห์ การประเมินและการจัดการเรียนรู้ จำนวน 14 ข้อ ที่มีความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีโครงสร้างองค์การอย่างเป็นระบบ ประเมินสภาพความต้องการทั้งระบบเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานวิเคราะห์สภาพความต้องการและความจำเป็นของสถานศึกษา 5) ด้านความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 14 ข้อ ที่มีความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูสามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนมีหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สาระของหลักสูตร สอดคล้องกับสภาพผู้เรียนและท้องถิ่น 6) ด้านผลลัพธ์ขององค์กร จำนวน 23 ข้อ ที่มีความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และเคารพในสิทธิของผู้อื่น ผู้เรียนคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนสังคม

กษิดิ์เดช พุ่มสาขา (2553) ได้ศึกษาการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสตรีอ่างทอง พบว่า 1) สภาพการบริหารโรงเรียนสตรีอ่างทองก่อนพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล ไม่มีรายวิชา โลกศึกษา (GE) การเขียน ความเรียงขั้นสูง EE, GAS, ทฤษฎีองค์ความรู้ (TOK) รายวิชาจัดตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีการดำเนินการเรียนการสอนในภาษาที่สองคือ ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่นอยู่แล้ว 2) รูปแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสตรีอ่างทองมีองค์ประกอบและแนวทางการจัดการศึกษา ดังนี้ มีการจัดหลักสูตรทางเลือกที่เทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล พัฒนาหลักสูตรตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยเปิดเป็นสาระเพิ่มเติมในรายวิชา GE และ EE จัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ TOK แนวทางการจัดกิจกรรม CAS ในวันพฤหัสบดี จำนวน 2 คาบต่อสัปดาห์ ส่วนหลักสูตรภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น โรงเรียนได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนเป็นแผนการเรียนตามกลุ่มผู้สนใจเดิม อยู่ในระดับชั้น ม.1-ม.6 และ MEP ในระดับชั้น ม.ต้น 3) สภาพการบริหารโรงเรียนสตรีอ่างทองภายหลังการใช้รูปแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล ดำเนินการจัดการศึกษา TOK, CAS, EE, GE, ภาษาดังประเทศที่ 2 และแนวทางการจัดกิจกรรม CAS ที่ชัดเจน เข้าใจง่ายสามารถปฏิบัติตามแนวมาตรฐานสากล ได้เป็นอย่างดี

ไพชยนต์ จันทเขต (2553) ได้ศึกษาการวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนประสาทวิทยาคาร พบว่า 1) สภาพการบริหารโรงเรียนประสาทวิทยาคาร ก่อนพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากลทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณลักษณะผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ พบว่า 1.1) ด้านคุณลักษณะผู้เรียนมีทั้งหมด 18 ตัวชี้วัด ภาพรวมค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติก่อนการพัฒนารูปแบบอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 13 ตัวชี้วัด ส่วนตัวชี้วัดที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย จำนวน 5 ตัวชี้วัด 1.2) ด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล มีทั้งหมด 17 ตัวชี้วัด ภาพรวมค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติก่อนการพัฒนารูปแบบอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 15 ตัวชี้วัด ส่วนตัวชี้วัดที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย จำนวน 2 ตัวชี้วัด 1.3) ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ มีทั้งหมด 25 ตัวชี้วัด ภาพรวมค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติก่อนการพัฒนารูปแบบ อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 21 ตัวชี้วัด ส่วนตัวชี้วัดที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย จำนวน 4 ตัวชี้วัด 2) รูปแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนประสาทวิทยาคาร มีองค์ประกอบและแนวทางการจัดการศึกษา ดังนี้ 2.1) การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ประกอบด้วย 7 หมวด ได้แก่ 2.1.1) การนำองค์กร 2.1.2) การวางแผนกลยุทธ์ 2.1.3) การมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2.1.4) การวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ 2.1.5) การมุ่งเน้นบุคลากร 2.1.6) การจัดการกระบวนการ 2.1.7) ผลลัพธ์ 2.2) การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล ประกอบด้วย 2.2.1) การพัฒนาหลักสูตร 2.2.2) การจัดการเรียนการสอน 2.2.3) การวัดและประเมินผล 2.2.4) เกณฑ์การจบหลักสูตร 3) สภาพการบริหารโรงเรียนประสาทวิทยาคารภายหลังการใช้รูปแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการวิจัยที่เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเปรียบเทียบ พบว่า 3.1) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานของโรงเรียนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ภาพรวมค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติภายหลังการวิจัยและพัฒนารูปแบบสูงกว่าระยะก่อนทำการวิจัย โดยมีตัวชี้วัดที่มีความแตกต่างกันระหว่างก่อนวิจัยและภายหลังการวิจัย และพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 18 ตัวชี้วัด 3.2) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานของโรงเรียนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล ภาพรวมค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติภายหลังการวิจัยและพัฒนารูปแบบสูงกว่าระยะก่อนทำการวิจัย โดยมีตัวชี้วัดที่มีความแตกต่างกันระหว่างก่อนวิจัยและภายหลังการวิจัย และพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 17 ตัวชี้วัด 3.3) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานของโรงเรียนตามมาตรฐาน และตัวชี้วัดการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ภาพรวมค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติภายหลังการวิจัย

และพัฒนารูปแบบสูงกว่าระยะก่อนทำการวิจัย โดยมีตัวชี้วัดที่มีความแตกต่างกันระหว่างก่อนวิจัย และภายหลังการวิจัยและพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 25 ตัวชี้วัด

ศรายุทธ วัจคะฮาด (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จากผลการประเมิน การพัฒนาการยกระดับคุณภาพการศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี (3.41) เมื่อแยกเป็นรายโรงเรียนผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนี้ โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย โดยภาพรวมการพัฒนาอยู่ในระดับดีมาก โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์ โดยภาพรวมการพัฒนาอยู่ในระดับดี โรงเรียนมุกดาหาร โดยภาพรวมการพัฒนาอยู่ในระดับดี โรงเรียนจุฬารัตน์ราชวิทยาลัยมุกดาหาร โดยภาพรวมการพัฒนาอยู่ในระดับดีมาก เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผลการพัฒนาอยู่ในระดับดี โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับท้องถิ่นตามหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล นิเทศ ติดตาม ประเมินผล โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาทฤษฎี องค์ความรู้โลกศึกษา ความเรียงขั้นสูง สร้างสรรค์สังคม ในรายวิชาเพิ่มเติมหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนรายวิชาต่างประเทศที่ 2 เปิดสอนวิชาภาษาจีน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เปิดแผนการเรียนเรียนวิทย์-คณิต (MEP) ภาษา-สังคมศึกษา วิทย์-คณิต (สสวท.) ศิลปะ-พลศึกษา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เปิดสอนแผนวิทย์-คณิต แผนวิทย์-คณิต (สสวท.) แผนวิทย์-คณิต (MEP) แผนภาษา-คณิต ด้านการจัดการเรียนรู้ผลการพัฒนาอยู่ในระดับดี จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ในการสร้างองค์กร ผลการพัฒนาอยู่ในระดับดี ผู้นำมีวิสัยทัศน์ นำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติพัฒนาบุคลากร สื่อนวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน ส่งเสริมบุคลากรให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ด้านการใช้แหล่งเรียนรู้และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากชุมชน ผลการพัฒนาอยู่ในระดับดี ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ การนิเทศภายใน ด้านการใช้แหล่งเรียนรู้และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากชุมชน ผลการพัฒนาอยู่ในระดับดี มีการจัดแหล่งเรียนรู้ นำภูมิปัญญาท้องถิ่น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการพัฒนาอยู่ในระดับดีมาก มีการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามระบบ นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านการบริหารจัดการและการใช้สื่อเทคโนโลยีพัฒนาอยู่ในระดับดีมาก ครูผลิตสื่อและพัฒนาแหล่งเรียนรู้การใช้สังคมออนไลน์ นักเรียนมีผลงานด้านเทคโนโลยี ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาผลการพัฒนาอยู่ในระดับดีมาก พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามขั้นตอน มีการประเมินตรวจสอบ รายงานการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ผลการพัฒนาอยู่ในระดับดีมาก ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสาระหลัก

ผลการสอบพื้นฐาน กิจกรรมห้องเรียน MEP ห้องเรียนวิทยาศาสตร์ได้รับรางวัลในระดับภูมิภาค ระดับชาติ

ดิเรก วรรณเสียร, ประสิทธิ์ เขียวศรี และนพจร ศักดิ์ศิริ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความท้าทายในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อศึกษาและนำเสนอรูปแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล และเพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากลผลการวิจัยสภาพการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า โรงเรียนสามารถดำเนินการได้ในระดับมาก ทั้งการสร้างความรู้ความตระหนักและชี้แจงแนวทางการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลให้แก่ครู บุคลากร และผู้เกี่ยวข้อง ทบทวนปรับแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการ ให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สார்วจข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของครู การพัฒนาครูและบุคลากรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อยกระดับคุณภาพโรงเรียนบริหารด้วยระบบคุณภาพ จัดตั้ง และดำเนินการเครือข่ายร่วมพัฒนา จัดกิจกรรมการพัฒนากับโรงเรียนร่วมพัฒนาทั้งภายในและต่างประเทศ สนับสนุนให้ครูนำเสนอผลงานและจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รายงานผลการประเมิน โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ จัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับบุคลากรเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการปฏิบัติ ทำการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนการสอน การวัดผล การประเมินผลตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล พัฒนาคือนวัตกรรมเทคโนโลยีห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้โรงเรียน จัดทำสาระรายวิชาเพิ่มเติมสู่ความเป็นเลิศ ครูทำการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร โดยการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทำการพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านภาษาต่างประเทศและ ICT เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนจัดการศึกษาตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ในภาพรวม ด้านการบริหารระบบคุณภาพได้ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องจากการทำงานที่เป็นระบบ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในทางที่ดี การบรรลุตามแผนกลยุทธ์และการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลดีกับครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน ปัญหาสำคัญที่พบในการจัดการศึกษาตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากลด้านการบริหารระบบคุณภาพ ได้แก่ ความไม่ชัดเจนในการปฏิบัติ ในช่วงแรกภาระงานของบุคลากรมีมากและเวลาในการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับสาเหตุของปัญหาดังกล่าวมาจากความพร้อมของบุคลากร

ศศิพร รินทะ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล กรณีศึกษาโรงเรียนเมืองคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 พบว่า 1) ด้านการนำองค์การ (Leadership) โรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการเพื่อชี้้นำ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และยุทธศาสตร์ของโรงเรียนและใช้หลักธรรมาภิบาล

ในการบริหารจัดการ ผู้บริหารมีวิธีการสื่อสารกับบุคลากรในโรงเรียนที่หลากหลายและเหมาะสม ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำในการดำเนินงานของโรงเรียน และได้มีการพัฒนาความเป็นผู้นำให้กับบุคลากรด้วยการกระจายอำนาจอย่างทั่วถึง อีกทั้งผู้บริหารได้ประพฤติเป็นแบบอย่างและสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่มีจริยธรรม และวิถีปฏิบัติที่แสดงถึงความเป็นพลเมืองดี

2) ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic planning) โรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนและมีการจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอที่จะทำให้แผนปฏิบัติการบรรลุความสำเร็จสอดคล้องตรงตามเป้าหมายของโรงเรียน มีกระบวนการถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ลงสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจนและเป็นขั้นตอน 3) ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and stakeholder focus) โรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมเพื่อปรับปรุงและสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา สอดคล้องกับเป้าหมายสูงสุดของโรงเรียน และเป็นที่พอใจของสังคมชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) ด้านการวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Analysis and knowledge management) โรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเลือกรวบรวม วิเคราะห์ จัดการและปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ และการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งการทบทวนผลการดำเนินการ และได้นำผลการทบทวนในการปรับปรุงผลการดำเนินการไปใช้ เพื่อผลักดันให้เกิดการปรับปรุงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและยกระดับมาตรฐานการศึกษา 5) ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร (Faculty and staff focus) โรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการสร้างความผูกพันและความสามัคคีให้บุคลากรเกิดความมุ่งมั่นในการทำงานอย่างเต็มตามศักยภาพ ได้มีการพัฒนาและการจัดการบุคลากร เพื่อให้ใช้ศักยภาพของบุคลากรอย่างเต็มที่ในการร่วมสร้างสรรค์และพัฒนาโรงเรียนสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน 6) ด้านการจัดการกระบวนการ (Process management) โรงเรียนเมืองคงมีการจัดโครงสร้างการบริหารจัดการโรงเรียนที่เป็นระบบและครอบคลุมงานทุกฝ่าย พร้อมทั้งมีการกำหนดแนวทางเพื่อมุ่งพัฒนาให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของโรงเรียน อีกทั้งมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจนเพื่อให้เกิดนวัตกรรมในโรงเรียน 7) ด้านผลลัพธ์ (Performance results) โรงเรียนมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างชัดเจน และเป็นระบบมีความสะดวก รวดเร็ว ในการเรียกใช้ข้อมูลมีความเป็นปัจจุบัน

รังสรรค์ นกสกุล, บุญเรือง ศรีเหรียญ และจุไร โชคประสิทธิ์ (2555) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการวิจัย พบว่า 1) ค่าเฉลี่ยของการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ธรรมาภิบาลและการบริหารระบบคุณภาพ มีการปฏิบัติมากเรียงไปตามลำดับ 2) ตัวแปรสังเกตได้ทุกปัจจัยมีการปฏิบัติสูงกว่าค่าเฉลี่ยและการแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งแบนราบกว่าปกติ 3) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง

ตัวแปรสังเกตได้ที่ได้ศึกษาจำนวน 36 ตัวแปร พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมด 623 คู่ มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 404 คู่ มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 46 คู่ และมีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 173 คู่ โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเป็นความสัมพันธ์ทางบวก จำนวน 392 คู่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็นบวกนั้นแสดงถึงความสัมพันธ์ที่มีทิศทางไปในทางเดียวกันความสัมพันธ์ทางลบ จำนวน 231 คู่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็นลบนั้นแสดงถึงความสัมพันธ์ที่มีทิศทางไปในทางตรงข้ามกันในเมทริกซ์ มีขนาดของความสัมพันธ์ทางบวกตั้งแต่ 0.004 ถึง 1.00 และมีขนาดของความสัมพันธ์ทางลบตั้งแต่ -0.001 ถึง -1.33 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้งที่อยู่ในตัวแปรแฝงเดียวกันและตัวแปรแฝงต่างกันความสัมพันธ์ส่วนใหญ่มีนัยทางสถิติขนาดของความสัมพันธ์ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง ($0.33 < r < 0.66$)

4) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น โมเดลเชิงสาเหตุของการพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบ ที่ส่งผลต่อการบริหารงาน โรงเรียนมาตรฐานสากล เชิงสมมติฐานมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

งานวิจัยต่างประเทศ

Baldanaza (1994 อ้างถึงใน บัญชา ปลื้มอารมณ์, 2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้การพัฒนากุศลกรกับ โรงเรียนยอดเยี่ยมในรัฐมินเนโซต้า ผลการวิจัย พบว่า 1) โรงเรียนที่มีโปรแกรมการพัฒนากุศลกรที่มีประสิทธิภาพนั้น บุคลากรภายในโรงเรียนมีโอกาสในการก้าวหน้าทางอาชีพสูง 2) โปรแกรมการพัฒนากุศลกรที่มีประสิทธิภาพชี้ให้เห็นถึงวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในระดับพื้นที่การศึกษา มีการวางแผนยาวเป็นลำดับขั้นตอนที่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ในระดับโรงเรียน 3) โปรแกรมการพัฒนากุศลกรที่มีประสิทธิภาพ ครูมีส่วนเกี่ยวข้อง มีการวางแผนร่วมกัน เห็นชอบร่วมกัน และร่วมดำเนินการตามจุดประสงค์ 4) งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าการพัฒนากุศลกรต้องดำเนินการอย่างเป็นพลวัต มีการร่วมมือกัน และต่อเนื่องกันทางด้านเนื้อหา และกระบวนการ ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเป้าหมายของการพัฒนากุศลกร ความสัมพันธ์ของการพัฒนากุศลกรกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียน การวางแผนการพัฒนา การนำไปใช้และการประเมินผล รวมทั้งนวัตกรรมของโปรแกรมการพัฒนากุศลกรด้วย

Murray (1996) ได้ศึกษาศึกษาภาพของโรงเรียนในชุมชนของออสเตรเลียต่อการใช้ระบบบริหารคุณภาพ TQM ผลการวิจัย พบว่า จุดเน้นสำคัญของโรงเรียนที่แท้จริง คือ การจัดการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ การใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหารและการพัฒนาทีมงานของความร่วมมือจะสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนและการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ นอกจากนั้นความร่วมมือของทีมงานควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน รวมทั้ง

การใช้อำนาจบทบาทและแบ่งมอบความรับผิดชอบกันอย่างเหมาะสม ข้อกำหนดเหล่านี้ควรเป็นส่วนหนึ่งที่จะพัฒนาให้เกิดการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ด้วยการจัดการฝึกอบรมเป็นกลยุทธ์สำคัญ วัฒนธรรมของความร่วมมือจะพัฒนาขึ้นเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ของผู้ปกครองและโรงเรียน รูปแบบของการใช้ภาวะผู้นำจะอยู่บนฐานของพฤติกรรมความร่วมมือและการทำงานเป็นทีม สรุปได้ว่า ผลการวิจัยนี้ให้ความสำคัญกับกลยุทธ์การจัดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำพัฒนาทีมงานที่มีคุณภาพ พัฒนาวัฒนธรรมของความร่วมมือในการทำงาน รวมทั้งส่งเสริมความสัมพันธ์ของสถาบันการศึกษากับผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ด้วย

Newby (1998) ได้ศึกษาการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร เป็นองค์ประกอบหลักของผู้นำระบบความคิดและการมอบอำนาจความมั่นใจในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องขององค์กร ซึ่งโรงเรียนมองเห็นถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลง และเป็นแรงกระตุ้นคณะกรรมการในเรื่องคุณภาพการศึกษา กำหนดคุณภาพโดยลูกค้าที่เป็นผลสำเร็จอย่างต่อเนื่อง และเป็นความจำเป็นและความคาดหวังของลูกค้า จุดประสงค์ในการศึกษาเพื่อเป็นการสำรวจสมาชิกและ คณะกรรมการสนับสนุนคุณภาพความสัมพันธ์ของแต่ละโรงเรียน พบความแตกต่าง 3 ด้าน คือ ความแตกต่างเรื่องการอบรม ครอบคลุมกับการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร ในการปฏิบัติของโรงเรียน ความแตกต่างที่เป็นความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนในเรื่องของความพึงพอใจที่ใช้ในการวัดคุณภาพและความแตกต่างของคุณภาพที่เป็นเป้าหมายของโรงเรียน

Hernandez (2001) ได้ศึกษาการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรเหมือนกับรูปแบบประสิทธิผลในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องขององค์กร พบว่า ข้อมูลที่บอกข้อกำหนดและสิ่งที่ดีของการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร กระบวนการใช้การบริหารคุณภาพทั้งองค์กรกับผู้บริหารใหม่ การอบรมครู การปรับปรุงห้องเรียนอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงการประชุมอย่างต่อเนื่อง ในระดับผู้บริหาร และครู วิธีการที่จำเป็นของการประเมินประสิทธิภาพของการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร ตัวชี้วัดการประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ผลของการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรในทางที่ดีของวัฒนธรรมโรงเรียน การลาออกต่ำ วิธีการเป็นระบบ การมีส่วนร่วม และความเป็นเจ้าของลูกค้า

Baldwin (2002 อ้างถึงใน บัญชา ปลื้มอารมณ์, 2557) ได้ศึกษานำการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรมาใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจและเข้าใจวิธีการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรความสัมพันธ์ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ การจัดการที่ดี พบว่า มีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับความพึงพอใจ การมอบหน้าที่ พบว่า มีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับความพึงพอใจ ระยะเวลาในการร่วมมือเป็นความสัมพันธ์ทางลบของความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายนอก และผลของวิธีการจัดการและการบริหารเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องในโรงเรียนมัธยมศึกษา

Rampa (2005) ได้ศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารคุณภาพโดยรวม (TQM) และการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน (แอฟริกาใต้) จากการศึกษา พบว่า ได้ข้อสรุปรูปแบบบูรณาการของ TQM ในการปรับตัวของโรงเรียนด้วยบริบท (Context) ความต้องการ (Needs) จุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weakness) ผลลัพธ์ของโครงการงานวิจัยจะให้องค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาแบบบูรณาการในแอฟริกาใต้ในการพัฒนาคุณภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารโรงเรียนให้เกิดคุณภาพทั้งองค์กร โดยภาพรวมนั้น จำเป็นต้องมีรูปแบบการบริหารโรงเรียนอย่างเป็นระบบ และมีรูปแบบการพัฒนาบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพ ความรู้ ความสามารถ บุคลากรต้องใช้ศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อให้โรงเรียนเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งพัฒนารูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เหมาะสมกับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสามารถกำหนดกรอบของการบริหารเพื่อมุ่งสู่มาตรฐานสากลของสถานศึกษา ตลอดจนโครงสร้างของการบริหารอย่างเป็นรูปธรรมในการขับเคลื่อนองค์กรสู่มาตรฐานสากลซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้น

การศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับแนวคิดและหลักการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยศึกษาเอกสาร งานวิจัยและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หลักการ ทฤษฎี แนวคิดการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากล องค์ประกอบสำคัญและการนำมาใช้ในสถานศึกษา ศึกษาแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับระบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษา โดยศึกษาจากรายงานกรณีตัวอย่าง (ศึกษาสภาพจริง) จากรายงานประเมินตนเองของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบจำลอง

การสร้างรูปแบบจำลอง เพื่อสร้างรูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยการสังเคราะห์แบบสัมภาษณ์ ผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1 ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 7 องค์ประกอบ คือ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านผู้รับบริการ ด้านการจัดการความรู้ ด้านบุคลากร ด้านการจัดการกระบวนการ และด้านผลลัพธ์ นำมาสร้างเป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบว่าเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย และส่วนของแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็น โดยอิสระ

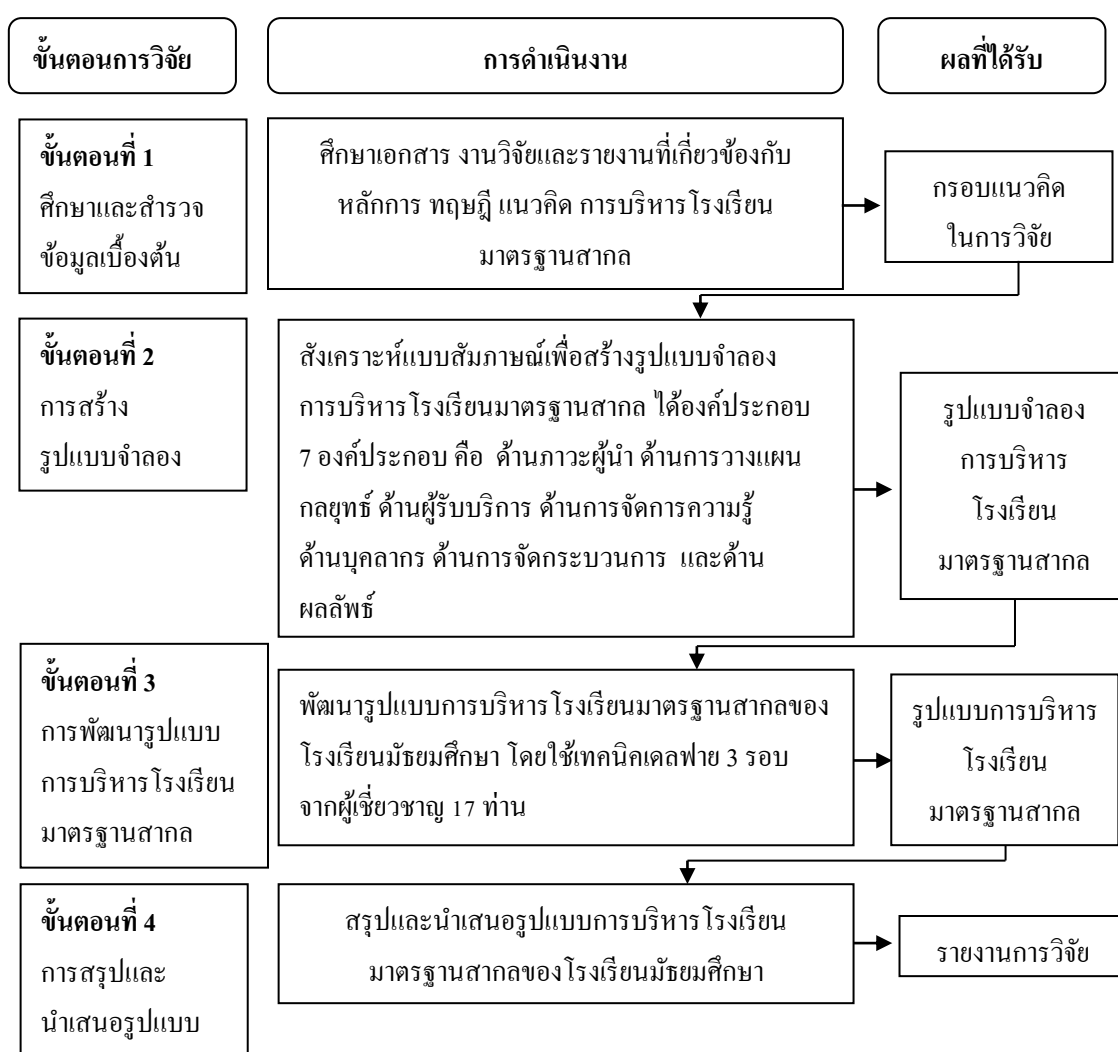
ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

การพัฒนารูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi) จากผู้ทรงคุณวุฒิวิเคราะห์ห้องการและวิเคราะห์รูปแบบงานในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากผู้ทรงคุณวุฒิ การบริหารการศึกษา เพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และมีความสมบูรณ์ด้วยการใช้รูปแบบจำลองจากขั้นตอนที่ 2 นำมาศึกษาวิเคราะห์

และกำหนดรูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi) 3 รอบ

ขั้นตอนที่ 4 การสรุปและนำเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของ โรงเรียนมัธยมศึกษา

ดำเนินการขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจะสรุปผลและนำเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว โดยจัดทำเป็นรายงานผลการวิจัยต่อไป

ภาพที่ 6 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิในการการบริหารการศึกษา ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นนักวิชาการบริหารการศึกษา ใช้เทคนิควิธีการคัดเลือกแบบ (Snowball method) โดยเลือกผู้เชี่ยวชาญครั้งแรก จำนวน 4 คน แล้วขอคำแนะนำในการเลือกผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่านแรก อีก 13 คน รวม 17 คน (รายละเอียดในภาคผนวก) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการเลือกผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ทั้งภาครัฐ และเอกชน เช่น มหาวิทยาลัย และ โรงเรียนเอกชน 5 คน
2. ผู้มีผลงานด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) 4 คน
3. ผู้มีหน้าที่ในการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา 4 คน
4. ผู้มีหน้าที่ผลิตนักบริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้ที่ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ คณบดีคณะครุศาสตร์ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา 4 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีทั้งหมด 3 ฉบับ ดังนี้

1. แบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique)

รอบที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากรูปแบบจำลองของระบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย

รอบที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามในรอบที่ 1 เห็นด้วยร้อยละ 80 ขึ้นไป รวมกับข้อสรุปจากแบบสอบถามปลายเปิดของผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดของผู้ที่เสนอแนะไว้ แบบสอบถามฉบับที่ 2

รอบที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการนำเสนอข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามฉบับที่ 2 มาวิเคราะห์หามัชฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile range) ของกลุ่ม แล้วนำมาแสดงไว้ในแบบสอบถามรอบที่ 3 เพื่อให้ผู้ตอบพิจารณาข้อที่มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.14 ขึ้นไป และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ 1.50 ลงมา ของแต่ละข้อความ เพื่อหาความสอดคล้อง โดยดูเกณฑ์การแปลผลของขนิษฐา วิทยาอนุมาต (2530, หน้า 30-33) ประกอบกับระดับความคิดเห็นของกลุ่ม โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามยืนยันคำตอบเดิมหรือเปลี่ยนแปลงคำตอบของตนเองได้

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ร่างแบบสอบถามการวิจัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 10 โรงเรียน ที่มีคุณภาพในการจัดการศึกษาตามมาตรฐานปี พ.ศ. 2558 หรือโรงเรียนที่ดีที่สุดในประเทศไทย ใช้เกณฑ์พิจารณาจาก ผลคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน ม.3 และ ม.6 (O-NET) ปีการศึกษา 2557 ผลการประเมินสถานศึกษาโดยสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบ 3 ซึ่งเป็น โรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล มีขั้นตอน ดังนี้

1.1 การศึกษาเอกสาร งานวิจัยและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง หลักการ ทฤษฎี แนวคิด การบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากล จากโรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล 10 โรงเรียน

การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และภาษาเพื่อให้มีความสมบูรณ์เกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม และสามารถวัดได้ตรงกับ เรื่องที่ต้องการศึกษา แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) และปรับปรุงให้เหมาะสม มีความถูกต้อง ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูล ซึ่งรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เรียนเชิญในการขอความอนุเคราะห์ให้ตรวจแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังนี้

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก	หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาวาตรี ดร.พงศ์เทพ
จิระโร	อาจารย์ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยา
ประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
3) ดร.สมุทรา ชำนาญ	อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
4) ดร.สุกิจ โพธิ์ศิริกุล	ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านค่าย
อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
5) ดร.สุริสา บุญโชติหิรัญ	ผู้อำนวยการ โรงเรียนระยองวิทยาคม
จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

2. แบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีขั้นตอน ดังนี้

2.1 ประมวลผลจากการสังเคราะห์เอกสาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 10 โรงเรียน ที่มีคุณภาพในการจัดการศึกษาตามมาตรฐานปี พ.ศ. 2558 หรือโรงเรียนที่ดีที่สุดในประเทศไทย ใช้เกณฑ์พิจารณาจากผลคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน ม.3 และ ม.6 (O-NET) ปีการศึกษา 2557 ผลการประเมินสถานศึกษาโดยสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบ 3 ซึ่งเป็นฉบับที่ 1

2.2 จัดทำเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

3. แบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมของรูปแบบในการนำไปใช้มีขั้นตอน ดังนี้

3.1 คัดเลือกข้อความจากฉบับที่ 2 ที่มีค่ามัธยฐาน ตั้งแต่ 3.14 ขึ้นไป และมีค่าพิสัยควอไทล์ 1.50 ลงมา มาจัดทำเป็นแบบสอบถาม ชนิดประมาณค่า 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

3.2 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และความเชื่อมั่น (Reliability)

การหาค่าอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครูสอนโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของคำถามรายข้อด้วยการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม จากการวัดแต่ละตัวแปร (Item-total correlation) ของ Wiersma and Jurs (1990, pp. 139-147) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ หลังจากนั้นได้คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก $r = .20$ ขึ้นไป มาเป็นแบบสอบถามที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริงในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ (บัญชา ปल्लीมอารมย์, 2557, หน้า 126) และนำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของ Cronbach (1990, pp. 202-204) จากการทดลองใช้เครื่องมือกับผู้บริหารและครูสอนโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน พบว่า

3.1.1 ด้านภาวะผู้นำ มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ .92 แต่ละข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนก โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม อยู่ระหว่าง .54 ถึง .89

3.1.2 ด้านการวางแผนกลยุทธ์ มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ .94 แต่ละข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนก โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม อยู่ระหว่าง .56 ถึง .89

3.1.3 ด้านผู้รับบริการ มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ .82 แต่ละข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนก โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .55 ถึง .66

3.1.4 ด้านการจัดการความรู้ มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ .93 แต่ละข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนก โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .51 ถึง .87

3.1.5 ด้านบุคลากร มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ .85 แต่ละข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนก โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .46 ถึง .83

3.1.6 ด้านการจัดการกระบวนการ มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ .98 แต่ละข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนก โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .81 ถึง .93

3.1.7 ด้านผลลัพธ์ มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ .93 แต่ละข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนก โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .53 ถึง .87

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการดังนี้

1. การศึกษาสภาพจริง เอกสาร ร่องรอย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 10 โรงเรียน ที่มีคุณภาพในการจัดการศึกษาตามมาตรฐานปี 2558 ซึ่งเป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล
2. ข้อมูลจากแบบสอบถามฉบับที่ 1, 2 และฉบับที่ 3 ผู้วิจัยได้นำหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นำแบบ สอบถามส่งถึงกลุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเอกสาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 10 โรงเรียน ที่มีคุณภาพในการจัดการศึกษาตามมาตรฐานปี พ.ศ. 2558 หรือโรงเรียนที่ดีที่สุดในประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย การลดทอนข้อมูล การแสดงข้อมูลและการสร้างข้อมูลสรุป
2. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยเทคนิคเดลฟาย (Delphi technique)
 - 2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามรอบที่ 1 ใช้วิธีคำนวณค่าร้อยละของคำตอบที่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยในแต่ละข้อความ และคัดเลือกข้อความที่ผู้ตอบเห็นด้วยร้อยละ 80

ขึ้นไป ตามแนวทางของสมุทรร ชำนาญ (2546, หน้า 79-80) และสังเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ที่มีความสอดคล้องกันตามเกณฑ์ดังกล่าว นำไปสร้างแบบสอบถามในรอบที่ 2

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามรอบที่ 2 และรอบที่ 3 ใช้การวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile range) โดยพิจารณาคัดเลือกข้อความที่มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.14 ขึ้นไป และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ 1.50 ลงมา นำไปกำหนดเป็นรูปแบบที่เหมาะสม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยรูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ผลการศึกษารูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและ ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

ความหมายของสัญลักษณ์

การวิจัยรูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้ คือ

Mo แทน ฐานนิยม

Med แทน มัธยฐาน

Q1 แทน ค่าพิสัยควอไทล์ที่ 1

Q3 แทน ค่าพิสัยควอไทล์ที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัยรูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นนักวิชาการบริหารการศึกษา ใช้เทคนิควิธีการคัดเลือกแบบ (Snowball method) ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อศึกษารูปแบบ เพื่อพัฒนารูปแบบ และเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ด้านภาวะผู้นำ (Leadership) โรงเรียนมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งนำการกำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยม ผลการดำเนินการที่คาดหวังของโรงเรียนของผู้บริหารระดับสูง รวมทั้งระบบธรรมาภิบาลของโรงเรียน และการดำเนินงานเกี่ยวกับจริยธรรม กฎหมาย และความรับผิดชอบต่อชุมชน วิธีการที่ผู้นำระดับสูงสื่อสารกับบุคลากร การพัฒนาผู้นำในอนาคต การวัดผลการดำเนินงานในระดับองค์กร และการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่มีจริยธรรม และวิถีปฏิบัติที่แสดงถึงความเป็นพลเมืองดี

2. การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic planning) โรงเรียนมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดทำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการของโรงเรียน การถ่ายทอดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติ การจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอที่จะทำให้แผนปฏิบัติการบรรลุผลสำเร็จ การปรับเปลี่ยนแผน เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงวิธีการวัดความสำเร็จ และการรักษาความยั่งยืนของโรงเรียนในระยะยาว

3. ผู้รับบริการ (Service recipient) โรงเรียนมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการสร้างความผูกพันกับผู้รับบริการ เพื่อความสำเร็จด้านการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน รวมถึงวิธีการที่โรงเรียนรับฟัง ความคิดเห็น ความต้องการของผู้รับบริการ และใช้สารสนเทศ เพื่อปรับปรุงและค้นหาโอกาสในการสร้างนวัตกรรม

4. การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement analysis and knowledge management) โรงเรียนมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการและปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศ และสินทรัพย์ทางความรู้ และการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งการทบทวนผลการดำเนินการ และใช้ผลการทบทวนในการปรับปรุงผลการดำเนินการ เพื่อผลักดันให้เกิดการปรับปรุง ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ผลการดำเนินงาน และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของโรงเรียน

5. การมุ่งเน้นบุคลากร (Faculty and staff focus) โรงเรียนมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการผูกใจ การพัฒนา และการจัดการบุคลากร เพื่อให้มีการใช้ศักยภาพของบุคลากรอย่างเต็มที่ และสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกับพันธกิจ กลยุทธ์และแผนปฏิบัติการโดยรวมของโรงเรียน รวมถึงการประเมินขีดความสามารถและอัตรากำลัง และการสร้างสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดผลการดำเนินงานที่ดี

6. การจัดการกระบวนการ (Process management) โรงเรียนมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการกำหนดสมรรถนะหลัก ระบบงาน การออกแบบ การจัดการ และปรับปรุงกระบวนการที่สำคัญ

เพื่อนำระบบงานไปใช้สร้างคุณค่า ให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและโรงเรียนประสบความสำเร็จ รวมทั้งการเตรียมพร้อมต่อภาวะฉุกเฉิน

7. ผลลัพธ์ (Performance results) โรงเรียนมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน และการปรับปรุงในด้านที่สำคัญ ได้แก่ ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน (Student learning outcomes) ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นผู้รับบริการ (Service recipient outcomes) ผลลัพธ์ด้านงบประมาณและการเงิน (Budgetary and financial, outcomes) ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร (Workforce outcomes) ผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลของกระบวนการ (Process effectiveness outcomes) ผลลัพธ์การนำองค์กร (Leadership outcomes) นอกจากนี้ ยังเป็นการตรวจประเมินระดับผลการดำเนินการเมื่อเปรียบเทียบกับ โรงเรียนและสถาบันการศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาและบริการในระดับเดียวกัน โดยจะแสดงข้อมูลสำคัญของระดับ (Levels) แนวโน้ม (Trends) ผลผลิตภาพ (Productivity) ประสิทธิภาพ (Effective) ในรอบเวลา (Cycle time) ของการดำเนินงานของโรงเรียนในปัจจุบัน ผลลัพธ์ที่ได้จากการตรวจประเมินจะเป็นสารสนเทศตัวชี้วัดความก้าวหน้า เพื่อประเมิน ปรับปรุงกระบวนการจัดการศึกษาและบริการ โดยมีความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันกับกลยุทธ์ของโรงเรียน

ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงนำประเด็นทั้ง 7 ประเด็น เป็นโมเดลในการสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ (Leadership) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic planning) การมุ่งเน้นผู้รับบริการ (Service recipient) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement analysis and knowledge management) การมุ่งเน้นบุคลากร (Faculty and staff focus) การจัดการกระบวนการ (Process management) และผลลัพธ์ (Performance results) ในมิติขององค์ประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และองค์ประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบที่สร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 ท่าน ตอบแบบสอบถาม เพื่อพัฒนาแบบ โดยวิธีการอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) เพื่อหาความเป็นไปได้และฉันทามติจากทัศนคติของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีผลการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านภาวะผู้นำ

รูปแบบการบริหาร ด้านภาวะผู้นำ	ความเป็นไปได้			Mo – Med	จันทามติ
	Mo	Med	Q3-Q1		
1. องค์ประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน					
1.1 ความเป็นเลิศทางวิชาการ					
พัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ดี สามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น	4.0	4.0	0.72	0.0	ได้
มีความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรส่งเสริมการ จัดกิจกรรมได้เหมาะสม	4.0	4.0	1.05	0.0	ได้
โรงเรียนต้องมีการบริหารจัดการ และส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ที่เป็นการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
พัฒนาหลักสูตรความเป็นเลิศเฉพาะทาง วิทย์-คณิต ภาษา อาชีพ ดนตรี กีฬา ให้เนื้อหาเทียบเคียงกับมาตรฐานสากล	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจในการบริหาร ด้านต่าง ๆ พร้อมเรียนรู้ตลอดเวลา	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ ที่มีผลงานปรากฏเป็นที่ยอมรับ	4.0	4.0	1.05	0.0	ได้
1.2 สื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา					
มีการบริหารจัดการครูต่างชาติเพื่อนำมาสอน นักเรียน	5.0	4.0	1.14	1.0	ได้
ผู้บริหารต้องสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียน ภาษาต่างประเทศจากเจ้าของภาษา	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
ผู้บริหารสามารถใช้ภาษาต่างประเทศ ในการสื่อสารได้	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รูปแบบการบริหาร ด้านภาวะผู้นำ	ความเป็นไปได้			Mo – Med	นันทมติ
	Mo	Med	Q3-Q1		
1.3 ผู้นำทางความคิด					
ส่งเสริมให้การพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะ การคิด เพื่อสร้างสรรค์ผลงาน	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
มีเหตุมีผลรู้จักการวางแผนจัดการสู่เป้าหมาย	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
ผู้นำยุค IT ต้องมีความคิดและมองต่างมุม เพื่อพัฒนาที่แตกต่าง	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์					
ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เทคโนโลยี ในการเรียนรู้ ออกแบบ สร้างสรรค์งาน	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานที่สามารถนำมาใช้ ได้จริงและสร้างสรรค์	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
ผู้บริหารมีความคิดริเริ่ม จัดสรรผู้เรียน เข้าร่วมกิจกรรมต่อยอดทางความรู้ต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	5.0	4.0	1.00	1.0	ได้
1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก					
ส่งเสริมให้นักเรียนมีความตระหนักรู้ ในสภาพการณ์ของโลก	5.0	4.0	1.26	1.0	ได้
ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ซึ่งจะส่งผลต่อการอยู่ร่วมกัน ในสังคมต่อไป	4.0	4.0	0.98	0.0	ได้
ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ รับผิดชอบต่อส่วนร่วม	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
2. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล					
2.1 ด้านคุณภาพทางวิชาการ					
โรงเรียนจัดหลักสูตรทางเลือกที่เทียบเคียง กับหลักสูตรมาตรฐานสากล	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รูปแบบการบริหาร ด้านภาวะผู้นำ	ความเป็นไปได้			$ Mo - Med $	นันทมติ
	Mo	Med	Q3-Q1		
มีหลักสูตรการเรียนที่รับรองนักเรียนที่มี ความสามารถเฉพาะทาง	5.0	4.0	1.08	1.0	ได้
โรงเรียนใช้ระบบการวัดผลประเมินผลแบบ มาตรฐานสากลไทยแบบประเมินที่สามารถ เทียบโอน	4.0	4.0	1.05	0.0	ได้
2.2 ด้านคุณภาพของครู					
มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องการสอน เทคโนโลยีและใช้ภาษาต่างประเทศ ในการสื่อสารได้อย่างดี	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
พัฒนาครูให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และใช้ภาษาต่างประเทศ	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
ความสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ในการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติ	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
2.3 ด้านการวิจัย					
มีความรู้ความสามารถใช้วิจัย หรือนวัตกรรม เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	4.0	4.0	1.19	0.0	ได้
โรงเรียนดำเนินการจัดทำวิจัยและพัฒนา การจัดการศึกษาด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และใช้ผลการวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา เทียบเคียงมาตรฐานสากล	5.0	4.0	1.08	1.0	ได้
3. องค์ประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)					
3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหาร					
มีวิสัยทัศน์ มองไกล วางแผนพัฒนาต่อเนื่อง	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
ผู้บริหารมีการจัดการด้วยระบบคุณภาพ	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
ผู้นำทางวิชาการและสามารถใช้ภาษา ต่างประเทศในการสื่อสารได้	5.0	4.0	1.26	1.0	ได้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รูปแบบการบริหาร ด้านภาวะผู้นำ	ความเป็นไปได้			$ Mo - Med $	ฉันทามติ
	Mo	Med	Q3-Q1		
3.2 ด้านระบบบริหารจัดการ					
มีการวางแผนการดำเนินการอย่างเป็นระบบ	4.0	4.0	1.05	0.0	ได้
ผู้นำมีการวางกรอบขอบข่ายและโครงสร้าง การบริหารที่ชัดเจน	5.0	4.0	1.14	1.0	ได้
โรงเรียนมีการจัดการด้วยระบบคุณภาพ ที่ได้รับการรับรองจากองค์กรมาตรฐาน ระดับโลก	4.0	4.0	1.06	0.0	ได้
3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน					
จัดการเรียนการสอนและภาระงานให้ เหมาะสม	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
โรงเรียนต้องมีวัสดุ-อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ที่ส่งเสริมต่อการจัดการเรียนการสอน	4.0	4.0	0.80	0.0	ได้
3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา					
ผู้นำเป็นผู้ประสาน ประชาสัมพันธ์หน่วยงาน องค์กรเข้ามามีบทบาทในสถานศึกษา	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
ผู้บริหารมีเครือข่ายสถานศึกษา/ บุคคล/ องค์กรรัฐและเอกชนเพื่อแลกเปลี่ยน ประสบการณ์และทรัพยากรทั้งในและ ต่างประเทศ	4.0	4.0	1.05	0.0	ได้

จากตารางที่ 2 ผลการพัฒนาในรูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านภาวะผู้นำ พบว่า ฉันทามติของผู้เชี่ยวชาญจากการตอบกลับแบบสอบถามโดยเทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) เพื่อพิจารณา รูปแบบ ได้รับความเห็นเป็นฉันทามติจากผู้เชี่ยวชาญทุกองค์ประกอบ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีด้านที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน

ค่ามัธยฐาน (Median) มีค่าตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยว่าตัวบ่งชี้เหมาะสม ค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างค่าฐานนิยมกับค่ามัธยฐาน [*Mo-Med*] มีค่าไม่เกิน 1.00 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันในทุกตัวบ่งชี้

โดยมีค่าพิสัยควอไทล์ (Interquartile range) ระหว่าง 0.00-1.00 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันสูง ได้แก่ พัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี สามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น (0.72) ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ซึ่งจะส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมต่อไป (0.98) โรงเรียนต้องมีวัสดุ-อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่ส่งเสริมต่อการจัดการเรียนการสอน (0.80)

ตารางที่ 3 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวางแผนกลยุทธ์

รูปแบบการบริหาร ด้านการวางแผนกลยุทธ์	ความเป็นไปได้			<i>Mo - Med</i>	นันทามติ
	<i>Mo</i>	<i>Med</i>	Q3-Q1		
1. องค์ประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน					
1.1 ความเป็นเลิศทางวิชาการ					
วางแผนการบริหารจัดการหลักสูตร	4.0	4.0	1.05	0.0	ได้
สถานศึกษาให้เป็นตามหลักมาตรฐานสากล					
กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาระยะยาว	4.0	4.0	0.89	0.0	ได้
สอดคล้องกับมาตรฐานสากล					
จัดหลักสูตรส่งเสริมความเป็นเลิศที่	5.0	4.0	1.14	0.0	ได้
หลากหลายตอบสนองต่อศักยภาพความถนัด					
ของผู้เรียนการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม					
1.2 สื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา					
มีกลยุทธ์ส่งเสริมการใช้ภาษาในการสื่อสาร	5.0	4.0	0.98	1.0	ได้
ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ					
จัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนสื่อสารได้อย่างน้อย	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
2 ภาษาอย่างต่อเนื่อง					

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รูปแบบการบริหาร ด้านการวางแผนกลยุทธ์	ความเป็นไปได้			Mo – Med	นันทามติ
	Mo	Med	Q3-Q1		
1.3 ล้ำหน้าทางความคิด					
วางแผนจัดการเรียนจัดกิจกรรมเน้นทักษะ ทางการคิด	5.0	4.0	1.14	1.0	ได้
จัดโครงการแบบบูรณาการอ่านคิดวิเคราะห์ ในทุกรายวิชา	5.0	5.0	1.05	0.0	ได้
นำยุทธศาสตร์วิสัยทัศน์การศึกษาใน ต่างประเทศเป็นแนวทางการวางแผน	4.0	4.0	0.80	0.0	ได้
1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์					
มีกลยุทธ์ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีการนำ เทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
จัดให้ผู้เรียนมีการผลิตผลงานแข่งขัน ในเวทีระดับชาตินานาชาติอยู่เสมอ	4.0	4.0	0.72	0.0	ได้
1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก					
มีโครงการ/ กิจกรรมปลูกฝังนักเรียน เชื่อมโยงค่านิยม 12 ประการและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
มีโครงการ/ กิจกรรมสร้างลักษณะนิสัยให้มี ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมโลก	4.0	4.0	1.05	0.0	ได้
2. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล					
2.1 ด้านคุณภาพทางวิชาการ					
มีกลยุทธ์จัดหลักสูตรทางเลือกที่เทียบเคียง มาตรฐานสากล	5.0	4.0	1.17	1.0	ได้
วางแผนกลยุทธ์ที่รองรับต่อหลักสูตร มาตรฐานสากล	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รูปแบบการบริหาร ด้านการวางแผนกลยุทธ์	ความเป็นไปได้			Mo – Med	นันทามติ
	Mo	Med	Q3-Q1		
2.2 ด้านคุณภาพของครู					
มีแผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร มาตรฐานสากล	5.0	4.0	1.14	1.0	ได้
มีแผนพัฒนาปรับปรุงบุคลากรให้สอดคล้อง กับโครงสร้างการบริหาร	5.0	4.0	1.08	1.0	ได้
2.3 ด้านการวิจัย					
มีแผนงานนำวิจัยมาพัฒนาผลต่อยอดความคิด	5.0	4.0	1.00	1.0	ได้
โรงเรียนดำเนินการทำวิจัยและพัฒนากิจ การศึกษาในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง	4.0	4.0	0.80	0.0	ได้
3. องค์ประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)					
3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหาร					
มีกลยุทธ์ส่งเสริมผู้บริหารด้านความเป็นผู้นำ วิชาการ	4.0	4.0	0.80	0.0	ได้
วางแผนการจัดการองค์กรให้มีมาตรฐาน	5.0	4.0	1.14	1.0	ได้
3.2 ด้านระบบบริหารจัดการ					
สร้างระบบการจัดการโดยใช้เทคโนโลยี	5.0	4.0	1.26	1.0	ได้
มีกลยุทธ์ส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ	4.0	4.0	1.09	0.0	ได้
วางแผนการใช้ทรัพยากร	5.0	4.0	1.14	1.0	ได้
วางแผนในการบริหารให้เป็นไปตามกลยุทธ์ ของโรงเรียน	5.0	4.0	1.26	1.0	ได้
3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน					
มีแผนการจัดหนังสือ ตำราเรียนที่มีคุณภาพ วัสดุ สื่อ อุปกรณ์การเรียน ระดับมาตรฐาน สากล เพื่อให้ให้นักเรียนได้ใช้เรียนอย่างเพียงพอ	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
มีแผนการจัดการชั้นเรียนอย่างเหมาะสม	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รูปแบบการบริหาร ด้านการวางแผนกลยุทธ์	ความเป็นไปได้			Mo – Med	นันทามติ
	Mo	Med	Q3-Q1		
3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา					
มีแผนงานประสานความร่วมมือ กำหนด กรอบความร่วมมือ เพื่อสร้างเครือข่าย ร่วมพัฒนาโรงเรียน	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
มีแผนงานจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียน ชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ	5.0	4.0	1.14	1.0	ได้

จากตารางที่ 3 ผลการพัฒนา รูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวางแผนกลยุทธ์ พบว่า นันทามติของผู้เชี่ยวชาญจากการตอบกลับแบบสอบถาม โดยเทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) เพื่อพิจารณารูปแบบ ได้รับความเห็นเป็นนันทามติจากผู้เชี่ยวชาญทุกองค์ประกอบ เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า มีด้านที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน

ค่ามัธยฐาน (Median) มีค่าตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยว่าตัวบ่งชี้เหมาะสม ค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างค่าฐานนิยมกับค่ามัธยฐาน [Mo-Med] มีค่าไม่เกิน 1.00 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นสอดคล้องกันในทุกตัวบ่งชี้

โดยมีค่าพิสัยควอไทล์ (Interquatile range) ระหว่าง 0.00-1.00 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันสูง ได้แก่ กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาระยะยาว สอดคล้องกับมาตรฐานสากล (0.89) มีกลยุทธ์ส่งเสริมการใช้ภาษาในการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (0.98) นำยุทธศาสตร์วิสัยทัศน์การศึกษาในต่างประเทศเป็นแนวทางการวางแผน (0.80) จัดให้ผู้เรียนมีการผลิตผลงานเข้าแข่งขันในเวทีระดับชาตินานาชาติอยู่เสมอ (0.72) โรงเรียนดำเนินการทำวิจัย และพัฒนาการจัดการศึกษาด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง (0.80) มีกลยุทธ์ส่งเสริมผู้บริหารด้านความเป็นผู้นำวิชาการ (0.80)

ตารางที่ 4 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านผู้รับบริการ

รูปแบบการบริหาร ด้านผู้รับบริการ	ความเป็นไปได้			Mo – Med	จันทมติ
	Mo	Med	Q3-Q1		
1. องค์ประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน					
1.1 ความเป็นเลิศทางวิชาการ					
นักเรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัด	5.0	4.0	1.17	1.0	ได้
ส่งเสริมนักเรียนตามความสามารถและ ความถนัดของแต่ละบุคคล	5.0	5.0	1.05	0.0	ได้
1.2 สื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา					
นักเรียนเลือกเรียนภาษาที่สองตามความสนใจ	4.0	4.0	1.05	0.0	ได้
ส่งเสริมการใช้ภาษาในระดับสากลการสื่อสาร ที่หลากหลาย	4.0	4.0	0.72	0.0	ได้
1.3 ล้ำหน้าทางความคิด					
นักเรียนสร้างสรรค์ความรู้สิ่งใหม่ ๆ ได้ เพื่อพัฒนาโรงเรียน	5.0	4.0	1.17	1.0	ได้
สามารถเสนอแนวคิด/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับแนวคิดเพื่อสาธารณประโยชน์	5.0	5.0	1.05	0.0	ได้
1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์					
นักเรียนเลือกผลิตชิ้นงานตามความสนใจ และตามความถนัด	5.0	4.0	1.17	1.0	ได้
นักเรียนมีความรอบรู้ด้านทักษะภาพ รู้จัก ตีความสร้างสื่อในการพัฒนาความคิด การตัดสินใจ และการเรียนรู้ให้ก้าวหน้าขึ้น	4.0	4.0	1.19	0.0	ได้
1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก					
นักเรียนมีความตระหนักในความหลากหลาย ทางวัฒนธรรม	5.0	4.0	1.17	1.0	ได้
จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนรับรู้และ ตระหนักจริงในประเด็นของสังคมโลก	5.0	5.0	1.05	0.0	ได้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รูปแบบการบริหาร ด้านผู้รับบริการ	ความเป็นไปได้			$ Mo - Med $	นันทามติ
	Mo	Med	Q3-Q1		
2. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล					
2.1 ด้านคุณภาพทางวิชาการ					
โรงเรียนจัดหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ตอบสนองต่อความถนัดและศักยภาพ ตามความต้องการของผู้เรียน	5.0	4.0	1.26	1.0	ได้
มีการจัดหลักสูตรที่หลากหลายที่ตอบสนอง ต่อความถนัดและศักยภาพของนักเรียน	5.0	4.0	1.17	1.0	ได้
2.2 ด้านคุณภาพของครู					
ครูสามารถส่งเสริมนักเรียนในทุกด้าน และพร้อมให้ความรู้แก่ผู้เรียน	5.0	4.0	1.08	1.0	ได้
ครูสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อตอบสนอง ศักยภาพของผู้เรียน	4.0	4.0	1.19	0.0	ได้
2.3 ด้านการวิจัย					
ส่งเสริมให้ครูนำผลวิจัยมาพัฒนานักเรียน	5.0	5.0	1.10	0.0	ได้
จัดทำวิจัยให้สอดคล้องกับปัญหาของนักเรียน	4.0	4.0	0.80	0.0	ได้
3. องค์ประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)					
3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหาร					
มีคุณธรรมจริยธรรมและการจัดการที่ดี	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
มีประสบการณ์ อบรม ศึกษา แลกเปลี่ยน เรียนรู้ในการจัดการศึกษานานาชาติ	5.0	4.0	1.17	1.0	ได้
3.2 ด้านระบบบริหารจัดการ					
ใช้ระบบคุณธรรมในการบริหารจัดการ	4.0	4.0	1.14	0.0	ได้
จัดการบริหารแบบกระจายอำนาจ คล่องตัว	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม	5.0	4.0	1.26	1.0	ได้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รูปแบบการบริหาร ด้านผู้รับบริการ	ความเป็นไปได้			$ Mo - Med $	ฉันทามติ
	Mo	Med	Q3-Q1		
3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน					
โรงเรียนมีห้องสมุด มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์วิทยบริการ มีสื่อที่พอเพียงเหมาะสม ทันสมัย	4.0	4.0	1.19	0.0	ได้
ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ที่มีได้อย่างเหมาะสม	4.0	4.0	1.05	0.0	ได้
3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา					
มีเครือข่ายการเรียนรู้ที่ร่วมกันทั้งครู ศิษย์ ผู้ปกครอง	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
โรงเรียนมีเครือข่ายสนับสนุนจากสถาบัน อุดมศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ	4.0	4.0	1.19	0.0	ได้

จากตารางที่ 4 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านผู้รับบริการ พบว่า ฉันทามติของผู้เชี่ยวชาญจากการตอบกลับแบบสอบถาม โดยเทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) เพื่อพิจารณารูปแบบ ได้รับความเห็นเป็นฉันทามติจากผู้เชี่ยวชาญทุกองค์ประกอบ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีด้านที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน

ค่ามัธยฐาน (Median) มีค่าตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยว่าตัวบ่งชี้เหมาะสม ค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างค่าฐานนิยมกับค่ามัธยฐาน $[Mo-Med]$ มีค่าไม่เกิน 1.00 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันในทุกตัวบ่งชี้

โดยมีค่าพิสัยควอไทล์ (Interquartile range) ระหว่าง 0.00-1.00 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันสูง ได้แก่ ส่งเสริมการใช้ภาษาในระดับสากลการสื่อสารที่หลากหลาย (0.72) จัดทำวิจัยให้สอดคล้องกับปัญหา (0.80)

ตารางที่ 5 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดการความรู้

รูปแบบการบริหาร ด้านการจัดการความรู้	ความเป็นไปได้			Mo – Med	จันทามติ
	Mo	Med	Q3-Q1		
1. องค์ประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน					
1.1 ความเป็นเลิศทางวิชาการ					
นักเรียนมีความประจักษ์แข่งขันในระดับ ชาติได้	5.0	4.0	1.17	1.0	ได้
นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับ ที่สูงขึ้นจนถึงระดับอุดมศึกษาทั้งในและ ต่างประเทศในหลายอัตรา	4.0	4.0	0.57	0.0	ได้
1.2 สื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา					
การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาแบบเน้น ทักษะการสื่อสาร โดยครูเจ้าของภาษา มีศูนย์ภาษาเพื่อการเรียนรู้	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
5.0	4.0	1.26	1.0	ได้	
1.3 ล้ำหน้าทางความคิด					
ใช้ประสบการณ์ตรงมากกว่าประสบการณ์ ในห้องเรียน	4.0	4.0	0.57	0.0	ได้
นักเรียนเกิดการพัฒนาและมีความคิด สร้างสรรค์	4.0	4.0	1.00	0.0	ได้
1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์					
นักเรียนสามารถต่อยอดผลงานของตนเอง ให้ดียิ่งขึ้น	5.0	4.0	1.26	1.0	ได้
นักเรียนมีผลงาน โครงการอย่างหลากหลาย	4.0	4.0	1.00	0.0	ได้
1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก					
มีความตระหนักในสถานการณ์ของโลก สามารถเรียนรู้และจัดการได้	4.0	4.0	0.89	0.0	ได้
ทุกรายวิชาบูรณาการประเด็นสังคมโลก ลงในเนื้อหา	4.0	4.0	0.57	0.0	ได้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รูปแบบการบริหาร ด้านการจัดการความรู้	ความเป็นไปได้			Mo – Med	นันทามติ
	Mo	Med	Q3-Q1		
2. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล					
2.1 ด้านคุณภาพทางวิชาการ					
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้ระบบห้องเรียน คุณภาพ	4.0	4.0	0.88	0.0	ได้
โรงเรียนจัดทำหลักสูตร English program	4.0	4.0	0.98	0.0	ได้
2.2 ด้านคุณภาพของครู					
ครูมีกระบวนการในการจัดการเรียนการสอน ตามหลักมาตรฐานสากล	4.0	4.0	1.00	0.0	ได้
ใช้สื่อนวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่าง ต่อเนื่อง	5.0	4.0	1.30	1.0	ได้
2.3 ด้านการวิจัย					
การทำวิจัยเชิงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.0	4.0	0.98	0.0	ได้
มีการวิจัยภาคเรียนละ 1 เรื่อง	5.0	4.0	1.26	1.0	ได้
3. องค์ประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)					
3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหาร					
ผู้บริหารมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามบทบาท ผู้นำทางวิชาการ	4.0	4.0	1.00	0.0	ได้
กำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาที่ชัดเจน ผู้บริหารเลือกพัฒนาตามศักยภาพ	4.0	4.0	0.93	0.0	ได้
3.2 ด้านระบบบริหารจัดการ					
โรงเรียนมีระบบบริหารจัดการความรู้และ สร้างนวัตกรรมทางการบริหาร	4.0	4.0	0.98	0.0	ได้
กำกับ ติดตาม แก้ไข พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน					
อบรมครูบุคลากรในการใช้สื่อประกอบ การสอนและในแหล่งการเรียนรู้	4.0	4.0	0.89	0.0	ได้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รูปแบบการบริหาร ด้านการจัดการความรู้	ความเป็นไปได้			Mo – Med	ฉันทามติ
	Mo	Med	Q3-Q1		
ห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์มัลติมีเดีย ทุกห้องเรียน	4.0	4.0	0.98	0.0	ได้
3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา					
ระดมทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างเครือข่าย ร่วมพัฒนาโรงเรียน	4.0	4.0	0.94	0.0	ได้
ประสานความร่วมมือการจัดการเครือข่าย ตามศักยภาพ/ จุดเด่นของสถานศึกษา	4.0	4.0	1.19	0.0	ได้

จากตารางที่ 5 ผลการพัฒนาแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดการความรู้ พบว่าฉันทามติของผู้เชี่ยวชาญจากการตอบกลับแบบสอบถาม โดยเทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) เพื่อพิจารณารูปแบบ ได้รับความเห็นเป็นฉันทามติจากผู้เชี่ยวชาญทุกองค์ประกอบ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีด้านที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน

ค่ามัธยฐาน (Median) มีค่าตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยว่าตัวบ่งชี้เหมาะสมค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างค่าฐานนิยมกับค่ามัธยฐาน [Mo-Med] มีค่าไม่เกิน 1.00 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันในทุกตัวบ่งชี้

โดยมีค่าพิสัยควอไทล์ (Interquartile range) ระหว่าง 0.00-1.00 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันสูง ได้แก่ นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นจนถึงระดับอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศในหลายอัตรา (0.57) ใช้ประสบการณ์ตรงมากกว่าประสบการณ์ในห้องเรียน (0.57) มีความตระหนักในสถานการณ์ของโลก สามารถเรียนรู้และจัดการได้ (0.89) ทุกรายวิชาบูรณาการประเด็นสังคมโลกลงในเนื้อหา (0.57) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้ระบบห้องเรียนคุณภาพ (0.88) โรงเรียนจัดทำหลักสูตร English program (0.98) การทำวิจัยเชิงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (0.98) กำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาที่ชัดเจนผู้บริหารเลือกพัฒนาตามศักยภาพ (0.93) โรงเรียนมีระบบบริหารจัดการความรู้และสร้างนวัตกรรมทางการบริหาร (0.98) อบรมครูบุคลากรในการใช้สื่อประกอบการสอนและในแหล่งการเรียนรู้ (0.89) ห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์มัลติมีเดียทุกห้องเรียน (0.98) ระดมทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างเครือข่ายร่วมพัฒนา โรงเรียน (0.94)

ตารางที่ 6 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านบุคลากร

รูปแบบการบริหาร ด้านบุคลากร	ความเป็นไปได้			Mo – Med	สัมฤทธิ์
	Mo	Med	Q3-Q1		
1. องค์ประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน					
1.1 ความเป็นเลิศทางวิชาการ					
นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ดี เป็นที่ยอมรับ	4.0	4.0	0.89	0.0	ได้
นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่านการประเมินระดับชาติ	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
1.2 สื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา					
นักเรียนสามารถสอบผ่านการวัดระดับ ความสามารถทางภาษา	5.0	5.0	0.98	0.0	ได้
ครูต่างชาติผ่านการอบรมแนวทางการสอน และผ่านการประเมินตามมาตรฐาน	4.0	4.0	1.19	0.0	ได้
1.3 ล้ำหน้าทางความคิด					
นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ความคิดใหม่ ๆ ได้ด้วยตนเอง	4.0	4.0	1.00	0.0	ได้
ครูจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ความคิด	4.0	4.0	0.80	0.0	ได้
1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์					
นักเรียนสามารถนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ ให้เกิดประโยชน์	4.0	4.0	0.89	0.0	ได้
ครูส่งเสริมฝึกซ้อมนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขัน และกิจกรรมต่าง ๆ	4.0	4.0	1.00	0.0	ได้
1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก					
อบรมสั่งสอนให้นักเรียนรับผิดชอบต่อสังคม	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
จัดกิจกรรมร่วมกันส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รูปแบบการบริหาร ด้านบุคลากร	ความเป็นไปได้			Mo – Med	นันทามติ
	Mo	Med	Q3-Q1		
2. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล					
2.1 ด้านคุณภาพทางวิชาการ					
ปรับลดเนื้อหา เพื่อความเข้มข้นของเนื้อหา หรือกิจกรรมสู่มาตรฐานสากล	5.0	4.0	1.14	1.0	ได้
ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลาผู้ จัดกิจกรรม ให้เหมาะสม	4.0	4.0	0.90	0.0	ได้
2.2 ด้านคุณภาพของครู					
จัดอบรมสัมมนาอย่างต่อเนื่องด้านการสอน	4.0	4.0	0.87	0.0	ได้
วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.0	4.0	0.88	0.0	ได้
2.3 ด้านการวิจัย					
มีการวิจัยที่เทียบเคียงมาตรฐานสากล	4.0	4.0	1.00	0.0	ได้
มีการเผยแพร่งานวิจัย	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
3. องค์ประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)					
3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหาร					
มีคุณลักษณะเป็นที่ยอมรับ	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
มีสมรรถนะที่ดีในการบริหารงาน	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
3.2 ด้านระบบบริหารจัดการ					
มีการบริหารบุคคลอย่างอิสระและคล่องตัว	4.0	4.0	0.89	0.0	ได้
บุคลากรอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมกับงาน	4.0	4.0	0.90	0.0	ได้
3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน					
ภาระงานสอนของครูมีความเหมาะสม	5.0	4.0	1.26	1.0	ได้
บุคลากรสามารถบริหารจัดการทรัพยากร บนปัจจัยพื้นฐานที่มีอยู่อย่างเหมาะสม	4.0	4.0	1.00	0.0	ได้
3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา					
โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนบุคลากรกับเครือข่าย เพื่อการพัฒนา	4.0	4.0	0.98	0.0	ได้

จากตารางที่ 6 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านบุคลากร พบว่า นันทามติของผู้เชี่ยวชาญจากการตอบกลับแบบสอบถามโดยเทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) เพื่อพิจารณารูปแบบ ได้รับความเห็นเป็นฉันทามติจากผู้เชี่ยวชาญทุกองค์ประกอบ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีด้านที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน

ค่ามัธยฐาน (Median) มีค่าตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยว่าตัวบ่งชี้เหมาะสม ค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างค่าฐานนิยมกับค่ามัธยฐาน [$Mo-Med$] มีค่าไม่เกิน 1.00 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันในทุกตัวบ่งชี้

โดยมีค่าพิสัยควอไทล์ (Interquartile range) ระหว่าง 0.00-1.00 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันสูง ได้แก่ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ดี เป็นที่ยอมรับ (0.89) นักเรียนสามารถสอบผ่านการวัดระดับความสามารถทางภาษา (0.98) ครูจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ความคิด (0.80) นักเรียนสามารถนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ (0.89) ครูส่งเสริมฝึกซ้อมนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันและกิจกรรมต่าง ๆ (1.00) ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จัดกิจกรรมให้เหมาะสม (0.90) จัดอบรมสัมมนาอย่างต่อเนื่องด้านการสอน (0.87) วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล (0.88) มีการบริหารบุคคลอย่างอิสระและคล่องตัว (0.89) บุคลากรอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมกับงาน (0.90) บุคลากรสามารถบริหารจัดการทรัพยากรบนปัจจัยพื้นฐานที่มีอยู่อย่างเหมาะสม (1.00) โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนบุคลากรกับเครือข่ายเพื่อการพัฒนา (0.98)

ตารางที่ 7 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดการกระบวนการ

รูปแบบการบริหาร ด้านการจัดการกระบวนการ	ความเป็นไปได้			$Mo - Med$	ฉันทามติ
	Mo	Med	Q3-Q1		
1. องค์ประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน					
1.1 ความเป็นเลิศทางวิชาการ					
มีกระบวนการเตรียมความพร้อมใน	4.0	4.0	0.88	0.0	ได้
การศึกษาต่อของนักเรียน					
มีกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้แบบเน้น	4.0	4.0	0.90	0.0	ได้
ผู้เรียนเป็นสำคัญส่งเสริมความเป็นเลิศ					
ตอบสนองต่อศักยภาพผู้เรียน					

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รูปแบบการบริหาร ด้านการจัดการกระบวนการ	ความเป็นไปได้			Mo – Med	นันทมติ
	Mo	Med	Q3-Q1		
1.2 สื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา					
มีการจัดกิจกรรมภาษาต่างประเทศ อย่างต่อเนื่อง	4.0	4.0	0.98	0.0	ได้
มีกระบวนการวัดระดับความสามารถ ทางภาษา	4.0	4.0	0.98	1.0	ได้
1.3 ล้ำหน้าทางความคิด					
นักเรียนกล้าเผชิญหน้ากับความเสี่ยง สามารถ ใช้ความคิดระดับสูงมีเหตุผลและวางแผน จัดการสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้	4.0	4.0	0.72	0.0	ได้
นักเรียนสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าด้วย กระบวนการคิดอย่างเป็นขั้นตอน	4.0	4.0	1.05	0.0	ได้
1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์					
มีกระบวนการขั้นตอนในการผลิตงาน อย่างเป็นระบบ	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
มีการจัดการความคิดของตน	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก					
สามารถจัดการกับตนเองให้รู้และเข้าใจ ในวัฒนธรรมที่หลากหลาย	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
ครูจัดกิจกรรมกระตุ้นการเรียนรู้ประเด็น สังคมโลกในและนอกห้องเรียนอย่างมีเหตุผล	4.0	4.0	1.05	0.0	ได้
2. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล					
2.1 ด้านคุณภาพทางวิชาการ					
มีการจัดการออกแบบหลักสูตรให้หลากหลาย และได้มาตรฐานสากล โดยผู้เชี่ยวชาญ	5.0	4.0	1.14	1.0	ได้
มีการทบทวนหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ เป็นระบบ	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รูปแบบการบริหาร ด้านการจัดการกระบวนการ	ความเป็นไปได้			Mo – Med	นันทามติ
	Mo	Med	Q3-Q1		
2.2 ด้านคุณภาพของครู					
มีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการสอนของครู	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
มีการจัดทำแผนการสอนอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับมาตรฐานสากลในทุกวิชา	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
2.3 ด้านการวิจัย					
ใช้กระบวนการวิจัยตามหลักวิชาการ ในการวิจัย	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการ วิจัย	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
3. องค์ประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)					
3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหาร					
มีการจัดการอย่างเป็นระบบ	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
สร้างให้บุคลากรของตนเป็นผู้นำทางวิชาการ	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
3.2 ด้านระบบบริหารจัดการ					
บริหารจัดการ โดยผสมผสานทฤษฎี ทางการบริหาร	5.0	4.0	1.00	1.0	ได้
ใช้ระบบวงจรคุณภาพในการบริหารงาน	5.0	4.0	1.26	1.0	ได้
3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน					
มีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ครอบคลุม พื้นที่บริการ	4.0	4.0	0.98	0.0	ได้
จัดสรรงบประมาณให้ปัจจัยพื้นฐานปัจจัย ต่อการเรียนรู้อย่างเพียงพอ	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รูปแบบการบริหาร ด้านการจัดการกระบวนการ	ความเป็นไปได้			Mo – Med	นันทามติ
	Mo	Med	Q3-Q1		
3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา					
มีโครงการและการบริหารจัดการด้านเครือข่าย ในการพัฒนา	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
จัดทำโครงการลงนามสัญญาในการร่วมมือพัฒนา กับองค์กรต่าง ๆ	5.0	4.0	1.08	1.0	ได้

จากตารางที่ 7 ผลการพัฒนาในรูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดการกระบวนการ พบว่า นันทามติของผู้เชี่ยวชาญจากการตอบกลับแบบสอบถาม โดยเทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) เพื่อพิจารณารูปแบบ ได้รับความเห็นเป็นนันทามติจากผู้เชี่ยวชาญทุกองค์ประกอบ เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า มีด้านที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน

ค่ามัธยฐาน (Median) มีค่าตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยว่าตัวบ่งชี้เหมาะสม ค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างค่าฐานนิยมกับค่ามัธยฐาน [Mo-Med] มีค่าไม่เกิน 1.00 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นสอดคล้องกันในทุกตัวบ่งชี้

โดยมีค่าพิสัยควอไทล์ (Interquartile range) ระหว่าง 0.00-1.00 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันสูง ได้แก่ มีกระบวนการเตรียมความพร้อมในการศึกษาต่อของนักเรียน (0.88) มีกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมความเป็นเลิศตอบสนองต่อศักยภาพผู้เรียน (0.90) มีการจัดกิจกรรมภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง (0.98) มีกระบวนการวัดระดับความสามารถทางภาษา (0.98) นักเรียนกล้าเผชิญหน้ากับความเล็ง สามารถใช้ความคิดระดับสูงมีเหตุผลและวางแผนจัดการสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ (0.72) บริหารจัดการโดยผสมผสาน ทฤษฎีทางการบริหาร (1.00) มีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ครอบคลุมพื้นที่บริการ (0.98)

ตารางที่ 8 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านผลลัพธ์

รูปแบบการบริหาร ด้านผลลัพธ์	ความเป็นไปได้			Mo – Med	ฉันทามติ
	Mo	Med	Q3-Q1		
1. องค์ประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน					
1.1 ความเป็นเลิศทางวิชาการ					
นักเรียนมีความสามารถเป็นที่ประจักษ์ ระดับนานาชาติ	4.0	4.0	1.05	0.0	ได้
มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านการประเมิน ระดับชาติมีผลงานปรากฏเป็นที่ยอมรับ	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
1.2 สื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา					
นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นตามที่สถานศึกษากำหนด	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
มีการจัดการระบบการพัฒนาภาษา ด้วยเทคโนโลยี	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
1.3 ล้ำหน้าทางความคิด					
นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริม ทักษะความคิดสร้างสรรค์	4.0	4.0	0.80	0.0	ได้
นักเรียนมีการสร้างค่านิยมที่เหมาะสมกับ วัฒนธรรม	4.0	4.0	1.19	0.0	ได้
1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์					
นักเรียนสามารถใช้องค์ความรู้ที่หลากหลาย ในการทำงาน	5.0	4.0	1.08	1.0	ได้
นักเรียนมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก					
เป็นพลเมืองดีมีอุดมการณ์ประชาธิปไตย	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
เคารพกฎกติกา มารยาททางสังคม	5.0	4.0	1.26	1.0	ได้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รูปแบบการบริหาร ด้านผลลัพธ์	ความเป็นไปได้			Mo – Med	นันทมติ
	Mo	Med	Q3-Q1		
2. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล					
2.1 ด้านคุณภาพทางวิชาการ					
มีหลักสูตรเทียบเคียงมาตรฐานสากล	4.0	4.0	1.05	0.0	ได้
กระบวนการจัดการเรียนอ้างอิงมาตรฐาน สากล	5.0	4.0	1.14	1.0	ได้
2.2 ด้านคุณภาพของครู					
ครู เป็นครูมืออาชีพ	4.0	4.0	1.06	0.0	ได้
ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเป็น ที่ปรึกษาให้นักเรียนได้	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
2.3 ด้านการวิจัย					
มีการตีพิมพ์วารสารวิจัยอย่างต่อเนื่อง	4.0	4.0	0.80	0.0	ได้
จัดประชุมด้านการวิจัย	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้
3. องค์ประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)					
3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหาร					
ส่งเสริมศักยภาพบุคคล	4.0	4.0	1.05	0.0	ได้
สร้างแรงบันดาลใจในการทำงานให้แก่ บุคลากร	4.0	4.0	1.05	0.0	ได้
3.2 ด้านระบบบริหารจัดการ					
มีการบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.0	4.0	0.89	0.0	ได้
ใช้กระบวนการมุ่งผลสัมฤทธิ์ใน การบริหารงาน	5.0	4.0	1.14	0.0	ได้
3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน					
สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้	5.0	4.0	0.98	1.0	ได้
สร้างบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษา	4.0	4.0	1.08	0.0	ได้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รูปแบบการบริหาร ด้านผลลัพธ์	ความเป็นไปได้			Mo – Med	นันทามติ
	Mo	Med	Q3-Q1		
3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา					
พัฒนาเครือข่ายให้องค์กรมีผลลัพธ์ ที่น่าพึงพอใจ	5.0	4.0	1.14	1.0	ได้
สร้างภาพลักษณ์ และความพึงพอใจแก่ ผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา	5.0	5.0	1.05	0.0	ได้

จากตารางที่ 8 ผลการพัฒนาในรูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านผลลัพธ์ พบว่า นันทามติของผู้เชี่ยวชาญจากการตอบกลับแบบสอบถามโดยเทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) เพื่อพิจารณา รูปแบบ ได้รับความเห็นเป็นนันทามติจากผู้เชี่ยวชาญทุกองค์ประกอบ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีด้านที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน

ค่ามัธยฐาน (Median) มีค่าตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าตัวบ่งชี้เหมาะสม ค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างค่าฐานนิยมกับค่ามัธยฐาน [Mo-Med] มีค่าไม่เกิน 1.00 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันในทุกตัวบ่งชี้

โดยมีค่าพิสัยควอไทล์ (Interquartile range) ระหว่าง 0.00-1.00 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันสูง ได้แก่ นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะความคิดสร้างสรรค์ (0.80) มีการตีพิมพ์วารสารวิจัยอย่างต่อเนื่อง (0.80) มีการบริหารแบบมีส่วนร่วม (0.89) สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ (0.98)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยรูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถแบ่งขั้นตอนในการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยศึกษาเอกสาร งานวิจัยและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หลักการ ทฤษฎี แนวคิดการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล องค์ประกอบสำคัญและการนำมาใช้ในสถานศึกษา ศึกษาแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับระบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษาโดยศึกษาจากรายงานกรณีตัวอย่าง (ศึกษาสภาพจริง) จากรายงานประเมินตนเองของโรงเรียน ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบจำลอง เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสังเคราะห์แบบสัมภาษณ์ผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1 ประกอบด้วย ส่วนสำคัญ 7 องค์ประกอบ คือ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านบุคลากร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านเทคโนโลยี ด้านผู้รับบริการ และด้านผลการดำเนินงาน นำมาสร้างเป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบว่า เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย และส่วนของแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi) จากผู้ทรงคุณวุฒิวิเคราะห์องค์การและวิเคราะห์รูปแบบงานในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากผู้ทรงคุณวุฒิการบริหารการศึกษา เพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และมีความสมบูรณ์ด้วยการใช้รูปแบบจำลองจากขั้นตอนที่ 2 นำมาศึกษาวิเคราะห์ และกำหนดรูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi) 3 รอบ ขั้นตอนที่ 4 การสรุปและนำเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ดำเนินการขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจะสรุปผลและนำเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้ปรับปรุง

แก้ไขแล้ว โดยจัดทำเป็นรายงานผลการวิจัยต่อไป เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบกึ่งโครงสร้าง และแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ผลการศึกษารูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

สรุป

ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 17 คน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ (Leadership) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic planning) การมุ่งเน้นผู้รับบริการ (Service recipient) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการ ความรู้ (Measurement analysis and knowledge management) การมุ่งเน้นบุคลากร (Faculty and staff focus) การจัดการกระบวนการ (Process management) และผลลัพธ์ (Performance results) ในมิติ ขององค์ประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐาน สากล และองค์ประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. รูปแบบการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านภาวะผู้นำ ได้แก่ พัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ดี สามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น มีความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรส่งเสริมการจัดกิจกรรม ได้เหมาะสม โรงเรียนต้องมีการบริหารจัดการและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เป็นการพัฒนา ศักยภาพผู้เรียน พัฒนาหลักสูตรความเป็นเลิศเฉพาะทางวิทย์-คณิต ภาษา อาชีพ ดนตรี กีฬา ให้เนื้อหาเทียบเคียงกับมาตรฐานสากล ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจในการบริหารด้านต่าง ๆ พร้อมเรียนรู้ตลอดเวลา ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำทางวิชาการที่มีผลงานปรากฏเป็นที่ยอมรับ

มีการบริหารจัดการครูต่างชาติเพื่อนำมาสอนนักเรียน ผู้บริหารต้องสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนภาษาต่างประเทศจากเจ้าของภาษา ผู้บริหารสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารได้ ส่งเสริมให้การพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะการคิด เพื่อสร้างสรรค์ผลงาน มีเหตุมีผลรู้จักการวางแผนจัดการสู่เป้าหมาย ผู้นำยุค IT ต้องมีความคิดและมองต่างมุมเพื่อพัฒนาที่แตกต่าง ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ ออกแบบ สร้างสรรค์งาน ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานที่สามารถนำมาใช้ได้จริงและสร้างสรรค์ ผู้บริหารมีความคิดริเริ่ม จัดสรรผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่อยอดทางความรู้ต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความตระหนักรู้ในสภาพการณ์ของโลก ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ซึ่งจะส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมต่อไป ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ รับผิดชอบต่อส่วนร่วม โรงเรียนจัดหลักสูตรทางเลือกที่เทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล มีหลักสูตรการเรียนที่รับรองนักเรียนที่มีความสามารถเฉพาะทาง โรงเรียนใช้ระบบการวัดผลประเมินผลแบบมาตรฐานสากลไทย แบบประเมินที่สามารถเทียบโอนความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องการสอน เทคโนโลยีและใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารได้อย่างดี พัฒนาครูให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและใช้ภาษาต่างประเทศ ความสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติ มีความรู้ความสามารถใช้วิจัยหรือนวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนดำเนินการจัดทำวิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และใช้ผลการวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา การศึกษาเทียบเคียงมาตรฐานสากล มีวิสัยทัศน์ มองไกล วางแผนพัฒนาต่อเนื่อง ผู้บริหารมีการจัดการด้วยระบบคุณภาพ ผู้นำทางวิชาการและสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารได้

2. รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ได้แก่ วางแผนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นตามหลักมาตรฐานสากล กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาระยะยาว สอดคล้องกับมาตรฐานสากล จัดหลักสูตรส่งเสริมความเป็นเลิศที่หลากหลาย ตอบสนองต่อศักยภาพความถนัดของผู้เรียน การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม มีกลยุทธ์ส่งเสริมการใช้ภาษาในการสื่อสาร ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษาอย่างต่อเนื่อง วางแผนจัดการเรียนจัดกิจกรรมเน้นทักษะทางการคิด จัดโครงการแบบบูรณาการอ่านคิดวิเคราะห์ในทุกรายวิชา นำยุทธศาสตร์วิสัยทัศน์การศึกษาในต่างประเทศเป็นแนวทางการมีกลยุทธ์ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน วางแผนจัดให้ผู้เรียนมีการผลิตผลงานเข้าแข่งขันในเวทีระดับชาติ นานาชาติอยู่เสมอ มีโครงการ/ กิจกรรมปลูกฝังนักเรียนเชื่อมโยงค่านิยม 12 ประการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีโครงการ/ กิจกรรมสร้างลักษณะนิสัยให้มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมโลก มีกลยุทธ์จัดหลักสูตรทางเลือกที่เทียบเคียงมาตรฐาน สากล

วางแผนกลยุทธ์ที่รองรับต่อหลักสูตรมาตรฐานสากล มีแผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรมาตรฐานสากล มีแผนพัฒนาปรับปรุงบุคลากรให้สอดคล้องกับโครงสร้างการบริหาร มีแผนงานนำวิจัยมาพัฒนาผลต่อความคิด โรงเรียนดำเนินการทำวิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง มีกลยุทธ์ส่งเสริมผู้บริหารด้านความเป็นผู้นำวิชาการ วางแผนการจัดการองค์กรให้มีมาตรฐาน สร้างระบบการจัดการโดยใช้เทคโนโลยี มีกลยุทธ์ส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียนด้านการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ วางแผนการใช้ทรัพยากร วางแผนในการบริหารให้เป็นไปตามกลยุทธ์ของโรงเรียน มีแผนการจัดหนังสือ ตำราเรียนที่มีคุณภาพวัสดุ สื่อ อุปกรณ์การเรียนระดับมาตรฐานสากลเพื่อให้นักเรียนได้ใช้เรียนอย่างเพียงพอ มีแผนการจัดการชั้นเรียนอย่างเหมาะสม มีแผนงานประสานความร่วมมือ กำหนดกรอบความร่วมมือ เพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาโรงเรียน มีแผนงานจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ

3. รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น ด้านผู้รับบริการ ได้แก่ นักเรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัด ส่งเสริมนักเรียนตามความสามารถ และความถนัดของแต่ละบุคคล นักเรียนเลือกเรียนภาษาที่สอง ตามความสนใจ ส่งเสริมการใช้ภาษาในระดับสากล การสื่อสารที่หลากหลาย นักเรียนสร้างสรรค์ความรู้สิ่งใหม่ ๆ ได้เพื่อพัฒนาโรงเรียน สามารถเสนอแนวคิด/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิด เพื่อสาธารณประโยชน์ นักเรียนเลือกผลิตชิ้นงานตามความสนใจและตามความถนัดนักเรียน มีความรอบรู้ด้านทัศนสภาพ รู้จักตีความสร้างสื่อในการพัฒนาความคิด การตัดสินใจ และการเรียนรู้ ให้ก้าวหน้าขึ้น นักเรียนมีความตระหนักในความหลากหลายทางวัฒนธรรม จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนรับรู้และตระหนักจริงในประเด็นของสังคมโลก โรงเรียนจัดหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นเลิศตอบสนองต่อความถนัดและศักยภาพตามความต้องการของผู้เรียน มีการจัดหลักสูตรที่หลากหลาย ที่ตอบสนองต่อความถนัดและศักยภาพของนักเรียน ครูสามารถส่งเสริมนักเรียนในทุกด้านและพร้อมให้ความรู้แก่ผู้เรียน ครูสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อตอบสนองศักยภาพของผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูนำผลวิจัยมาพัฒนานักเรียน จัดทำวิจัยให้สอดคล้องกับปัญหาของนักเรียน มีคุณธรรม จริยธรรมและการจัดการที่ดี มีประสบการณ์ อบรม ศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษานานาชาติ ใช้ระบบคุณธรรมในการบริหารจัดการ จัดการบริหารแบบกระจายอำนาจ คล่องตัว ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนมีห้องสมุด มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์วิทย-บริการ มีสื่อที่พอเพียงเหมาะสม ทันสมัย ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่มีได้อย่างเหมาะสม มีเครือข่ายการเรียนรู้ที่ร่วมกันทั้งครู ศิษย์ ผู้ปกครอง โรงเรียนมีเครือข่ายสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ

4. รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดการความรู้ ได้แก่ นักเรียนมีความประจักษ์แก่กันในระดับชาติได้ นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นจนถึงระดับอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศในหลายอัตรา การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาแบบเน้นทักษะการสื่อสาร โดยครูเจ้าของภาษา มีศูนย์ภาษาเพื่อการเรียนรู้ ใช้ประสบการณ์ตรงมากกว่าประสบการณ์ในห้องเรียน นักเรียนเกิดการพัฒนาและมีความคิดสร้างสรรค์ นักเรียนสามารถต่อยอดผลงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้น นักเรียนมีผลงาน โครงการอย่างหลากหลาย มีความตระหนักในสถานการณ์ของโลก สามารถเรียนรู้และจัดการได้ ทูกรายวิชาบูรณาการประเด็นสังคมโลกลงในเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้ระบบห้องเรียนคุณภาพ โรงเรียนจัดทำหลักสูตร English program ครูมีกระบวนการในการจัดการเรียนการสอนตามหลักมาตรฐานสากล ใช้สื่อนวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง การทำวิจัยเชิงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการวิจัยภาคเรียนละ 1 เรื่อง ผู้บริหารมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามบทบาทผู้นำทางวิชาการ กำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาที่ชัดเจนผู้บริหารเลือกพัฒนาตามศักยภาพ โรงเรียนมีระบบบริหารจัดการความรู้และสร้างนวัตกรรมทางการบริหารกำกับ ติดตาม แก้ไข พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง อบรมครูบุคลากรในการใช้สื่อประกอบการสอนและในแหล่งการเรียนรู้ ห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์มีเดียทุกห้องเรียน ระดมทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างเครือข่ายร่วมพัฒนาโรงเรียน ประสานความร่วมมือการจัดการเครือข่ายตามศักยภาพ/ จุดเด่นของสถานศึกษา

5. รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านบุคลากร ได้แก่ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ดี เป็นที่ยอมรับ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านการประเมินระดับชาติ นักเรียนสามารถสอบผ่านการวัดระดับความสามารถทางภาษา ครูต่างชาติผ่านการอบรมแนวทางการสอนและผ่านการประเมินตามมาตรฐาน นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ความคิดใหม่ ๆ ได้ด้วยตนเอง ครูจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ความคิด นักเรียนสามารถนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ครูส่งเสริมฝึกซ้อมนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันและกิจกรรมต่าง ๆ อบรมสั่งสอนให้นักเรียนรับผิดชอบต่อสังคม จัดกิจกรรมร่วมกันส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ปรับลดเนื้อหา เพื่อความเข้มข้นของเนื้อหาหรือกิจกรรมผู้มาตรฐานสากล ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จัดกิจกรรมให้เหมาะสม จัดอบรมสัมมนาอย่างต่อเนื่อง ด้านการสอน วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการวิจัยที่เทียบเคียงมาตรฐานสากล มีการเผยแพร่ งานวิจัย มีคุณลักษณะเป็นที่ยอมรับ สมรรถนะที่ดีในการบริหารงาน มีการบริหารบุคคลอย่างอิสระ และคล่องตัว บุคลากรอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมกับงาน ภาระงานสอนของครูมีความเหมาะสม

บุคลากรสามารถบริหารจัดการทรัพยากรบนปัจจัยพื้นฐานที่มีอยู่อย่างเหมาะสม โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนบุคลากรกับเครือข่ายเพื่อการพัฒนา

6. รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดการกระบวนการ ได้แก่ มีกระบวนการเตรียมความพร้อมในการศึกษาต่อของนักเรียน มีกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมความเป็นเลิศตอบสนองต่อศักยภาพผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง มีกระบวนการวัดระดับความสามารถทางภาษา นักเรียนกล้าเผชิญหน้ากับความเล็ง สามารถใช้ความคิดระดับสูงมีเหตุผลและวางแผนจัดการสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ นักเรียนสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าด้วยกระบวนการคิดอย่างเป็นขั้นตอน มีกระบวนการขั้นตอนในการผลิตงานอย่างเป็นระบบ มีการจัดการความคิดของตน สามารถจัดการกับตนเองให้รู้และเข้าใจในวัฒนธรรมที่หลากหลาย ครูจัดกิจกรรมกระตุ้นการเรียนรู้ประเด็นสังคมโลกในและนอกห้องเรียนอย่างมีเหตุผล มีการจัดการออกแบบหลักสูตรให้หลากหลายและได้มาตรฐานสากลโดยผู้เชี่ยวชาญ มีการทบทวนหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอเป็นระบบ มีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการสอนของครู มีการจัดทำแผนการสอนอย่างเป็นระบบสอดคล้องกับมาตรฐานสากลในทุกวิชา ใช้กระบวนการวิจัยตามหลักวิชาการในการวิจัย บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการวิจัย มีการจัดการอย่างเป็นระบบ สร้างให้บุคลากรของตนเป็นผู้นำทางวิชาการบริหารจัดการโดยผสมผสานทฤษฎีทางการบริหารใช้ระบบวงจรคุณภาพในการบริหารงาน มีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงครอบคลุมพื้นที่บริการ จัดสรรงบประมาณให้ปัจจัยพื้นฐานเป็นปัจจัยต่อการเรียนรู้เพียงพอ มีโครงการและการบริหารจัดการด้านเครือข่ายในการพัฒนา จัดทำการลงนามสัญญาในการร่วมมือพัฒนากับองค์กรต่าง ๆ

7. รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านผลลัพธ์ ได้แก่ นักเรียนมีความสามารถเป็นที่ประจักษ์ระดับนานาชาติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านการประเมินระดับชาติ มีผลงานปรากฏเป็นที่ยอมรับนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินภาษาอังกฤษและภาษาอื่นตามที่สถานศึกษากำหนด มีการจัดการระบบการพัฒนาภาษาด้วยเทคโนโลยี นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะความคิดสร้างสรรค์ นักเรียนมีการสร้างค่านิยมที่เหมาะสมกับวัฒนธรรม นักเรียนสามารถใช้องค์ความรู้ที่หลากหลายในการทำงาน นักเรียนมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นพลเมืองดีมีอุดมการณ์ประชาธิปไตย เคารพกฎ กติกา มารยาททางสังคม หลักสูตรเทียบเคียงมาตรฐานสากล กระบวนการจัดการเรียนอ้างอิงมาตรฐานสากล ครูเป็นครุมืออาชีพ ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเป็นที่ปรึกษาให้นักเรียนได้ การตีพิมพ์วารสารวิจัยอย่างต่อเนื่องจัดประชุมด้านการวิจัยส่งเสริมศักยภาพ

บุคคล สร้างแรงบันดาลใจในการทำงานให้แก่บุคลากรการบริหารแบบมีส่วนร่วม ใช้กระบวนการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการบริหารงาน สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ สร้างบรรยากาศทางวิชาการ ในสถานศึกษา พัฒนาเครือข่ายให้องค์กรมีผลลัพธ์ที่น่าพึงพอใจ สร้างภาพลักษณ์ และความพึงพอใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา

อภิปรายผล

1. การศึกษารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ด้านภาวะผู้นำ (Leadership) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic planning) การมุ่งเน้นผู้รับบริการ (Service recipient) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement analysis and knowledge management) การมุ่งเน้นบุคลากร (Faculty and staff focus) การจัดการกระบวนการ (Process management) และผลลัพธ์ (Performance results) ในมิติขององค์ประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และองค์ประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ภายใต้องค์ประกอบของการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพนั้น ได้อิงแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand quality award: TQA) มาพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการ สอดคล้องกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจและเข้าใจวิธีการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร ความสัมพันธ์ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกไม่แตกต่างอย่างนัยสำคัญ การจัดการที่ดี พบว่า มีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับความพึงพอใจ การมอบหน้าที่ พบว่า มีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงกับความพึงพอใจ ระยะเวลาในการร่วมมือเป็นความสัมพันธ์ทางลบของความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายนอก และผลของวิธีการจัดการและการบริหารเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องใน โรงเรียนมัธยมศึกษาและ Hernandez (2001) ได้ศึกษาการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรเหมือนกับรูปแบบประสิทธิผลในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องขององค์กร พบว่า ข้อมูลที่บอกข้อกำหนดและสิ่งที่ดีของการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร กระบวนการใช้การบริหารคุณภาพทั้งองค์กรกับผู้บริหารใหม่ การอบรมครู การปรับปรุงห้องเรียนอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงการประชุมอย่างต่อเนื่อง ในระดับผู้บริหาร และครู วิธีการที่จำเป็นของการประเมินประสิทธิภาพของการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร ตัวชี้วัด การประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ผลของการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรในทางที่ดีของวัฒนธรรมโรงเรียน การลาออกต่ำ วิธีการเป็นระบบ การมีส่วนร่วม และความป็นเจ้าของลูกค้า พบว่า ข้อมูล

ที่บอกข้อกำหนดและสิ่งที่ดีของการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร กระบวนการใช้การบริหารคุณภาพ ทั้งองค์กรกับผู้บริหารใหม่ การอบรมครู การปรับปรุงห้องเรียนอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงการประชุมอย่างต่อเนื่อง ในระดับผู้บริหารและครู วิธีการที่จำเป็นของการประเมินประสิทธิภาพของการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร ตัวชี้วัดการประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ผลของการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร ในทางที่ดีของวัฒนธรรมโรงเรียน การลาออกต่ำ วิธีการเป็นระบบ การมีส่วนร่วม และความเป็นเจ้าของลูกค้ำ และยังคงสอดคล้องกับวิจัยของดิเรก วรณเสียร และคณะ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการจัดการศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความก้าวหน้าในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อศึกษาและนำเสนอ รูปแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล และเพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากลผลการวิจัยสภาพการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า โรงเรียนสามารถดำเนินการได้ในระดับมาก ทั้งการสร้างตระหนักรู้และชี้แจงแนวทางการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลให้แก่ครู บุคลากร และผู้เกี่ยวข้อง ทบทวนปรับแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สํารวจข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของครู การพัฒนาครูและบุคลากรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อยกระดับคุณภาพโรงเรียนบริหารด้วยระบบคุณภาพ สอดคล้องกับวิจัยของ Newby (1998) ได้ศึกษาการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร เป็นองค์ประกอบหลักของผู้นำ ระบบความคิดและการมอบอำนาจความมั่นใจ ในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องขององค์กร ซึ่งโรงเรียนมองเห็นถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลง และเป็นแรงกระตุ้นคณะกรรมการในเรื่องคุณภาพการศึกษา กำหนดคุณภาพโดยลูกค้ำที่เป็นผลสำเร็จอย่างต่อเนื่อง และเป็นความจำเป็นและความคาดหวังของลูกค้ำ จุดประสงค์ในการศึกษาเพื่อเป็นการสำรวจสมาชิกและคณะกรรมการสนับสนุนคุณภาพความสัมพันธ์ของแต่ละโรงเรียน พบความแตกต่าง 3 ด้าน คือ ความแตกต่างเรื่องกรอบการอบรม ครอบคลุมกับการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร ในการปฏิบัติของโรงเรียน ความแตกต่างที่เป็นความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนในเรื่องของความพึงพอใจที่ใช้ในการวัดคุณภาพ และความแตกต่างของคุณภาพที่เป็นเป้าหมายของโรงเรียน

2. การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านภาวะผู้นำ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีด้าน
ที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันสูง ได้แก่ พัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี
สามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งจะส่งผลต่อ

การอยู่ร่วมกันในสังคมต่อไป โรงเรียนต้องมีวัตถุประสงค์-อุปกรณ์-ครุภัณฑ์ที่ส่งเสริมต่อการจัดการเรียน การสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ภาวะผู้นำในการบริหารเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการด้านผู้เรียน การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงไว้ตลอดจนการจัดหาและบริหารวัสดุ อุปกรณ์ให้ทันสมัยเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของศศิพร รินทะ (2554) พบว่า 1) ด้านการนำองค์การ (Leadership) โรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการเพื่อชี้้นำการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และยุทธศาสตร์ของโรงเรียนและใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ ผู้บริหารมีวิธีการสื่อสารกับบุคลากรในโรงเรียนที่หลากหลายและเหมาะสม ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำในการดำเนินงานของโรงเรียนและได้มีการพัฒนาความเป็นผู้นำให้กับบุคลากรด้วยการกระจายอำนาจอย่างทั่วถึง อีกทั้งผู้บริหารได้ประพฤติเป็นแบบอย่างและสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่มีจริยธรรม และวิธีปฏิบัติที่แสดงถึงความเป็นพลเมืองดี 2) ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic planning) โรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน และมีการจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอที่จะทำให้แผนปฏิบัติการบรรลุความสำเร็จ สอดคล้องตรงตามเป้าหมายของโรงเรียน มีกระบวนการถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ลงสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจนและเป็นขั้นตอน 3) ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and stakeholder focus) โรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมเพื่อปรับปรุงและสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา สอดคล้องกับเป้าหมายสูงสุดของโรงเรียน และเป็นที่พอใจของสังคม ชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) ด้านการวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ (Analysis and knowledge management) โรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเลือกรวบรวม วิเคราะห์ จัดการและปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ และการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งการทบทวนผลการดำเนินการ และได้้นำผลการทบทวนในการปรับปรุงผลการดำเนินการไปใช้เพื่อผลักดันให้เกิดการปรับปรุงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและยกระดับมาตรฐานการศึกษา 5) ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร (Faculty and staff focus) โรงเรียนเมืองคงมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการสร้างความผูกพันและความสามัคคีให้บุคลากรเกิดความมุ่งมั่นในการทำงานอย่างเต็มตามศักยภาพ ได้มีการพัฒนา และการจัดการบุคลากร เพื่อให้ใช้ศักยภาพของบุคลากรอย่างเต็มที่ในการร่วมสร้างสรรค์และพัฒนาโรงเรียนสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน 6) ด้านการจัดการกระบวนการ (Process management) โรงเรียนเมืองคงมีการจัดโครงสร้างการบริหารจัดการโรงเรียนที่เป็นระบบและครอบคลุมงานทุกฝ่าย พร้อมทั้งมีการกำหนดแนวทาง เพื่อมุ่งพัฒนาให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของโรงเรียน อีกทั้งมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจนเพื่อให้เกิดนวัตกรรมในโรงเรียน 7) ด้านผลลัพธ์ (Performance results) โรงเรียนมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างชัดเจนและเป็นระบบมีความสะดวก รวดเร็ว ในการเรียกใช้ข้อมูลมีความเป็นปัจจุบัน

2.2 รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวางแผนกลยุทธ์ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีด้านที่ผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นสอดคล้องกันสูง ได้แก่ กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาระยะยาว สอดคล้องกับมาตรฐานสากล มีกลยุทธ์ส่งเสริมการใช้ภาษาในการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ นำยุทธศาสตร์วิสัยทัศน์การศึกษาในต่างประเทศเป็นแนวทางการวางแผน จัดให้ผู้เรียนมีการผลิตผลงานเข้าแข่งขันในเวทีระดับชาติ นานาชาติอยู่เสมอ โรงเรียนดำเนินการทำวิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง มีกลยุทธ์ส่งเสริมผู้บริหารด้านความเป็นผู้นำวิชาการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวางแผนเป็นทิศทางทางการบริหาร เพื่อให้การดำเนินการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ต้องมีแผนงานที่ตรงตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของการจัดการศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล สอดคล้องกับศรายุทธ วังคะฮาด (2553) พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี (3.41) เมื่อแยกเป็นรายโรงเรียนผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนี้ โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย โดยภาพรวมการพัฒนาอยู่ในระดับดีมาก โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์ โดยภาพรวมการพัฒนาอยู่ในระดับดี โรงเรียนมุกดาหาร โดยภาพรวมการพัฒนาอยู่ในระดับดี โรงเรียนจุฬารัตน์ราชวิทยาลัย มุกดาหาร โดยภาพรวมการพัฒนาอยู่ในระดับดีมาก เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผลการพัฒนาอยู่ในระดับดี โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับท้องถิ่นตามหลักสูตร โรงเรียนมาตรฐานสากล นิเทศ ติดตาม ประเมินผล โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาทฤษฎีองค์ความรู้โลกศึกษา ความเรียงขั้นสูง สร้างสรรค์สังคม ในรายวิชาเพิ่มเติมหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนรายวิชาต่างประเทศที่ 2 เปิดสอนวิชาภาษาจีน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เปิดแผนการเรียนเรียนวิทย์-คณิต (MEP) ภาษา-สังคมศึกษา วิทย์-คณิต (สสวท.) ศิลปะ-พลศึกษา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เปิดสอนแผนวิทย์-คณิต แผนวิทย์-คณิต (สสวท.) แผนวิทย์-คณิต (MEP) แผนภาษา-คณิต ด้านการจัดการเรียนรู้ ผลการพัฒนาอยู่ในระดับดี จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารในการสร้างองค์กร ผลการพัฒนาอยู่ในระดับดี ผู้นำมีวิสัยทัศน์ นำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติพัฒนาบุคลากร สื่อนวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน ส่งเสริมบุคลากรให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ด้านการใช้แหล่งเรียนรู้และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากชุมชน ผลการพัฒนาอยู่ในระดับดี ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ การนิเทศภายใน ด้านการใช้แหล่งเรียนรู้และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากชุมชน ผลการพัฒนาอยู่ในระดับดี มีการจัดแหล่งเรียนรู้ นำภูมิปัญญาท้องถิ่น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการพัฒนาอยู่ในระดับดีมาก มีการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามระบบ นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการบริหารจัดการและการใช้สื่อเทคโนโลยี

ผลการพัฒนาอยู่ในระดับดีมาก ครูผลิตสื่อและพัฒนาแหล่งเรียนรู้การใช้สังคมออนไลน์ นักเรียนมีผลงานด้านเทคโนโลยี ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาผลการพัฒนาอยู่ในระดับดีมาก พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามขั้นตอน มีการประเมินตรวจสอบ รายงานการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ผลการพัฒนาอยู่ในระดับดีมาก ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสาระหลัก ผลการสอบพื้นฐาน กิจกรรมห้องเรียน MEP ห้องเรียนวิทยาศาสตร์ ได้รับรางวัลในระดับภูมิภาค ระดับชาติ

2.3 รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตั้งกีดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านผู้รับบริการ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีด้านที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันสูง ส่งเสริมการใช้ภาษาในระดับสากลการสื่อสารที่หลากหลาย จัดทำวิจัยให้สอดคล้องกับปัญหาของนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้รับบริการในการจัดการศึกษาเป็นผู้ได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม อีกทั้งยังให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ นักเรียนที่มีความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษที่ดีเยี่ยมสะท้อนให้เห็นถึงความพึงพอใจของผู้รับบริการได้ สอดคล้องกับดิเรก วรณเสียร และคณะ (2554) พบว่าโรงเรียนสามารถดำเนินการได้ในระดับมาก ทั้งการสร้างวัฒนธรรมและชี้แจงแนวทางการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลให้แก่ครู บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง ทบทวนปรับแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สืบหาข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของครู การพัฒนาครูและบุคลากรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อยกระดับคุณภาพโรงเรียนบริหารด้วยระบบคุณภาพ จัดตั้ง และดำเนินการเครือข่ายร่วมพัฒนาจัดกิจกรรมการพัฒนากับโรงเรียน ร่วมพัฒนาทั้งภายในและต่างประเทศ สนับสนุนให้ครูนำเสนอผลงานและจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รายงานผลการประเมิน โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ จัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับบุคลากรเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการปฏิบัติ ทำการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนการสอน การวัดผลการประเมินผลตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล พัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้โรงเรียน จัดทำสาระรายวิชาเพิ่มเติมสู่ความเป็นเลิศ ครูทำการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรโดยการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทำการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านภาษาต่างประเทศและ ICT เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนจัดการศึกษาตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ในภาพรวม ด้านการบริหารระบบคุณภาพได้ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องจากการทำงานที่เป็นระบบ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในทางที่ดี การบรรลุตามแผนกลยุทธ์และการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลดีกับครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน ปัญหาสำคัญที่พบในการจัดการศึกษาตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านการบริหารระบบคุณภาพ

ได้แก่ ความไม่ชัดเจนในการปฏิบัติ ในช่วงแรกภาระงานของบุคลากรมีมากและเวลาในการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับสาเหตุของปัญหาดังกล่าวมาจากความพร้อมของบุคลากร

2.4 รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดการความรู้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีด้านที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันสูง ได้แก่ นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นจนถึงระดับอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศในหลายอัตรา ใช้ประสบการณ์ตรงมากกว่า ประสบการณ์ในห้องเรียน มีความตระหนักในสถานการณ์ของโลก สามารถเรียนรู้และจัดการได้ ทุกรายวิชา บูรณาการประเด็นสังคมโลกลงในเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้ระบบห้องเรียน คุณภาพ โรงเรียนจัดทำหลักสูตร English program การทำวิจัยเชิงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง กำหนด วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาที่ชัดเจนผู้บริหารเลือกพัฒนาตามศักยภาพ โรงเรียนมีระบบบริหารจัดการ ความรู้และสร้างนวัตกรรมทางการบริหาร อบรมครูบุคลากรในการใช้สื่อประกอบการสอนและ ในแหล่งการเรียนรู้ ห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์มีเต็มทุกห้องเรียน ระดมทรัพยากรทางการศึกษา ระหว่างเครือข่ายร่วมพัฒนาโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการความรู้ของสถานศึกษาส่งผลให้ นักเรียนมีความสามารถทางความคิด และทักษะต่าง ๆ เป็นอย่างดีโดยเฉพาะการคิดสร้างสรรค์ การจัดการความรู้ของสถานศึกษาและนักเรียน จึงเป็นการสร้างองค์ความรู้และต่อยอดทางความคิด ให้กับโรงเรียนมาตรฐานสากล สอดคล้องกับ Murray (1996) ได้ศึกษาศักยภาพของโรงเรียน ในชุมชนของออสเตรเลียต่อการใช้ระบบบริหารคุณภาพ TQM ผลการวิจัย พบว่า จุดเน้นสำคัญ ของโรงเรียนที่แท้จริง คือ การจัดการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ การใช้ภาวะผู้นำของ ผู้บริหารและการพัฒนาที่ทีมงานมีความร่วมมือกัน จะสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนและ การแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ นอกจากนั้นการร่วมมือของทีมงานควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน รวมทั้งการใช้อำนาจ บทบาท และแบ่งมอบความรับผิดชอบกัน อย่างเหมาะสม ข้อกำหนดเหล่านี้ควรเป็นส่วนหนึ่งที่จะพัฒนาให้เกิดการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ด้วยการจัดการฝึกอบรมเป็นกลยุทธ์สำคัญ วัฒนธรรมของความร่วมมือจะพัฒนาขึ้นเพื่อ ส่งเสริมความสัมพันธ์ของผู้ปกครองและโรงเรียน รูปแบบของการใช้ภาวะผู้นำจะอยู่บนฐานของ พฤติกรรมความร่วมมือและการทำงานเป็นทีม สรุปได้ว่า ผลการวิจัยนี้ให้ความสำคัญกับกลยุทธ์ การจัดการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำพัฒนาทีมงานที่มีคุณภาพ พัฒนาวัฒนธรรมของ ความร่วมมือในการทำงาน รวมทั้งส่งเสริมความสัมพันธ์ของสถาบันการศึกษากับผู้เกี่ยวข้อง อื่น ๆ ด้วย

2.5 รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านบุคลากร เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีด้านที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันสูง ได้แก่ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ดี เป็นที่ยอมรับ นักเรียน

สามารถสอบผ่านการวัดระดับความสามารถทางภาษา ครูจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ความคิด นักเรียนสามารถนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ครูส่งเสริมฝึกซ้อมนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันและกิจกรรมต่าง ๆ ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จัดกิจกรรมที่เหมาะสม จัดอบรมสัมมนาอย่างต่อเนื่อง ด้านการสอน วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการบริหารบุคคลอย่างอิสระและคล่องตัว บุคลากรอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมกับงาน บุคลากรสามารถบริหารจัดการทรัพยากรบนปัจจัยพื้นฐานที่มีอยู่อย่างเหมาะสม โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนบุคลากรกับเครือข่ายเพื่อการพัฒนา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารคุณภาพของบุคลากรที่ดี ย่อมส่งผลให้การจัดการศึกษาดีขึ้น โรงเรียนมาตรฐานสากลต้องมีความยืดหยุ่น คล่องตัว เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคลเพราะต้องการความเป็นมืออาชีพสูง สอดคล้องกับ Baldanaza (1994 อ้างถึงใน บัญชา ปल्लीอารมณ, 2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้การพัฒนาบุคลากรกับ โรงเรียนยอดเยี่ยมในรัฐมินเนสโซต้า ผลการวิจัย พบว่า 1) โรงเรียนที่มีโปรแกรมการพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพนั้น บุคลากรภายในโรงเรียนมีโอกาสในการก้าวหน้าทางอาชีพสูง 2) โปรแกรมการพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพชี้ให้เห็นถึงวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในระดับพื้นที่การศึกษา มีการวางแผนระยะยาวเป็นลำดับขั้นตอนที่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ในระดับโรงเรียน 3) โปรแกรมการพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ ครูมีส่วนเกี่ยวข้องมีการวางแผนร่วมกันเห็นชอบร่วมกัน และร่วมดำเนินการตามจุดประสงค์ 4) งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาบุคลากรต้องดำเนินการอย่างเป็นพลวัต มีการร่วมมือกัน และต่อเนื่องกันทางด้านเนื้อหาและกระบวนการ ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเป้าหมายของการพัฒนาบุคลากร ความสัมพันธ์ของการพัฒนาบุคลากรกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียน การวางแผนการพัฒนา การนำไปใช้และการประเมินผล รวมทั้งนวัตกรรมของโปรแกรมการพัฒนาบุคลากรด้วย

2.6 รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดการกระบวนการ เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า มีด้านที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันสูง ได้แก่ มีกระบวนการเตรียมความพร้อมในการศึกษาต่อของนักเรียน (0.88) มีกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญส่งเสริมความเป็นเลิศตอบสนองต่อศักยภาพผู้เรียน (0.90) มีการจัดกิจกรรมภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง (0.98) มีกระบวนการวัดระดับความสามารถทางภาษา (0.98) นักเรียนกล้าเผชิญหน้ากับความเสี่ยง สามารถใช้ความคิดระดับสูงมีเหตุผลและวางแผนจัดการสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ (0.72) บริหารจัดการโดยผสมผสานทฤษฎีทางการบริหาร (1.00) มีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ครอบคลุมพื้นที่บริการ (0.98) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการด้านกระบวนการเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ระบบการจัดการศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากลประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับ

Hernandez (2001) ได้ศึกษาการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรเหมือนกับรูปแบบประสิทธิผลในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องขององค์กร พบว่า ข้อมูลที่บอกข้อกำหนดและสิ่งที่ดีของการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร กระบวนการใช้การบริหารคุณภาพทั้งองค์กรกับผู้บริหารใหม่ การอบรมครู การปรับปรุงห้องเรียนอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงการประชุมอย่างต่อเนื่อง ในระดับผู้บริหาร และครู วิธีการที่จำเป็นของการประเมินประสิทธิภาพของการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร ตัวชี้วัด การประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ผลของการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรในทางที่ดีของวัฒนธรรม โรงเรียน การลาออกต่ำวิธีการเป็นระบบการมีส่วนร่วม และความเป็นเจ้าของลูกค้า

2.7 รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านผลลัพธ์ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีด้านที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันสูง ได้แก่ นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะความคิดสร้างสรรค์ มีการตีพิมพ์วารสารวิจัยอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารแบบมีส่วนร่วม สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยที่ดีด้านนักเรียน ด้านกระบวนการสอน ด้านการบริหาร ด้านการวางแผน และด้านการดำเนินการในโรงเรียนมาตรฐานสากลย่อมส่งผลให้ได้ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะด้านผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการจัดการศึกษา

3. ความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้นำระดับสูงจะต้องเป็นผู้กำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ของโรงเรียนที่มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียน และมีการสื่อสารทิศทาง วิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ และสร้างแรงจูงใจกระตุ้นบุคลากรมีส่วนร่วมในการทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ โรงเรียนมุ่งเน้นการจัดการศึกษาไปที่การเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน ความต้องการคุณลักษณะของผู้เรียนในอนาคตของสังคมโลก การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและความพึงพอใจของผู้เรียน และแปลงความต้องการเหล่านั้นมาเป็นหลักสูตร และการพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสม โรงเรียนจัดระบบการเรียนรู้ให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน และการเรียนรู้รายบุคคลในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภารกิจดำเนินงานของโรงเรียน ซึ่งจะเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จ และส่งผลให้เกิดมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้เรียน แสดงถึงการเห็นคุณค่าของครูและบุคลากรโดยการสร้างความผูกพัน ความพึงพอใจ แรงจูงใจ สภาพแวดล้อมการทำงาน สวัสดิการ ฯลฯ จะทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ ความคล่องแคล่ว กระตือรือร้น เป็นความสามารถในการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความยืดหยุ่น และปรับเปลี่ยนความต้องการของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะทำให้สามารถครอบเวลาและต้นทุนในการพัฒนาคุณภาพ การพัฒนาโรงเรียนให้มีความยั่งยืนต้องอาศัยความเข้าใจปัจจัยต่าง ๆ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวที่มีผลกระทบต่อจัดการศึกษาและส่วนแบ่งทางการศึกษา ตลอดจน

การจัดหลักสูตรที่สนองต่อความต้องการ กำลังคนในการพัฒนาประเทศและการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก โรงเรียนจึงต้องมีแนวคิดที่มุ่งอนาคตอย่างจริงจัง และสร้างความผูกพันในระยะยาวกับผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้รับบริการ โดยการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรสร้างโอกาสทางนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เตรียมตัวมุ่งสู่อนาคตที่เป็นเป้าหมายทางเลือกอย่างเหมาะสม โรงเรียนต้องแสวงหา สร้าง พัฒนา และใช้องค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อให้เกิดนวัตกรรมของหลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนรู้และการบริการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้รับบริการ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะผลการวิจัยเพื่อให้ผู้ที่สนใจนำผลการวิจัยไปใช้หรือนำไปศึกษาพัฒนาในการบริหารจัดการสถานศึกษา และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษาสามารถพิจารณารูปแบบการบริหาร ไปใช้ให้เหมาะสมกับบริบทขนาดโรงเรียน และสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อนำไปพัฒนาระบบการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล
2. สถานศึกษาสามารถนำรูปแบบไปใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ตรงกับเป้าหมายในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
 - 2.1 ด้านภาวะผู้นำ ควรพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี สามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น มีความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรส่งเสริมการจัดกิจกรรมได้เหมาะสม
 - 2.2 ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ควรวางแผนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นตามหลักมาตรฐานสากล กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาระยะยาว สอดคล้องกับมาตรฐานสากล จัดหลักสูตรส่งเสริมความเป็นเลิศที่หลากหลาย ตอบสนองต่อศักยภาพความถนัดของผู้เรียน
 - 2.3 ด้านผู้รับบริการ ควรให้นักเรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัดส่งเสริมนักเรียนตามความสามารถ และความถนัดของแต่ละบุคคล นักเรียนเลือกเรียนภาษาที่สองตามความสนใจ ส่งเสริมการใช้ภาษาในระดับสากล การสื่อสารที่หลากหลาย นักเรียนสร้างสรรค์ความรู้สิ่งใหม่ ๆ ได้เพื่อพัฒนาโรงเรียน
 - 2.4 ด้านการจัดการความรู้ ควรพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถแข่งขันในระดับชาติได้ นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นจนถึงระดับอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ในหลายอัตรา การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาแบบเน้นทักษะการสื่อสารโดยครูเจ้าของภาษามีศูนย์ภาษาเพื่อการเรียนรู้ ใช้ประสบการณ์ตรงมากกว่าประสบการณ์ในห้องเรียน

2.5 ด้านบุคลากร ควรพัฒนานักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ดี เป็นที่ยอมรับ นักเรียนสามารถสอบผ่านการวัดระดับความสามารถทางภาษา ครูจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ความคิด นักเรียนสามารถนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์

2.6 ด้านการจัดการกระบวนการ ควรมีกระบวนการเตรียมความพร้อมในการศึกษาต่อของนักเรียน (0.88) มีกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมความเป็นเลิศตอบสนองต่อศักยภาพผู้เรียน (0.90) มีการจัดกิจกรรมภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง (0.98) มีกระบวนการวัดระดับความสามารถทางภาษา (0.98)

2.7 ด้านผลลัพธ์ ควรให้นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะความคิดสร้างสรรค์ มีการตีพิมพ์วารสารวิจัยอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารแบบมีส่วนร่วม สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยที่ดีด้านนักเรียน ด้านกระบวนการสอน ด้านการบริหาร ด้านการวางแผน และด้านการดำเนินการในโรงเรียนมาตรฐานสากลย่อมส่งผลให้ได้ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะด้านผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาอิทธิพลเชิงสาเหตุประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาจทำให้ทราบถึงตัวแปรที่เป็นสาเหตุทางตรงและทางอ้อมที่สามารถทำให้การจัดการในสถานศึกษามีประสิทธิผลได้

2. การศึกษาปัจจัยทุกระดับการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อศึกษาแนวคิดและความแตกต่างของตัวบ่งชี้ในแต่ละทัศนคติของนักเรียน ผู้บริหาร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นต้น

3. รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลแบบมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อศึกษาและพัฒนาการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลแบบมีส่วนร่วม อาจส่งผลให้ได้กระบวนการในการดำเนินการ และรูปแบบในการจัดการความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *แนวทางการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ TQA*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). รายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล (วันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2557-12 กันยายน พ.ศ. 2558) ผลงานรัฐบาลครบรอบ 1 ปีกระทรวงศึกษาธิการ. เข้าถึงได้จาก http://www.moe.go.th/moe/upload/news_policyPRAYUT/FileUpload/43356-4624.pdf
- กษิดิ์เดช พุ่มสาขา. (2553). *การวิจัยและพัฒนา รูปแบบการจัดการศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนสตรีอ่างทองปีการศึกษา. ม.ป.ท.*
- ขนิษฐา วิทยาอนุมาส. (2530). *การวิจัยแบบเดลฟาย: เทคนิคและปัญหาที่พบในการวิจัย*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2530). เทคนิคการวิจัยแบบ EDNR. ใน ทศพร ศิริสัมพันธ์ (บรรณาธิการ), *เทคนิควิธีการวิเคราะห์นโยบาย* (หน้า 74-84). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดิเรก วรรณเศียร, ประสิทธิ์ เป็ยวศรี และนพรุจ สักดิ์ศิริ. (2554). *การวิจัยและพัฒนา รูปแบบการจัดการศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล*. กรุงเทพฯ: สำนักงานบริหารการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ถวัลย์รัฐ วรเทพพุดพิงษ์. (2540). *การกำหนดและวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ: ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้*. กรุงเทพฯ: เสมารธรรม.
- ทิตนา แคมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บัญญัติ ปลื้มอารมย์. (2557). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อบรรยากาศ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. คุุณิพนธ์การศึกษาคุุณิบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2549). *การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2540). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 7).
กรุงเทพฯ: เจริญผล.
- บุญส่ง หาญพานิช. (2546). *ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสถาบัน
อุดมศึกษาไทย*. คุษณินพนธ์ครุศาสตรคุษณินบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชร ศรีอ่อน. (2551). *การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน โรงเรียนเซนต์โยเซฟท่าแร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สกลนคร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ไพชยนต์ จันทเขต. (2553). *พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน
ประสาทวิทยาคาร*. ม.ป.ท.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2553). *กลยุทธ์การสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา*.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รังสรรค์ นกสกุล, บุญเรือง ศรีเหรียญ และจุไร โชคประสิทธิ์. (2555). *การพัฒนา รูปแบบ
ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียน
มาตรฐานสากล*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2552). *การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา*. กรุงเทพฯ: คำสมัย.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2548). *การพัฒนา รูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรคุษณินบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วาโร เฟิงสวัสดิ์. (2553). *สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สุวิริยสาส์น.
- ศรายุทธ วัจคะฮาด. (2553). *การพัฒนา รูปแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22*. มุกดาหาร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 22.
- ศรินทร เศรษฐากรุณย์. (2554). *ฟินแลนด์โมเดล*. *วารสารวิชาการ*, 14(1), 29-38.
- ศศิพร รินทะ. (2554). *การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล:
กรณีศึกษาโรงเรียนเมืองคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31*.
การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2547). *การพัฒนาดัชนีวัดคุณภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา*.
กรุงเทพฯ: บุญศิริการพิมพ์.
- สมบูรณ์ ศิริสรรหิรัญ. (2547). *รูปแบบการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างพลังอำนาจในภาวะผู้นำ
ทางวิชาการของครู*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สมุทร ชำนาญ. (2546). *การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน*.
วิทยานิพนธ์การศึกษาดุสิตบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา
พ.ศ. 2552*. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *แนวทางการดำเนินงานโรงเรียน
มาตรฐานสากล*. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *แนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคม
อาเซียนระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล. (2557).
แผนยุทธศาสตร์ คณะเวชศาสตร์ เขตร้อน ปี 2557-ปี 2560. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ. (2553). *เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ:
สิวาโกลด์มีเดีย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2549). *การวิจัยเปรียบเทียบการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ
ในกลุ่มอาเซียน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. (2556). *รายงานผลการดำเนินงาน
สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณภาพของเยาวชน 2553-2556*. กรุงเทพฯ:
สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน.

- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. (2558). *สรุปผลการดำเนินงานและเส้นทางอนาคต*. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2552). *เป้าหมายความสำเร็จและคุณภาพ การพัฒนาคุณภาพการศึกษามัธยมศึกษาของกลุ่มจังหวัดและจังหวัด*. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2553). *แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนมาตรฐานสากล*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2555). *แนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล ฉบับปรับปรุง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2557). *เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) ของโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล ปี 2557-2558*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2539). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. (2545). *หลักและทฤษฎีการวิจัยทางสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ประสิทธิ์ภัณฑ์เอนด์พรีนติ้ง.
- สุวิมล ติรกันนท์. (2542). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทุมพร จามรมาน. (2531). *การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณลักษณะ*. กรุงเทพฯ: พันนี้ พับบลิชซิ่ง.
- อุทุมพร จามรมาน. (2533). *คู่มือการเลือกใช้เทคนิคทางสถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: พันนี้ พับบลิชซิ่ง.
- อุทุมพร จามรมาน. (2541). *การประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษาตามเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bardo, J. W., & Hartman, J. J. (1982). *Urban society: A systematic introduction*. New York: F. E. Peacock.
- Brown, W. B., & Moberg, D. J. (1980). *Organization theory and management: Approach*. New York: John Wiley and Sons.
- Carney, T. P. (1972). *Content analysis for systematic inference from communication*. London: Boston.

- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychology testing* (5th ed.). New York: Harper Collins.
- Eisner, E. (1976). Education connoisseurship and criticism: Their form and function in education evaluation. *Journal of Aesthetic Education*, 39(2), 192-193.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education* (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Hernandez, T. (2001). *Professional development: Implementing action research for improving classroom teaching*. n.p.
- Holsti, O. R. (1996). *Content analysis for the social sciences and humanity*. Massachusetts: Addison-Wesley.
- Husen, T., & Postlethwait, T. N. (1994). *The international encyclopedia of education*. *Encyclopedia*, 10, 386.
- Keeves, J. P. (1997). *Educational research methodology and measurement* (2nd ed.). New York: Pergamon.
- Krippendorff, K. (1980). *Content analysis: An introduction to its methodology*. Beverly Hill: Sage.
- Longman, G. (1987). *Dictionary of contemporary English*. England: Clays.
- McMillan, T. T. (1971). *The delphi technique: Paper presented at the annual meeting of the California junior colleges associations committee on research and development*. Ca: Monterey
- Millan, M. C. (1971). *California junior colleges association*. n.p.
- Murray, D. S. (1996). *A dilemma: Tight budgets, GLP adoption, and university management*. *Soc of Quality Assurance*, 12(II-10), 296.
- Newby, E. F. (1998, July). Total quality management and elementary school. *Pro Quest-Dissertation Abstracts International*, 59(01), 88-A.
- Rampa, S. H. (2005). *The relationship between total quality management and school improvement*. Philosophiae Doctor Education Management and Policy Studies Faculty of Education University of Pretoria.
- Robbins, S. P., & Coulter, M. (1996). *Management* (5th ed.). New Jersey: Pearson Prentice.
- Sallis, E., & Jones, G. (2002). *Knowledge management in education*. London: Kogan.

Wiersma, W., & Jurs, S. G. (1990). *Educational measurement and testing* (2nd ed.). Boston:

Alln and Bacon.

Willer, D. (1986). *Scientific sociology: Theory and method*. Englewood Cliff, NJ: Prentice-Hill.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218/ ว495

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

3 มีนาคม 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เค้าโครงย่อวิทยานิพนธ์ และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายพรศักดิ์ ทิพย์วงษ์ทอง นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในความควบคุมดูแลของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในครั้งนี้ คณะศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิต ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

เชษฐ ศิริสวัสดิ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

โทรศัพท์. 038-10-2052

โทรสาร 038-745-811

ภาคผนวก ข
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากล
ทั้งภาครัฐ และเอกชน เช่น มหาวิทยาลัย และ โรงเรียนเอกชน 5 คน
 - 1.1 นายอุทัย สิงห์โตทอง ผู้อำนวยการ โรงเรียนชลราษฎรอำรุง
 - 1.2 นายวิไลศ สกุรัตน์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จันทบุรี
 - 1.3 นายสุวรรณ ทวีผล ผู้อำนวยการ โรงเรียนสระแก้ว
 - 1.4 นายพิริยะ เอกปิยะกุล ผู้อำนวยการ โรงเรียนตราดตระการคุณ
 - 1.5 นายสุรพงษ์ งามสม ผู้อำนวยการ โรงเรียนมัธยมวัดโนโรง กรุงเทพมหานคร
2. ผู้มีผลงานด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ
การศึกษา (สมศ.) 4 คน
 - 2.1 นายจ่านง ไชยรัตน์ ข้าราชการบำนาญ
 - 2.2 นางนงลักษณ์ สุดแสง ข้าราชการบำนาญ
 - 2.3 นายสุวัฒน์ วรสิทธิ์ ข้าราชการบำนาญ
 - 2.4 นางอารยา จันทะโก ข้าราชการบำนาญ
3. ผู้มีหน้าที่ในการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่ง
ผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา 4 คน
 - 3.1 นายวรวิทย์ พรหมคต ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
 - 3.2 นายสมศักดิ์ ทองเนียม ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
 - 3.3 นายเลิศศักดิ์ พรหมประเสริฐ ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษามัธยมศึกษา เขต 7
 - 3.4 นายสุรชาติ มานิตย์ รองผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
4. ผู้มีหน้าที่ผลิตนักบริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้ที่ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
คณบดีคณะครุศาสตร์ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา 4 คน
 - 4.1 ดร.ขงยุทธ ขะบุญธง รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 - 4.2 ดร.ศศิธร คงทน รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะอุตสาหกรรมและ
เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
 - 4.3 ดร.สมุทรา ชำนาญ อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา
 - 4.4 ดร.ชัยพจน์ รังงาม อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์งานวิจัย

เรื่อง รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์เรื่องรูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของนายพรศักดิ์ ทัพย์วงษ์ทอง นิสิตดุขุภักดิ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รหัส 56810065 เป็นแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structure interview) ครอบคลุมประเด็นการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการสัมภาษณ์จะไม่มีผลกระทบใด ๆ กับผู้ให้สัมภาษณ์

ข้อคำถาม

1. การบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านภาวะผู้นำที่ผู้บริหารควรมีหรือจำเป็นต้องใช้ในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ควรเป็นเช่นไร ตามองค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน

1.1 เป็นเลิศวิชาการ

.....

1.2 สื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา

.....

1.3 ถิ่นน้ำทางความคิด

.....

1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์

.....

1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

.....

2. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล

2.1 ด้านคุณภาพวิชาการ

.....

2.2 ด้านคุณภาพของครู

.....

2.3 ด้านการวิจัย

3. องค์ประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)

3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหาร

3.2 ด้านระบบบริหารจัดการ

3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน

3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา

2. การบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการวางแผนกลยุทธ์ควรมีรูปแบบและวิธีการวางแผนอย่างไร อันจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการสร้างแผนงานและนำแผนงานไปปฏิบัติ ตามองค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน

1.1 เป็นเลิศวิชาการ

1.2 สื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา

1.3 ล้ำหน้าทางความคิด

1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์

1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

2. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล

2.1 ด้านคุณภาพวิชาการ

2.2 ด้านคุณภาพของครู

2.3 ด้านการวิจัย

3. องค์กรประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)

3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหาร

3.2 ด้านระบบบริหารจัดการ

3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน

3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา

3. การบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านผู้รับบริการควรมีรูปแบบและการให้บริการและส่งเสริมการบริหารเช่นไร เพื่อให้เกิดผลอันเป็นที่น่าพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ตามองค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน

1.1 เป็นเลิศวิชาการ

1.2 สื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา

1.3 ถิ่นน้ำทางความคิด

1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์

1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

2. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล

2.1 ด้านคุณภาพวิชาการ

2.2 ด้านคุณภาพของครู

2.3 ด้านการวิจัย

3. องค์ประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)

3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหาร

3.2 ด้านระบบบริหารจัดการ

3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน

3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา

4. การบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพควรเป็นเช่นไรในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามองค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน

1.1 เป็นเลิศวิชาการ

1.2 สื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา

1.3 ล้ำหน้าทางความคิด

1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์

1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

2. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล

2.1 ด้านคุณภาพวิชาการ

2.2 ด้านคุณภาพของครู

2.3 ด้านการวิจัย

3. องค์ประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)

3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหาร

3.2 ด้านระบบบริหารจัดการ

3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน

3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา

5. การบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านบุคลากร
ที่มีประสิทธิภาพควรเป็นเช่นไร เพื่อนำศักยภาพที่มีออกมาใช้อย่างเต็มความสามารถและเต็มใจ
ในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามองค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน

1.1 เป็นเลิศวิชาการ

1.2 สื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา

1.3 ถิ่นน้ำทางความคิด

1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์

1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

2. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล

2.1 ด้านคุณภาพวิชาการ

2.2 ด้านคุณภาพของครู

2.3 ด้านการวิจัย

3. องค์ประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)

3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหาร

3.2 ด้านระบบบริหารจัดการ

3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน

3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา

6. การบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการจัดการ

กระบวนการที่มีประสิทธิภาพควรเป็นเช่นไรในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามองค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน

1.1 เป็นเลิศวิชาการ

1.2 สื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา

1.3 ถ้ำหน้าทางความคิด

1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์

1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

2. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล

2.1 ด้านคุณภาพวิชาการ

2.2 ด้านคุณภาพของครู

2.3 ด้านการวิจัย

3. องค์ประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)

3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหาร

3.2 ด้านระบบบริหารจัดการ

3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน

3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา

7. การบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านผลลัพธ์ ที่บรรลุเป้าหมาย และพันธกิจอย่างมีประสิทธิภาพควรเป็นเช่นไรในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามองค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน

1.1 เป็นเลิศวิชาการ

1.2 สื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา

1.3 ถิ่นทางความคิด

1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์

1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

2. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล

2.1 ด้านคุณภาพวิชาการ

2.2 ด้านคุณภาพของครู

2.3 ด้านการวิจัย

3. องค์ประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)

3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหาร

3.2 ด้านระบบบริหารจัดการ

3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน

3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา

แนวคิด

แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนมาตรฐานสากลที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ สามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบของโรงเรียนมาตรฐานสากล มี 3 องค์ประกอบ คือ
1) องค์ประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน 2) องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอน และ
3) องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ ดังนั้น การบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากลจึงต้อง
ครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบ และมีตัวบ่งชี้ที่ทำให้แต่ละองค์ประกอบประสบผลสำเร็จ
คือ

1. องค์ประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน

คุณลักษณะผู้เรียน ผู้เรียนที่มีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen) โดยคุณภาพผู้เรียน
มีลักษณะดังนี้

1.1 เป็นเลิศวิชาการ

1.1.1 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านการประเมินระดับชาติ อยู่ในระดับดี
เป็นที่ยอมรับจากสถาบันนานาชาติ

1.1.2 นักเรียนมีความสามารถ ความถนัด เฉพาะทางเป็นที่ประจักษ์ สามารถ
แข่งขันในระดับชาติและนานาชาติ

1.1.3 นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นจนถึงระดับอุดมศึกษา
ทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ในอัตราสูง

1.1.4 นักเรียนมีผลการเรียนที่สามารถถ่ายโอนกับสถานศึกษาระดับต่าง ๆ
ในนานาชาติได้

1.2 สื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา

1.2.1 นักเรียนใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่น ๆ
ในการสื่อสารได้ดี

1.2.2 นักเรียนสามารถสอบผ่านการวัดระดับความสามารถทางภาษาจากสถาบัน
ภาษานานาชาติ

1.3 ล้ำหน้าทางความคิด

1.3.1 นักเรียนสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และจัดทำโครงการที่เสนอแนวคิด
เพื่อสาธารณะประโยชน์ร่วมกับนักเรียนนานาชาติ

1.3.2 นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ กล้าเผชิญหน้าความเสี่ยง สามารถใช้ความคิด
ระดับสูง มีเหตุผล และวางแผนจัดการสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้

1.3.3 นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ความคิดใหม่ ๆ เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ ค่านิยม และความเชื่อของตนเองและผู้อื่น

1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์

1.4.1 นักเรียนมีความสามารถประเมิน แสวงหา สังเคราะห์ และใช้ข้อมูลข่าวสาร อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการให้สำเร็จ

1.4.2 นักเรียนมีความรอบรู้ด้านทัศนภาพ (ภาษาภาพ สัญลักษณ์ สัญลักษณ์) รู้จัก ตีความสร้างสื่อในการพัฒนาความคิด การตัดสินใจ และการเรียนรู้ให้ก้าวหน้าขึ้น

1.4.3 นักเรียนมีผลงานการประดิษฐ์ สร้างสรรค์ และออกแบบผลงานเข้าแข่งขัน ในเวทีระดับชาติและนานาชาติ

1.4.4 นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ ออกแบบ สร้างสรรค์งาน สื่อสาร นำเสนอ เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนผลงานได้ในระดับนานาชาติ

1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

1.5.1 นักเรียนมีความตระหนักรู้ในสภาพการณ์ของโลก สามารถเรียนรู้และจัดการ กับความซับซ้อน

1.5.2 นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักในความหลากหลายทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีนานาชาติ

1.5.3 นักเรียนมีความสามารถระบุประเด็นทางเศรษฐศาสตร์ วิเคราะห์ผลกระทบ ของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและนโยบายสาธารณะ เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนได้

1.5.4 นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคมและเป็นพลเมืองดี สามารถจัดการและ ควบคุมการใช้เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะและปกป้องคุ้มครอง สิ่งแวดล้อม และอุดมการณ์ประชาธิปไตยสังคมไทยและสังคมโลก

2. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล

2.1 ด้านคุณภาพวิชาการ

2.1.1 โรงเรียนจัดหลักสูตรทางเลือกที่เทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล ได้แก่ หลักสูตร English program (EP) Mini English program (MEP) International English program (IEP) International baccalaureate (IB) หรือหลักสูตรความเป็นเลิศเฉพาะทาง

2.1.2 โรงเรียนจัดหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นเลิศตอบสนองต่อความถนัดและ ศักยภาพตามความต้องการของนักเรียน

2.1.3 โรงเรียนจัดหลักสูตรอาชีพ (ปวช.ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา)

2.1.4 โรงเรียนจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์
ด้วยภาษาอังกฤษ

2.1.5 ปรับ ลดเนื้อหา เพิ่มความเข้มข้นของเนื้อหาหรือกิจกรรมสู่มาตรฐานสากล

2.1.6 ลดเวลาสอน เพิ่มเวลารู้ด้วยตนเองให้แก่ักเรียน

2.1.7 โรงเรียนใช้หนังสือ ตำราเรียนสื่อที่มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล

2.1.8 โรงเรียนจัดการเรียนการสอน โดยพัฒนาใช้ระบบห้องเรียนคุณภาพ

(Quality classroom system)

2.1.9 โรงเรียนใช้ระบบการวัดและประเมินผลแบบมาตรฐานสากล โดยประเมิน
จากการสอบข้อเขียน สอบปากเปล่า สอบสัมภาษณ์ และสามารถเทียบโอนผลการเรียนกับสถาบัน
ศึกษาระดับต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ

2.2 ด้านคุณภาพของครู

2.2.1 ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านวิชาการ
ผ่านการประเมินในระดับชาติ

2.2.2 ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญด้านอาชีพ ผ่านการประเมิน
อาชีพในระดับชาติ

2.2.3 ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร

2.2.4 ครูใช้หนังสือ ตำราเรียนและสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียน
การสอน

2.2.5 ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนการสอน การวัดและ
ประเมินผล และการเผยแพร่ผลงาน ทั้งระบบออนไลน์ (Online) และออฟไลน์ (Offline)

2.2.6 ครูสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน
กับนานาชาติ

2.2.7 ครูใช้การวิจัย สื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

2.3 ด้านการวิจัย โรงเรียนดำเนินการจัดทำวิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาด้านต่าง ๆ
อย่างต่อเนื่อง และใช้ผลการวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา การศึกษาเทียบเคียงมาตรฐานสากล

3. องค์ประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)

3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหาร

3.1.1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และสามารถนำโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล

3.1.2 ผู้บริหารบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ

3.1.3 ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ (Academic leadership) ที่มีผลงานปรากฏเป็นที่ยอมรับ

3.1.4 ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและบริหารจัดการ

3.1.5 ผู้บริหารสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร

3.1.6 ผู้บริหารมีประสบการณ์อบรม ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษานานาชาติ

3.2 ด้านระบบบริหารจัดการ

3.2.1 โรงเรียนบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพที่ได้รับการรับรองจากองค์กรมาตรฐานระดับโลก

3.2.2 โรงเรียนมีระบบการจัดการความรู้ (Knowledge: KM) และการสร้างนวัตกรรมเผยแพร่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3.2.3 โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การบริหารจัดการทั้งในและต่างประเทศ

3.2.4 โรงเรียนมีการบริหารด้านบุคคลอย่างมีอิสระและคล่องตัว โดยสามารถกำหนดตำแหน่งกำลัง สรรหา บรรจุ จัดจ้าง ส่งเสริมและพัฒนา

3.2.5 โรงเรียนสามารถแสวงหา ระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาความเป็นเลิศในการจัดการศึกษา โดยสามารถบริหารจัดการได้อย่างคล่องตัวตามสภาพความต้องการและจำเป็น

3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน

3.3.1 โรงเรียนมีขนาดชั้นเรียนเหมาะสม โดยมีจำนวนนักเรียนต่อห้อง (ระดับมัธยมศึกษา 35 คน ต่อ 1 ห้อง โดยมีจำนวนครูที่มีความรู้ตรงสาขาวิชาที่สอนเพียงพอ และมีอัตราส่วน ครู 1 คน ต่อนักเรียนไม่เกิน 20 คน)

3.3.2 ภาระงานการสอนของครูมีความเหมาะสม

3.3.3 โรงเรียนจัดให้มีหนังสือ ตำราเรียนที่มีคุณภาพระดับมาตรฐานสากล เพื่อให้ให้นักเรียนได้ใช้เรียนอย่างเพียงพอ

3.3.4 โรงเรียนมีคอมพิวเตอร์พกพา สำหรับนักเรียนทุกคน

3.3.5 โรงเรียนมีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบความเร็วสูงเชื่อมโยงครอบคลุมพื้นที่โรงเรียน

3.3.6 โรงเรียนมีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์มัลติมีเดีย (Electronic multi-media class-room)

3.3.7 โรงเรียนมีห้องสมุด มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์วิทยบริการ มีสื่อที่พอเพียงเหมาะสมทันสมัย มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ และการค้นคว้าอย่างหลากหลาย

3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา

3.4.1 โรงเรียนมีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับเดียวกันเป็นเครือข่ายร่วมพัฒนาทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระหว่างประเทศ

3.4.2 โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และทรัพยากรระหว่างเครือข่ายโรงเรียนร่วมพัฒนา

3.4.3 โรงเรียนมีเครือข่ายสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3.4.4 นักเรียนและครูมีเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1. องค์ประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน

- 1.1 เป็นเลิศวิชาการ
- 1.2 สื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา
- 1.3 ถิ่นน้ำทางความคิด
- 1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์
- 1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

2. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล

- 2.1 ด้านคุณภาพวิชาการ
- 2.2 ด้านคุณภาพของครู
- 2.3 ด้านการวิจัย

3. องค์ประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)

- 3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหาร
- 3.2 ด้านระบบบริหารจัดการ
- 3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน
- 3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รอบที่ 2)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามครั้งนี้เป็นการนำเสนอผลในรอบที่ 1 ของผู้เชี่ยวชาญในการวิจัย โดยให้ผู้วิจัยได้พิจารณาคำตอบของตนเองและคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเปรียบเทียบคำตอบ
2. การตอบแบบสอบถามรอบที่ 2 ขอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile range) ค่ามัธยฐาน (Median) และคะแนนเดิมนักผู้เชี่ยวชาญให้ไว้ในแบบสอบถามรอบที่ 1 การตอบแบบสอบถามในรอบนี้หากท่านปรับเปลี่ยนความเห็นต่อตัวบ่งชี้ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความเหมาะสมของตัวบ่งชี้
3. หากการตอบของท่านในรอบที่ 1 ไม่อยู่ในของเขตค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile range) ขอให้ท่านพิจารณาความเห็นอีกครั้ง หากผู้เชี่ยวชาญยังยืนยันคำตอบเดิม โปรดแสดงความคิดเห็นในช่องหมายเหตุสำหรับการตอบของผู้เชี่ยวชาญ
4. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นพฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบจากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญในครั้งนี้เพื่อนำไปวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน และพิสัยควอไทล์จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 17 ท่าน ด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) ครั้งที่ 1 เพื่อหาตัวบ่งชี้ที่เหมาะสมในแต่ละองค์ประกอบ โดยให้ความหมาย ดังนี้
 - 4.1 ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 5 หมายถึง รูปแบบการบริหารฯมากที่สุด
 - 4 หมายถึง รูปแบบการบริหารฯมาก
 - 3 หมายถึง รูปแบบการบริหารฯปานกลาง
 - 2 หมายถึง รูปแบบการบริหารฯน้อย
 - 1 หมายถึง รูปแบบการบริหารฯน้อยที่สุด
 - 4.2 ค่ามัธยฐาน (Median) คือ คะแนนตัวแทนของความคิดเห็นที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้ให้น้ำหนักความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ ซึ่งแทนด้วยสัญลักษณ์ ● ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์แปลผลค่ามัธยฐาน ดังนี้

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.50 ขึ้นไป หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยมากที่สุด
 ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50-4.49 ขึ้นไป หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยมาก
 ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 2.50-3.49 ขึ้นไป หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยปานกลาง
 ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 1.50-2.49 ขึ้นไป หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยน้อย
 ค่ามัธยฐานต่ำกว่า 1.50 หมายถึงกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เห็นด้วยน้อยที่สุด

4.3 ขอบเขตค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile range) คือ ระยะห่างระหว่างควอไทล์ที่ 3 กับควอไทล์ที่ 1 ($Q_3 - Q_1$) ของตัวบ่งชี้ แทนด้วยสัญลักษณ์ I ถ้าค่าที่ไม่เกิน 1.50 ถือว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกัน

4.4 ความคิดเห็นรอบที่ 2 ของผู้เชี่ยวชาญ คือ ค่าของคะแนนจากความเห็นเดิมของผู้เชี่ยวชาญในแบบสอบถามรอบที่ 2 แทนด้วยสัญลักษณ์ X

4.5 ความคิดเห็นรอบที่ 3 ของผู้เชี่ยวชาญ คือ ค่าของคะแนนจากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 3 แทนด้วยสัญลักษณ์ ✓

ตัวอย่าง

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม					Mdn	Q3-Q1	หมายเหตุ
		5	4	3	2	1			
300	การบริหารด้วยธรรมาภิบาล ท่านพิจารณาแล้วจึงเปลี่ยน ความเห็น	● []		X			5.0	5.0-4.0 (1.0)	ความเห็นของท่าน ไม่สอดคล้อง กับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ
400	หลักสูตรและการเรียนการสอน ท่านพิจารณาแล้วยืนยันคำตอบเดิม พร้อมแสดงเหตุผลในช่องหมายเหตุ	[]	●	X			4.0	5.0-4.0 (1.0)	บางโรงเรียน มีการบริหาร หลักสูตรที่ดี ความเห็นของท่านไม่ สอดคล้องกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ
555	การบริหารงานวิชาการ	[]	● X				4.0	5.0-4.0 (1.0)	ความเห็นของท่านสอดคล้อง กับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

จากตัวอย่างข้างต้นอธิบายได้ว่า ตัวบ่งชี้ข้อที่ 111 ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 17 ท่าน ให้ความคิดเห็น สอดคล้องกันว่าตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมมากที่สุด ค่ามัธยฐาน (Mdn) 5.0 แต่เมื่อพิจารณาขอบเขต ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile range) คือ ระยะห่างระหว่างควอไทล์ที่ 3 กับควอไทล์ที่ 1 (Q_3-Q_1) ของตัวบ่งชี้อยู่ที่ 5.0-4.0 (1.0) ค่าคะแนนคำตอบเดิมของผู้เชี่ยวชาญ คือ 3 (X) อยู่นอก ขอบเขตค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ท่านจึงพิจารณาใหม่แล้วเห็นว่าตัวบ่งชี้มีความเหมาะสม จึงเปลี่ยนคำตอบเป็นความเหมาะสมระดับ 4 แทน (ในกรณีที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วยืนยัน คำตอบเดิมกรุณาอธิบายเหตุผลในช่องหมายเหตุ)

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านมา ณ โอกาสนี้ ขอความกรุณา ตอบแบบสอบถามและส่งกลับผู้เชี่ยวชาญภายใน 2 สัปดาห์ (หมายเหตุ หากพื้นที่กำหนดแสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับฉันทมติของกลุ่ม)

นายพรศักดิ์ ทัพย์วงษ์ทอง

ผู้วิจัย

แสดงนันทามติของผู้เชี่ยวชาญจากการตอบกลับแบบสอบถามรูปแบบการบริหาร
โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ด้านภาวะผู้นำ

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม					Mdn	Q3-Q1	หมายเหตุ
		5	4	3	2	1			
1. องค์กรประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน									
1.1 ความเป็นเลิศวิชาการ									
1.	พัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี สามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น		●				4.0	3.5-4.0 (0.5)	
2.	มีความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรส่งเสริมการจัด กิจกรรมได้เหมาะสม		●				4.0	5.0-4.0 (1)	
3.	โรงเรียนต้องมีการบริหารจัดการและส่งเสริม การจัดการเรียนการสอนที่เป็นการพัฒนาศักยภาพ ผู้เรียน		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
4.	พัฒนาหลักสูตรความเป็นเลิศเฉพาะทาง วิทย-คณิต ภาษา อาชีพ ดนตรี กีฬา ให้เนื้อหาเทียบเคียงกับ มาตรฐานสากล		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
5.	ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจในการบริหารด้านต่าง ๆ พร้อมเรียนรู้ตลอดเวลา		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
6.	ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำทางวิชาการที่มีผลงาน ปรากฏเป็นที่ยอมรับ		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
1.2 สื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา									
7.	มีการบริหารจัดการครูต่างชาติเพื่อนำมาสอนนักเรียน		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
8.	ผู้บริหารต้องสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียน ภาษาต่างประเทศจากเจ้าของภาษา		●				4.0	4.5-3.0 (1.5)	
9.	ผู้บริหารสามารถใช้ภาษาต่างประเทศใน การสื่อสารได้		●				4.0	5.0-4.0 (1)	
1.3 ผู้นำทางความคิด									
10.	ส่งเสริมให้การพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะการคิด เพื่อสร้างสรรค์ผลงาน		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม					Mdn	Q3-Q1	หมายเหตุ
		5	4	3	2	1			
11.	มีเหตุมีผลรู้จักการวางแผนจัดการสู่เป้าหมาย		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
12.	ผู้นำยุค IT ต้องมีความคิดและมองต่างมุมเพื่อพัฒนาที่แตกต่าง		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์									
13.	ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ ออกแบบ สร้างสรรค์งาน		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
14.	ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานที่สามารถนำมาใช้ได้จริง และสร้างสรรค์		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
15.	ผู้บริหารมีความคิดริเริ่ม จัดสรรผู้เรียนเข้าร่วม กิจกรรมต่อยอดทางความรู้ต่าง ๆ ทั้งในและนอก สถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก									
16.	ส่งเสริมให้นักเรียนมีความตระหนักรู้ในสภาพการณ์ ของโลก		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
17.	ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งจะส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมต่อไป		●				4.0	4.5-4.0 (0.5)	
18.	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ รับผิดชอบต่อส่วนรวม		●				4.0	3.5-4.5 (1.0)	
2. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล									
2.1 ด้านคุณภาพวิชาการ									
19.	โรงเรียนจัดหลักสูตรทางเลือกที่เทียบเคียงกับ หลักสูตรมาตรฐานสากล		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
20.	มีหลักสูตรการเรียนที่รับรองนักเรียนที่มี ความสามารถเฉพาะทาง		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
21.	โรงเรียนใช้ระบบการวัดผลประเมินผลแบบ มาตรฐานสากลไทยแบบประเมินที่สามารถเทียบโอน	●					5.0	5.0-4.0 (1.0)	
2.2 ด้านคุณภาพของครู									
22.	มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องการสอนเทคโนโลยี และใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารได้อย่างดี		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม					Mdn	Q3-Q1	หมายเหตุ
		5	4	3	2	1			
23.	พัฒนาครูให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและใช้ภาษาต่างประเทศ		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
24.	ความสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติ		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
2.3 ด้านการวิจัย									
25.	มีความรู้ความสามารถใช้วิจัย หรือนวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง		●				4.0	4.5-4.0 (0.5)	
26.	โรงเรียนดำเนินการจัดทำวิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและใช้ผลการวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา การศึกษาเทียบเคียงมาตรฐานสากล		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
3. องค์ประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)									
3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหาร									
27.	มีวิสัยทัศน์ มองไกล วางแผนพัฒนาต่อเนื่อง		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
28.	ผู้บริหารมีการจัดการด้วยระบบคุณภาพ		●				4.0	4.5-3.0 (1.50)	
29.	ผู้นำทางวิชาการและสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารได้		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
3.2 ด้านระบบบริหารจัดการ									
30.	มีการวางแผนการดำเนินการอย่างเป็นระบบ		●				4.0	4.5-3.5 (1.0)	
31.	ผู้นำมีการวางกรอบขอบข่ายและโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
32.	โรงเรียนมีการจัดการด้วยระบบคุณภาพที่ได้รับการรับรองจากองค์กรมาตรฐานระดับโลก		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน									
33.	จัดการเรียนการสอนและภาระงานให้เหมาะสม		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
34.	โรงเรียนต้องมีวัสดุ-อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่ส่งเสริมต่อการจัดการเรียนการสอน		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม					Mdn	Q3-Q1	หมายเหตุ
		5	4	3	2	1			
3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา									
35.	ผู้นำเป็นผู้ประสาน ประชาสัมพันธ์หน่วยงาน องค์กรเข้ามามีบทบาทในสถานศึกษา		●				4.0	4.0-3.5 (0.5)	
36.	ผู้บริหารมีเครือข่ายสถานศึกษา/ บุคคล/ องค์กรรัฐ และเอกชนเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และ ทรัพยากรทั้งในและต่างประเทศ		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	

แสดงฉันทามติของผู้เชี่ยวชาญจากการตอบกลับแบบสอบถามรูปแบบการบริหาร
โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
ต้นด้านการวางแผนกลยุทธ์

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม					Mdn	Q3-Q1	หมายเหตุ
		5	4	3	2	1			
1. องค์กรประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน									
1.1 ความเป็นเลิศวิชาการ									
37.	วางแผนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ให้เป็นตามหลักมาตรฐานสากล		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
38.	กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาระยะยาว สอดคล้อง กับมาตรฐานสากล		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
39.	จัดหลักสูตรส่งเสริมความเป็นเลิศที่หลากหลาย ตอบสนองต่อศักยภาพความถนัดของผู้เรียน การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม		●				4.0	4.5-3.5 (1.0)	
1.2 สื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา									
40.	มีกลยุทธ์ส่งเสริมการใช้ภาษาในการสื่อสาร ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
41.	จัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษาอย่างต่อเนื่อง		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
1.3 ผู้นำทางความคิด									
42.	วางแผนจัดการเรียนจัดกิจกรรมเน้นทักษะ ทางการคิด		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม					Mdn	Q3-Q1	หมายเหตุ
		5	4	3	2	1			
43.	จัดโครงการแบบบูรณาการอ่านคิดวิเคราะห์ ในทุกรายวิชา		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
44.	นำยุทธศาสตร์วิสัยทัศน์การศึกษาในต่างประเทศ เป็นแนวทางการวางแผน	●					5.0	5.0-4.0 (1.0)	
1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์									
45.	มีกลยุทธ์ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีการนำเทคโนโลยี มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน		●				4.0	4.0-3.5 (0.5)	
46.	จัดให้ผู้เรียนมีการผลิตผลงานเข้าแข่งขันในเวที ระดับชาตินานาชาติอยู่เสมอ		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก									
47.	มีโครงการ/ กิจกรรมปลูกฝังนักเรียนเชื่อมโยง ค่านิยม 12 ประการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์		●				4.0	4.0-3.5 (0.5)	
48.	มีโครงการ/ กิจกรรมสร้างลักษณะนิสัยให้มี ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมโลก		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
2. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล									
2.1 ด้านคุณภาพวิชาการ									
49.	มีกลยุทธ์จัดหลักสูตรทางเลือกที่เทียบเคียง มาตรฐานสากล		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
50.	วางแผนกลยุทธ์ที่รองรับต่อหลักสูตรมาตรฐานสากล		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
2.2 ด้านคุณภาพของครู									
51.	มีแผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร มาตรฐานสากล		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
52.	มีแผนพัฒนาปรับปรุงบุคลากรให้สอดคล้องกับ โครงสร้างการบริหาร		●				4.0	4.5-3.5 (1.0)	
2.3 ด้านการวิจัย									
53.	มีแผนงานนำวิจัยมาพัฒนาผลต่อยอดความคิด		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
54.	โรงเรียนดำเนินการทำวิจัยและพัฒนาการจัด การศึกษาในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม					Mdn	Q3-Q1	หมายเหตุ
		5	4	3	2	1			
3. องค์ประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)									
3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหาร									
55.	มีกลยุทธ์ส่งเสริมผู้บริหารด้านความเป็นผู้นำ วิชาการ		●				4.0	4.5-4.0 (0.5)	
56.	วางแผนการจัดการองค์กรให้มีมาตรฐาน		●				4.0	4.0-3.5 (0.5)	
3.2 ด้านระบบบริหารจัดการ									
57.	สร้างระบบการจัดการโดยใช้เทคโนโลยี		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
58.	มีกลยุทธ์ส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
59.	วางแผนการใช้ทรัพยากร		●				4.0	4.0-3.0 (1.0)	
60.	วางแผนในการบริหารให้เป็นไปตามกลยุทธ์ ของโรงเรียน		●				4.0	4.5-4.0 (0.5)	
3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน									
61.	มีแผนการจัดหนังสือ ตำราเรียนที่มีคุณภาพวัสดุ สื่อ อุปกรณ์การเรียน ระดับมาตรฐานสากล เพื่อให้นักเรียน ได้ใช้เรียนอย่างเพียงพอ		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
62.	มีแผนการจัดการชั้นเรียนอย่างเหมาะสม		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา									
63.	มีแผนงานประสานความร่วมมือ กำหนดกรอบ ความร่วมมือ เพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาโรงเรียน		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
64.	มีแผนงานจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียน ชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	

แสดงนิทานคติของผู้เชี่ยวชาญจากการตอบกลับแบบสอบถามรูปแบบการบริหาร
โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ด้านผู้รับบริการ

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม					Mdn	Q3-Q1	หมายเหตุ
		5	4	3	2	1			
1. องค์กรประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน									
1.1 ความเป็นเลิศวิชาการ									
65.	นักเรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัด		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
66.	ส่งเสริมนักเรียนตามความสามารถ และความถนัดของแต่ละบุคคล		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
1.2 สื่อสาร ได้อย่างน้อยสองภาษา									
67.	นักเรียนเลือกเรียนภาษาที่สองตามความสนใจ		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
68.	ส่งเสริมการใช้ภาษาในระดับสากลสื่อสารที่หลากหลาย		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
1.3 ล้ำหน้าทางความคิด									
69.	นักเรียนสร้างสรรค์ความรู้สิ่งใหม่ๆ ได้เพื่อพัฒนาโรงเรียน		●				4.0	4.0-3.5 (0.5)	
70.	สามารถเสนอแนวคิด/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดเพื่อสาธารณประโยชน์		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์									
71.	นักเรียนเลือกผลิตชิ้นงานตามความสนใจและตามความถนัด	●					5.0	5.0-4.0 (1.0)	
72.	นักเรียนมีความรอบรู้ด้านทัศนภาพ รู้จักดีความสร้างสรรค์ในการพัฒนาความคิด การตัดสินใจ และการเรียนรู้ให้ก้าวหน้าขึ้น		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก									
73.	นักเรียนมีความตระหนักในความหลากหลายทางวัฒนธรรม		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม					Mdn	Q3-Q1	หมายเหตุ
		5	4	3	2	1			
74.	จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนรับรู้เราตระหนักจริง ประเด็นของสังคมโลกอยู่		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
2. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล									
2.1 ด้านคุณภาพวิชาการ									
75.	โรงเรียนจัดหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ตอบสนองต่อความถนัดและศักยภาพตาม ความต้องการของผู้เรียน	●					5.0	5.0-4.0 (1.0)	
76.	มีการจัดหลักสูตรที่หลากหลายที่ตอบสนองต่อ ความถนัดและศักยภาพของนักเรียน		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
2.2 ด้านคุณภาพของครู									
77.	ครูสามารถส่งเสริมนักเรียนในทุกด้านและพร้อมให้ ความรู้แก่ผู้เรียน		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
78.	ครูสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อตอบสนองศักยภาพ ของผู้เรียน		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
2.3 ด้านการวิจัย									
79.	ส่งเสริมให้ครูนำผลวิจัยมาพัฒนานักเรียน		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
80.	จัดทำวิจัยให้สอดคล้องกับปัญหาแก่นักเรียน	●					5.0	5.0-4.0 (1.0)	
3. องค์ประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)									
3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหาร									
81.	มีคุณธรรมจริยธรรมและการจัดการที่ดี		●				4.0	4.0-3.5 (0.5)	
82.	มีประสบการณ์ อบรม ศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในการจัดการศึกษานานาชาติ		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
3.2 ด้านระบบบริหารจัดการ									
83.	ใช้ระบบคุณธรรมในการบริหารจัดการ		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
84.	จัดการบริหารแบบกระจายอำนาจ คล่องตัว		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
85.	ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม					Mdn	Q3-Q1	หมายเหตุ
		5	4	3	2	1			
3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน									
86.	โรงเรียนมีห้องสมุด มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์วิทยบริการ มีสื่อที่พอเพียงเหมาะสม ทันสมัย		●				4.0	4.5-3.5 (1.0)	
87.	ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่มีได้อย่างเหมาะสม		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา									
88.	มีเครือข่ายการเรียนรู้ที่ร่วมกันทั้งครู ศิษย์ ผู้ปกครอง		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
89.	โรงเรียนมีเครือข่ายสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	

แสดงนิทานตามคิของผู้เชี่ยวชาญจากการตอบกลับแบบสอบถามรูปแบบการบริหาร
โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดการความรู้

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม					Mdn	Q3-Q1	หมายเหตุ
		5	4	3	2	1			
1. องค์ประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน									
1.1 ความเป็นเลิศวิชาการ									
90.	นักเรียนมีความประจักษ์แข่งขันในระดับชาติได้		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
91.	นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น จึงถึงระดับอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ในหลายอัตรา		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
1.3 ล้ำหน้าทางความคิด									
92.	ใช้ประสบการณ์ตรงมากกว่าประสบการณ์ ในห้องเรียน		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
93.	นักเรียนเกิดการพัฒนาและมีความคิดสร้างสรรค์		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม					Mdn	Q3-Q1	หมายเหตุ
		5	4	3	2	1			
1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์									
94.	นักเรียนสามารถต่อยอดผลงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้น		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
95.	นักเรียนมีผลงานโครงการอย่างหลากหลาย		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก									
96.	มีความตระหนักในสถานการณ์ของโลก สามารถเรียนรู้และจัดการได้		●				4.0	4.5-3.0 (1.5)	
97.	ทุกรายวิชาบูรณาการประเด็นสังคมโลกลงในเนื้อหา		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล									
2.1 ด้านคุณภาพวิชาการ									
98.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้ระบบห้องเรียนคุณภาพ		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
99.	โรงเรียนจัดทำหลักสูตร English program		●				4.0	4.5-3.5 (1.0)	
2.2 ด้านคุณภาพของครู									
100.	ครูมีกระบวนการในการจัดการเรียนการสอนตามหลักมาตรฐานสากล		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
101.	ใช้สื่อนวัตกรรมเพื่อพัฒนาอยู่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง		●				4.0	4.0-3.0 (1.0)	
2.3 ด้านการวิจัย									
102.	การทำวิจัยเชิงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
103.	มีการวิจัยภาคเรียนละ 1 เรื่อง		●				4.0	4.5-3.0 (1.5)	
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)									
3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหาร									
104.	ผู้บริหารมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามบทบาทผู้นำทางวิชาการ		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
105.	กำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาที่ชัดเจนผู้บริหารเลือกพัฒนาตามศักยภาพ		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม					Mdn	Q3-Q1	หมายเหตุ
		5	4	3	2	1			
3.2 ด้านระบบบริหารจัดการ									
106.	โรงเรียนมีระบบบริหารจัดการความรู้และสร้างนวัตกรรมทางการบริหาร		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
107.	กำกับ ติดตาม แก้ไข พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง		●				4.0	4.5-3.0 (1.5)	
3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน									
108.	อบรมครูบุคลากรในการใช้สื่อประกอบการสอนและในแหล่งการเรียนรู้		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
109.	ห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์มีเต็มทุกห้องเรียน		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา									
110.	ระดมทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างเครือข่ายร่วมพัฒนาโรงเรียน		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
111.	ประสานความร่วมมือการจัดเครือข่ายตามศักยภาพ/จุดเด่นของสถานศึกษา		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	

แสดงฉันทามติของผู้เชี่ยวชาญจากการตอบกลับแบบสอบถามรูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านบุคลากร

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม					Mdn	Q3-Q1	หมายเหตุ
		5	4	3	2	1			
1. องค์ประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน									
1.1 ความเป็นเลิศวิชาการ									
112.	นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ดี เป็นที่ยอมรับ		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
113.	นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านการประเมินระดับชาติ		●				4.0	4.0-3.0 (1.0)	
1.2 สื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา									
114.	นักเรียนสามารถสอบผ่านการวัดระดับความสามารถทางภาษา		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม					Mdn	Q3-Q1	หมายเหตุ
		5	4	3	2	1			
115.	ครูต่างชาติผ่านการอบรมแนวทางการสอนและผ่านการประเมินตามมาตรฐาน		●				4.0	4.5-3.5 (1.0)	
1.3 ล้ำหน้าทางความคิด									
116.	นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ความคิดใหม่ๆ ได้ด้วยตนเอง		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
117.	ครูจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ความคิด		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์									
118.	นักเรียนสามารถนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
4.2 ผลกระทบด้านความพึงพอใจ									
119.	ครูส่งเสริมฝึกซ้อมนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันและกิจกรรมต่างๆ		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก									
120.	อบรมสั่งสอนให้นักเรียนรับผิดชอบต่อสังคม		●				4.0	4.0-3.5 (0.5)	
121.	จัดกิจกรรมร่วมกันส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
2. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล									
2.1 ด้านคุณภาพวิชาการ									
122.	ปรับลดเนื้อหา เพื่อความเข้มข้นของเนื้อหาหรือกิจกรรมสู่มาตรฐานสากล		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
123.	ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จัดกิจกรรมให้เหมาะสม		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
2.2 ด้านคุณภาพของครู									
124.	จัดอบรมสัมมนาอย่างต่อเนื่องด้านการสอน		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
125.	วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม					Mdn	Q3-Q1	หมายเหตุ
		5	4	3	2	1			
2.3 ด้านการวิจัย									
126.	มีการวิจัยที่เทียบเคียงมาตรฐานสากล		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
127.	มีการเผยแพร่งานวิจัย		●				4.0	4.0-3.0 (1.0)	
3. องค์ประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)									
3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหาร									
128.	มีคุณลักษณะเป็นที่ยอมรับ		●				4.0	4.0-3.0 (1.0)	
129.	มีสมรรถนะที่ดีในการบริหารงาน		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
3.2 ด้านระบบบริหารจัดการ									
130.	มีการบริหารบุคคลอย่างอิสระและคล่องตัว		●				4.0	4.5-3.0 (1.5)	
131.	บุคลากรอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมกับงาน		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน									
132.	ภาระงานสอนของครูมีความเหมาะสม		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
133.	บุคลากรสามารถบริหารจัดการทรัพยากรบนปัจจัยพื้นฐานที่มีอยู่อย่างเหมาะสม		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา									
134.	โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนบุคลากรกับเครือข่ายเพื่อการพัฒนา		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	

แสดงนันทมติของผู้เชี่ยวชาญจากการตอบกลับแบบสอบถามรูปแบบการบริหาร
โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดการกระบวนการ

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม					Mdn	Q3-Q1	หมายเหตุ
		5	4	3	2	1			
1. องค์ประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน									
1.1 ความเป็นเลิศวิชาการ									
135.	มีกระบวนการเตรียมความพร้อมในการศึกษาต่อ ของนักเรียน		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
136.	มีกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญส่งเสริมความเป็นเลิศตอบสนองต่อ ศักยภาพผู้เรียน		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
1.2 สื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา									
137.	มีการจัดกิจกรรมภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
138.	มีกระบวนการวัดระดับความสามารถทางภาษา		●				4.0	4.0-3.0 (1.0)	
1.3 ล้ำหน้าทางความคิด									
139.	นักเรียนกล้าเผชิญหน้ากับความเล็ง สามารถ ใช้ความคิดระดับสูงมีเหตุผลและวางแผนจัดการสู่ เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
140.	นักเรียนสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าด้วย กระบวนการคิดอย่างเป็นขั้นตอน		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์									
141.	มีกระบวนการขั้นตอนในการผลิตงานอย่างเป็น ระบบ		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
142.	มีการจัดการความคิดของตน		●				4.0	3.5-4.0 (0.5)	
1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก									
143.	สามารถจัดการกับตนเองให้รู้และเข้าใจในวัฒนธรรม ที่หลากหลาย		●				4.0	5.0-4.0 (1)	

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม					Mdn	Q3-Q1	หมายเหตุ
		5	4	3	2	1			
144.	ครูจัดกิจกรรมกระตุ้นการเรียนรู้ประเด็นสังคมโลก ในนอกห้องเรียนอย่างมีเหตุผล		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
2. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล									
2.1 ด้านคุณภาพวิชาการ									
145.	มีการจัดการออกแบบหลักสูตรให้หลากหลายและ ได้มาตรฐานสากลโดยผู้เชี่ยวชาญ		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
146.	มีการทบทวนหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอเป็นระบบ		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
2.2 ด้านคุณภาพของครู									
147.	มีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการสอนของครู		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
148.	มีการจัดทำแผนการสอนอย่างเป็นระบบสอดคล้อง กับมาตรฐานสากลในทุกวิชา		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
2.3 ด้านการวิจัย									
149.	ใช้กระบวนการวิจัยตามหลักวิชาการในการวิจัย		●				4.0	4.5-3.0 (1.5)	
150.	บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการวิจัย		●				4.0	5.0-4.0 (1)	
3. องค์ประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)									
3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหาร									
151.	มีการจัดการอย่างเป็นระบบ		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
152.	สร้างให้บุคลากรของตนเป็นผู้นำทางวิชาการ		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
3.2 ด้านระบบบริหารจัดการ									
153.	บริหารจัดการโดยผสมผสานทฤษฎีทางการบริหาร		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
154.	ใช้ระบบวงจรคุณภาพในการบริหารงาน		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม					Mdn	Q3-Q1	หมายเหตุ
		5	4	3	2	1			
3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน									
155.	มีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ครอบคลุมพื้นที่บริการ		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
156.	จัดสรรงบประมาณให้ปัจจัยพื้นฐานปัจจัยต่อการเรียนรู้อย่างเพียงพอ		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา									
157.	มีโครงการและการบริหารจัดการด้านเครือข่ายในการพัฒนา		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
158.	จัดทำการลงนามสัญญาในการร่วมมือพัฒนากับองค์กรต่าง ๆ		●				4.0	4.5-4.0 (0.5)	

แสดงนันทามติของผู้เชี่ยวชาญจากการตอบกลับแบบสอบถามรูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านผลลัพธ์

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม					Mdn	Q3-Q1	หมายเหตุ
		5	4	3	2	1			
1. องค์กรประกอบด้านคุณภาพผู้เรียน									
1.1 ความเป็นเลิศวิชาการ									
158.	นักเรียนมีความสามารถเป็นที่ประจักษ์ ระดับนานาชาติ		●				4.0	3.5-4.5 (1.0)	
159.	มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านการประเมินระดับชาติ มีผลงานปรากฏเป็นที่ยอมรับ		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
1.2 สื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา									
160.	นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินภาษาอังกฤษและภาษาอื่นตามที่สถานศึกษากำหนด		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
161.	มีการจัดการระบบการพัฒนาภาษาด้วยเทคโนโลยี	●					5.0	5.0-4.0 (1.0)	

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม					Mdn	Q3-Q1	หมายเหตุ
		5	4	3	2	1			
1.3 ล้ำหน้าทางความคิด									
162.	นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะความคิดสร้างสรรค์		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
163.	นักเรียนมีการสร้างค่านิยมที่เหมาะสมกับวัฒนธรรม		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์									
164.	นักเรียนสามารถใช้องค์ความรู้ที่หลากหลายในการทำงาน		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
165.	นักเรียนมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น		●				4.0	4.5-4.0 (0.5)	
1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก									
166.	เป็นพลเมืองดีมีอุดมการณ์ประชาธิปไตย		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
167.	เคารพกฎ กติกา มารยาททางสังคม		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
2. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล									
2.1 ด้านคุณภาพวิชาการ									
168.	มีหลักสูตรเทียบเคียงมาตรฐานสากล		●				4.0	4.5-3.0 (1.50)	
169.	กระบวนการจัดการเรียนอ้างอิงมาตรฐานสากล		●				4.0	5.0-3.5 (1.5)	
2.2 ด้านคุณภาพของครู									
170.	ครู เป็นครูมืออาชีพ		●				4.0	4.5-3.5 (1.0)	
171.	ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเป็นที่ปรึกษาให้นักเรียนได้		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
2.3 ด้านการวิจัย									
172.	มีการตีพิมพ์วารสารวิจัยอย่างต่อเนื่อง		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
173.	จัดประชุมด้านการวิจัย		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม					Mdn	Q3-Q1	หมายเหตุ
		5	4	3	2	1			
3. องค์ประกอบด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality system management)									
3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหาร									
174.	ส่งเสริมศักยภาพบุคคล		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
175.	สร้างแรงบันดาลใจในการทำงานให้แก่บุคลากร		●				4.0	4.0-3.5 (0.5)	
3.2 ด้านระบบบริหารจัดการ									
176.	มีการบริหารแบบมีส่วนร่วม		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
177.	ใช้กระบวนการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการบริหารงาน		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน									
178.	สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
179.	สร้างบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษา		●				4.0	4.5-3.5 (1.0)	
3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา									
180.	พัฒนาเครือข่ายให้องค์กรมีผลลัพธ์ที่น่าพึงพอใจ		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	
181.	สร้างภาพลักษณ์ และความพึงพอใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา		●				4.0	5.0-4.0 (1.0)	

ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ภาคผนวก ง

ใบอนุญาตให้ใช้ชื่อสถาบันเพื่อการวิจัย

ใบอนุญาตให้ใช้ชื่อสถาบันเพื่อการวิจัย

อนุญาตให้ นายพรศักดิ์ ทิพย์วงศ์ทอง นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ขณะนี้อยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” โดยมี ดร.ธนวิน ทองแพง เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อให้การวิจัยดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ คณะศึกษาศาสตร์ จึงมีความประสงค์ขออนุญาตใช้ชื่อสถาบันของท่านเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในงานวิจัยของนิสิตดังกล่าว

- อนุญาต
 ไม่อนุญาต

ลงนาม ..X.....

(.....(นายการุณ สกลประดิษฐ์).....)

ตำแหน่ง เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วันที่..... - 6 ส.ค. 2560

ประทับตราสถาบัน (ถ้ามี)

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายพรศักดิ์ ทิพย์วงษ์ทอง
วัน เดือน ปี เกิด	วันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2509
สถานที่เกิด	จังหวัดระยอง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 498 ถนนสุขุมวิท 49 ตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2534	อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนวังหลังวิทยาคม จังหวัดปราจีนบุรี
พ.ศ. 2541	ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่โรงเรียนชำม้อพิทยาคม จังหวัดระยอง
พ.ศ. 2545	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนชำม้อพิทยาคม จังหวัดระยอง
พ.ศ. 2548	รองผู้อำนวยการโรงเรียนชำม้อพิทยาคม จังหวัดระยอง
พ.ศ. 2550	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านชงโค จังหวัดระยอง
พ.ศ. 2552	ผู้อำนวยการโรงเรียนชำม้อพิทยาคม จังหวัดระยอง
พ.ศ. 2557	ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัดระยอง
พ.ศ. 2559	ผู้อำนวยการโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร จังหวัดระยอง
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2534	อุตสาหกรรมศิลป์ วิทยาลัยครูพระนคร
พ.ศ. 2546	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
พ.ศ. 2560	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา